

STRÁŽNÝ

Mgr. Petr Flajšar

**Soukromá střední odborná škola Hranice, s.r.o., Jaselská 832,
753 01 Hranice**

JUDr. Břetislav Veselý – externí expert

Strážný

studijní texty

Mgr. Petr Flajšar

Soukromá střední odborná škola Hranice, s.r.o.

Jaselská 832, Hranice

"Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky."

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah

Úvodní slovo

I. Obecná část

1. Charakteristika soukromých bezpečnostních služeb

- 1.1 Ostraha majetku a osob (hlídací služby)
 - 1.1.1 Ochrana a ostraha nemovitého a movitého majetku
 - 1.1.2 Ostraha při přepravě peněz a jejich zpracování
 - 1.1.3 Ochrana osob a právních zájmů
 - 1.1.4 Vyhodnocování bezpečnostních rizik
 - 1.1.5 Provozování centrálních pultů ochrany
 - 1.1.6 Zajišťování pořádku v místech konání veřejných shromáždění, slavností, sportovních akcí podniků nebo lidových zábav

1.2 Detektivní služby

1.3 Technické služby k ochraně majetku a osob

1.4 Vlastní ochrana

2. Podmínky pro provozování soukromé bezpečnostní činnosti

2.1 Bezúhonnost pro provozování koncesované živnosti

2.2 Zvláštní podmínky provozování živnosti

2.2.1 Odborná způsobilost

2.2.2 Standart dílčí kvalifikace strážný

3. Právní základy soukromé bezpečnostní činnosti

3.1 Ústava ČR

3.2 Listina základních práv a svobod

3.3 Trestní řád

3.4 Trestní zákon

3.5 Zákon o přestupcích

3.6 Živnostenský zákon

3.7 Občanský zákoník

3.8 Zákoník práce

4. Formy činnosti soukromých bezpečnostních služeb

5. Metody činnosti soukromých bezpečnostních služeb

6. Prostředky v činnostech soukromých bezpečnostních služeb

6.1 Právní prostředky

6.2 Organizační prostředky

6.3 Technické prostředky

6.3.1 Výstroj pracovníka SBS

6.3.2 Výzbroj pracovníka SBS

6.3.3 Spojovací prostředky

6.3.4 Zabezpečovací prostředky

6.3.5 Dopravní prostředky

6.3.6 Jiné technické prostředky

6.3.7 Evidence, písemnosti

7. Základní oprávnění pracovníků soukromých bezpečnostních služeb

8. Ochrana informací v činnosti soukromých bezpečnostních služeb

8.1 Ochrana osobních údajů

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

II. Zvláštní část

9. Obecné a specifické zásady činnosti strážného

- 9.1 Práva a povinnosti strážného
 - 9.1.1 Směrnice
 - 9.1.2 Požadavky pro způsobilost strážného
 - 9.1.3 Školení

10. Přístupová kontrola na pevných stanovištích

- 10.1 Identifikace osob a vozidel v objektu
- 10.2 Identifikace neznámých osob a vozidel ve střeženém objektu

11. Staniční a mobilní hlídky

- 11.1 Telefonické a radiové spojení
- 11.2 Úkoly a povinnosti strážných zařazených do hlídky
- 11.3 Taktika pěší hlídky
- 11.4 Motorizovaná hlídka
- 11.5 Klíčový režim
- 11.6 Kynologická ostraha

12. Bezpečnostní ochranný doprovod

13. Místní pořádkové záležitosti

14. Mimořádné události

- 14.1 Požáry
- 14.2 Jiné mimořádné události
 - 14.2.1 Vyhrožování bombovým útokem
 - 14.2.2 Únik plynu
 - 14.2.3 Porucha na elektrickém vedení a elektrických zařízeních
 - 14.2.4 Poškození vodovodního řádu, zatopení vodou
- 14.3 Prevence a kontrola nehod

15. Poskytování první pomoci

- 15.1 Postup při zranění osob
- 15.2 Bezvědomí
- 15.3 Obstrukce dýchacích cest cizím tělesem
- 15.4 Stabilizovaná poloha
- 15.5 Přivolání rychlé záchranné služby
- 15.6 Krvácení
- 15.7 Popáleniny
- 15.8 Poleptání
- 15.9 Poranění elektrickým proudem
- 15.10 Zlomeniny
- 15.11 Otravy
- 15.12 Epileptický záchvat
- 15.13 Hypoglykémie
- 15.14 Tonutí
- 15.15 Poranění oka
- 15.16 Šok
- 15.17 Resuscitace dětí

16. Zkoušky odborné způsobilosti

- 16.1 Písemná zkouška
 - 16.1.1 Soubor otázek pro písemnou zkoušku – dílčí kvalifikace strážný
 - 16.1.2 Soubor typových situací pro ústní a praktickou zkoušku strážný
- 16.2 Hodnocení zkoušky, doba přípravy na zkoušku, délka zkoušky
- 16.3 Osvědčení o získání dílčí kvalifikace

Úvodní slovo

Vážení,

dostávají se Vám do rukou studijní texty s názvem „**Strážný**“. Cílem tohoto studijního materiálu je pomoci Vám připravit se na zkoušku odborné způsobilosti podle zákona č. 179/2006 Sb. o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, kterou musíte absolvovat, aby jste mohli být zaměstnáni jako pracovníci soukromých bezpečnostních služeb.

Studijní text je rozdělen do dvou základních částí – obecné a zvláštní. První část se věnuje obecným otázkám fungování a organizace soukromých bezpečnostních služeb a naleznete zde především stručnou charakteristiku, rozdělení a podmínky provozování soukromých bezpečnostních služeb, přehled legislativních norem upravujících jejich činnost a základní formy, metody a prostředky, jež komerční bezpečnostní služby při své činnosti využívají.

Druhá část učební publikace se zaměřuje speciálně na odvětví soukromých bezpečnostních služeb – *ochranu a ostrahu majetku a osob (hlídací služby)*. Zde najdete kapitoly, které se úzce zaměřují na oblasti a činnosti, s nimiž se bezpečnostní pracovníci hlídacích služeb (strážný) během své práce dennodenně dostává do styku, anebo je vysoká pravděpodobnost, že na ně v průběhu výkonu povolání dříve nebo později narazí. V závěru zvláštní části se můžete také seznámit s aktuálním zněním zkušebních testových otázek a souborem typových situací pro ústní a praktickou zkoušku.

Věřím, že Vám předkládané studijní texty pomohou nejen k úspěšnému absolvování zkoušek odborné způsobilosti, ale že Vám také zároveň poslouží jako určitý manuál a vodítko v životních situacích, ve kterých se v průběhu Vašeho povolání ocitnete.

I. OBECNÁ ČÁST

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Charakteristika soukromých bezpečnostních služeb

Soukromou bezpečnostní službou se rozumí výkon činností realizovaných v souladu s koncesní listinou (na základě živnostenského oprávnění) k zajištění ochrany majetku a osob a dalších bezpečnostních zájmů v duchu smlouvy mezi soukromou bezpečnostní agenturou a zákazníkem nebo pro potřeby vlastní organizace.

Soukromé bezpečnostní služby lze rozdělit na tyto služby:

- a) ostraha majetku a osob (hlídací služby)
- b) detektivní služby
- c) technické služby k ochraně majetku a osob
- d) vlastní ochrana majetku a osob

1.1 Ostraha majetku a osob (hlídací služby)

Jedná se o jednu ze základních činností soukromé bezpečnostní služby, která je zaměřena zejména k ochraně majetku a osob. Jedná se o výkon činností, které jsou realizovány v souladu s koncesní listinou (či licenci), a to jak na smluvním základě pro právnické či fyzické osoby, tak pro potřeby vlastní organizace. (např. firmy, instituce apod.)

Hlídací služby představují zejména činnosti prováděné při ochraně objektů a jeho zařízení, při ochraně osob pracujících v objektu, při ochraně dodržování provozního režimu v daném objektu apod., přičemž platí zásada, že pracovník hlídací služby má při plnění úkolu souvisejících s ochranou objektu stejná práva a povinnosti, jako by měl vlastní personál ochrany zadavatele (zákazníka). Ochrana objektu, která je, vedle jiného ovlivněna zejména výskytem kriminality, požadavky pojistných smluv, je prováděna pracovníky soukromých bezpečnostních agentur na základě smlouvy mezi zákazníkem a příslušnou agenturou.

Ochranná činnost, kterou hlídací služby zabezpečuje, se vztahují zejména na:

- movitý majetek zákazníka
- nemovitý majetek zákazníka, včetně finančních hotovostí a jiných cenností na osoby nacházející se legálně v objektu
- soubory databází a jiné informace, jež jsou majetkem zákazníka

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hlídací služby také představují pro zákazníka, jimž jsou poskytovány bezpečnostní služby, nejen poskytovatele těchto služeb, ale také odborné, profesionální poradce v oblasti potřeb zajištění bezpečnosti. Vzhledem ke značným zkušenostem s ochranou majetku a osob jsou hlídací služby schopny poradit zákazníkům, jak řešit bezpečnostní problémy nejrůznějšího charakteru v jejich organizaci. Jsou schopny řešit nejrůznější bezpečnostní otázky, včetně zpracování bezpečnostního projektu pro potřeby zákazníka.

1.1.1 Ochrana a ostraha nemovitého a movitého majetku

Jedná se o službu preventivní činnosti poskytovanou soukromému subjektu pro ochranu majetku. Soukromá služba může být poskytnuta několika způsoby ochrany majetku. Mezi nejrozšířenější formy ochrany majetku patří ochrana technická, fyzická nebo kombinovaná.

1.1.2 Ostraha při přepravě peněz a jejich zpracování

Komplexní soubor služeb při přepravě peněžní hotovosti a cenností nebo jejich zpracování, kdy je nutno dodržovat několik bezpečnostních zásad. Zejména zásady prevence, odpovědnosti, personalistiky, bezpečnosti a logistiky.

1.1.3 Ochrana osob a právních zájmů

Ochrana osob je specificky zákonem upravená činnost pomocí fyzických nebo právnických osob. Mají vymezený obsah činností, které jsou prováděny bezpečnostními pracovníky, povětšinou zaměstnanci, danými formami, prostředky a metodami, s jasně vymezeným cílem zajišťujícím ochranu života a zdraví osob. Bývá plně přizpůsobena požadavkům klienta, který určuje práva, povinnosti a úkoly a garantuje ochranu práv a oprávněných zájmů občanů.

1.1.4 Vyhodnocování bezpečnostních rizik

Před zahájením jakékoli činnosti soukromé služby je vždy nutno vyhodnotit veškerá bezpečnostní rizika. Bezpečnostním rizikem je vyhodnocení dané situace ve střeženém objektu nebo u střežené osoby v přímé souvislosti mezi jednáním a následkem.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1.1.5 Provozování centrálních pultů ochrany

Dispečink pultů centrální ochrany pracuje na principu operačního pracoviště, který zpracovává informace odesílané ze střežených objektů. Přenos informací je dnes většinou prováděn pomocí přenosu signálu přes GSM, telefonní linkou nebo rádiovým signálem.

1.1.6 Zajišťování pořádku v místech konání veřejných shromáždění, slavností, sportovních akcí podniků nebo lidových zábav

Služba poskytována na základě objednávky, kde jsou stanoveny pokyny pro zajištění pořádku v místě většího výskytu lidí, jako jsou sportovní utkání, lidové slavnosti a veselice, předvolební shromáždění a podobné akce.

1.2 Detektivní služby

Služba soukromých detektivů je koncesovanou živností. Zahrnuje poskytování služeb spojených s hledáním majetku a osob, zjišťováním skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem nebo správním orgánem. Dále získáváním informací týkajících se fyzických nebo právnických osob nebo jejich majetkových poměrů, získáváním informací v souvislosti s vymáháním pohledávek, vyhledáváním protiprávních jednání ohrožujících obchodní tajemství, sběr dat a jejich vyhodnocování pro subjekty, které prokážou právní zájem.

1.3 Technické služby k ochraně majetku a osob

Technickými službami se rozumí vývoj, výroba a prodej, projektování, montáž, revize a opravy zabezpečovací signalizace sloužící k ochraně majetku a osob, včetně systémů umožňujících sledování pohybu a projevů osob.

1.4 Vlastní ochrana

Vlastní ochranou se rozumí ochrana majetku a osob pro vlastní potřebu příslušné firmy, je-li tato činnost spojena s držením, nošením nebo používáním věcných bezpečnostních prostředků a vykonávána na veřejně přístupných místech.

2. Podmínky pro provozování soukromé bezpečnostní činnosti

Pro účely provozování soukromých bezpečnostních služeb musí fyzická nebo právnická osoba splnit podmínky dané živnostenským zákonem a to jednak všeobecné podmínky, které platí pro všechny druhy živností (stanovený věk, bezúhonnost, způsobilost k právním úkonům) a také zvláštní podmínky, které jsou u živností týkajících se soukromě bezpečnostních činností vyžadovány (především odborná způsobilost a praxe). Většinu těchto podmínek (včetně zdravotní způsobilosti) musí plnit také zaměstnanci, kteří plní konkrétní úkoly na úseku soukromých bezpečnostních služeb.

2.1 Bezúhonnost pro provozování koncesované živnosti

Fyzická nebo právnická osoba smí provozovat koncesovanou živnost o straha majetku a osob, služby soukromých detektivů a poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob pouze pokud je **bezúhonná** dle zákona o živnostenském podnikání. Zákon přesně vymezuje podmínky osob, které pro účely tohoto podnikání bezúhonnost nesplňují.

Bezúhonným pro provozování koncesovaných živností o straha majetku a osob, služby soukromých detektivů a poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob podle tohoto zákona není ten:

- a) kdo byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo byl v posledních 5 letech pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jestliže jeho jednání, kterým spáchal trestný čin, je v rozporu s předmětem této podnikatelské činnosti,
- b) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo na základě pravomocného rozhodnutí o schválení narovnání zastaveno a od tohoto rozhodnutí ještě neuplynulo 5 let, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s předmětem této podnikatelské činnosti,
- c) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo pravomocně podmíněně zastaveno a od uplynutí zkušební doby nebo lhůty, v níž má být rozhodnuto, že se osvědčil, neuplynulo ještě 5 let, nebo bylo v trestním řízení, které bylo proti němu vedeno,

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání a od tohoto rozhodnutí ještě neuplynulo 5 let, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s předmětem této podnikatelské činnosti,

d) kdo v čestném prohlášení uvede nesprávné údaje nezbytné pro posouzení bezúhonnosti.

Bezúhonnost žadatele o vydání koncesní listiny podle písm. a) se prokazuje výpisem z Rejstříku trestů, který nesmí být starší 3 měsíců. Bezúhonnost podle odstavce písm. b) a c) prokazuje žadatel o vydání koncesní listiny čestným prohlášením, které nesmí být starší 3 měsíců.

2.2 Zvláštní podmínky provozování živnosti

Pro provozování koncesované živnosti jsou podmínkou odborná a zdravotní způsobilost, tato povinnost se vztahuje i na zaměstnance u fyzických a právnických osob. Odpovědnost za splnění podmínek odborné a zdravotní způsobilosti u všech zúčastněných osob, vyplývajících z tohoto zákona je plně na podnikatelském subjektu provozujícím tuto koncesovanou živnost.

2.2.1 Odborná způsobilost

Pravidla a rozsah odborné způsobilosti můžeme rozdělit na dvě skupiny. Odborná způsobilost pro podnikající právnické a fyzické osoby a odborná způsobilost pro osoby vykonávající činnosti dle § 6 a, odstavce 1 a 2 zákona 455/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů v pracovně právním poměru.

Odborná způsobilost pro podnikající právnické a fyzické osoby je stanovena v příloze č. 3, zákona 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. V příloze číslo 5 zákona 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů je stanovena další povinnost pro podnikající osoby, kdy tyto osoby jsou povinny zajistit výkon zde vyjmenovaných živností, mezi které patří i již námi zmiňované živnosti, pouze fyzickými osobami splňující odbornou způsobilost, a odborné způsobilosti pro výkon těchto činností.

Pro ostrahu majetku a osob dle § 27, odstavce 1 a 2 zákona o živnostenském podnikání jako podnikající osoba vlastníci živnost je potřeba:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- a) vysokoškolské vzdělání nebo vyšší odborné vzdělání právnického, bezpečnostního nebo obdobného zaměření,
- b) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru bezpečnostním nebo právním a 3 roky praxe, nebo
- c) střední vzdělání s maturitní zkouškou a osvědčení o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydané s platností na 5 let zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem a 3 roky praxe, za příbuzný obor lze považovat službu v Policii České republiky, obecní policii, Justiční stráž, Vojenské policii atd. a dále musí splňovat: spolehlivost podnikatele, statutárního orgánu a členů statutárního orgánu, bezúhonnost a odborná způsobilost zaměstnanců .

Jako podnikající osoba – zaměstnavatel u svých zaměstnanců je povinen zajistit:

osvědčení o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydávaným s platností na 10 let zařízením akreditovaným, za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem nebo doklad o uznání odborné kvalifikace podle zvláštního právního předpisu (vyhláška o obsahu a rozsahu kvalifikace pro výkon fyzické ostrahy a služby soukromého detektiva a vyšetřovatele, zákon č. 18/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

Pro služby soukromých detektivů dle § 27, odstavce 1 a 2 zákona o živnostenském podnikání je potřeba:

- a) vysokoškolské vzdělání nebo vyšší odborné vzdělání právnického, bezpečnostního nebo obdobného zaměření a jeden rok praxe,
- b) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru bezpečnostním nebo právním a 3 roky praxe, nebo
- c) střední vzdělání s maturitní zkouškou a osvědčení o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydané s platností na 5 let zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem a 3 roky praxe, za příbuzný obor lze považovat službu v Policii České republiky, obecní policii, Justiční stráž, Vojenské policii atd., a dále musí splňovat: spolehlivost podnikatele, statutárního orgánu a členů statutárního orgánu bezúhonnost a odborná způsobilost podnikatele a zaměstnanců a

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zdravotní způsobilost zaměstnanců.

Jako podnikající osoba – zaměstnavatel u svých zaměstnanců je povinen zajistit:

- a) minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru bezpečnostním, právním nebo obdobném, nebo
- b) minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a osvědčení o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydávaným s platností na 10 let zařízením akreditovaným, nebo ministerstvem, za podmínek stanoveným zvláštním právním předpisem, nebo doklad o uznání odborné kvalifikace podle zvláštního právního předpisu o obsahu a rozsahu kvalifikace pro výkon fyzické ostrahy a služby soukromého detektiva a vyšetřovatele, zákon č. 18/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

K poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob dle § 27, odstavce 1 a 2 zákona o živnostenském podnikání je nutno mít:

- a) vysokoškolské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na strojírenství, elektrotechniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 1 rok praxe v oboru, nebo
- b) vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství, elektrotechniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 2 roky praxe v oboru, nebo
- c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství, elektrotechniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 2 roky praxe v oboru, nebo
- d) střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na strojírenství, elektrotechniku, telekomunikace nebo výpočetní techniku a 3 roky praxe v oboru, nebo
- e) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 4 roky praxe v oboru; a dále musí splňovat bezúhonnost všech zaměstnanců.

2.2.2 Standart dílčí kvalifikace strážný

Pracovník je kvalifikován k výkonu svého povolání, jestliže vyhoví kvalifikačním požadavkům s tímto povoláním spojeným. Pro povolání strážný je stanoven číselný kód dle Národní soustavy kvalifikací 68-008-E. Pro odbornou způsobilost jsou stanoveny

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

kvalifikační a hodnotící standardy úrovně dvě pro jednotlivé oblasti.

Kvalifikační standardy

a) Provádění ochrany a ostrahy majetku a osob

Osoba musí prokázat vědomosti z okruhů: znalost zásad ochrany a ostrahy majetku a osob, znalost ustanovení příslušných zákonů, nařízení a vyhlášek, které vymezují pravomoci, odpovědnost a způsob činnosti při ostraze a ochraně majetku a osob a znalost zásad bezpečnosti, požární ochrany, ochrany života a zdraví osob a ochrany životního prostředí, předcházení vzniku požáru, technické a ekologické havárie a zásady činnosti při úrazu. Tyto znalosti se ověřují písemně.

b) Obsluhování technických bezpečnostních systémů

Osoba musí prokázat vědomosti z okruhů: znalosti obecných zásad použití a obsluhy technických bezpečnostních systémů při jejich nasazení k ostraze majetku a osob a znalost zásad ochrany osobních údajů při jejich zpracování technickými bezpečnostními systémy. Tyto znalosti se ověřují písemně.

c) Uplatňování zásad součinnosti se složkami Integrovaného záchranného systému, zejména s Policií ČR a vymezenými osobami

Osoba musí prokázat vědomosti z okruhů: znalosti zásad součinnosti s Policií ČR a obecní policií při ostraze a ochraně majetku a osob podle platných ustanovení příslušných zákonů a znalost zásad součinnosti s hasičskými jednotkami, záchrannou službou a havarijními službami při odvracení škod na majetku a zdraví osob podle platných ustanovení příslušných zákonů, znát čísla tísňového volání. Tyto znalosti se ověřují písemně.

d) Aplikování právních základů bezpečnostní činnosti

Osoba musí prokázat vědomosti z okruhů orientace v právních ustanoveních, která vymezují práva a svobody člověka, nedotknutelnost soukromí, ochranu osobnosti, důstojnosti a cti a právo na majetek, orientace v občanském právu zejména v právních ustanoveních, která vymezují právo na přiměřenou ochranu proti zásahu do vlastnických práv a právo na přiměřenou obranu, znalost základních ustanovení pracovního práva, zejména povinností zaměstnance a ustanovení, která se výkonu

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

bezpečnostní činnosti bezprostředně týkají, znalost ustanovení trestního zákona a zákona o přestupcích v rozsahu, který se bezprostředně týká výkonu činnosti a jejich aplikaci do výkonu činnosti, zejména posouzení trestného činu a přestupku, právo na nutnou obranu, činnost v krajní nouzi, možnost omezení osobní svobody, povinnost ochrany stop a důkazů, orientace v právních ustanoveních, které vymezují právo na držení a nošení zbraně při výkonu povolání, v právních ustanoveních, které vymezují právo na držení a nošení zbraně při výkonu povolání, znalost ustanovení živnostenského zákona o podmínkách provozování a výkonu činnosti ostraha majetku a osob, znalost právních ustanovení na ochranu osobních údajů při jejich zpracování při výkonu činnosti a znalost zásad ochrany osobních údajů při jejich zpracování technickými bezpečnostními systémy ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů. Tyto znalosti se ověřují písemně.

e) Kontrola osob a vozidel na vrátnicích a branách

Osoba musí prokázat vědomosti z okruhů kontrol oprávněnosti vstupu osoby, odbavit návštěvu, vysvětlit pravidla a postup, kontrola oprávněnost vjezdu nebo výjezdu vozidla a vývozu věcí z objektu, vysvětlit pravidla a postup, popsat pravidla postupu proti cizí či nežádoucí osobě zjištěné na volném prostranství a taktiku činnosti a provedení kontroly oprávněnosti odnášení věcí, zdůvodnit oprávnění a zásady pro kontrolu. Tyto znalosti se ověřují prakticky a ústně.

f) Kontrolní činnost ve střežených objektech

Osoba musí prokázat vědomosti z okruhů vyjmenovat obecné povinnosti a pravidla chování strážného na obchůzce, popsat hlavní taktické zásady, vyjmenovat preventivně kontrolní opatření a činnosti strážného při kontrole objektu a popsat taktiku činnosti při kontrole narušeného objektu nebo místnosti. Tyto znalosti se ověřují ústně.

g) Dozor v objektech a na veřejných prostranstvích

Osoba musí prokázat vědomosti z okruhů jak vyzvat narušitele klidu, pořádku a důstojného průběhu akce k dodržování stanovených zásad, vyjmenovat taktické zásady činnosti, jak provést kontrolu, zda návštěvník veřejné akce nevnáší do střeženého areálu zakázané věci, popsat oprávnění a zásady pro kontrolu a jak zaujmout pozici k ostraze doprovázené osoby na veřejném prostranství, popsat taktiku činnosti. Tyto

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

znalosti se ověřují prakticky a ústně.

h) Provádění jednoduchých úkonů k zajištění a obnově bezpečnosti a ke snížení ztrát na majetku a zdraví osob

Osoba musí prokázat vědomosti z okruhů zvolení vhodné taktiky činnosti pro zadanou situaci, například obecné narušení objektu cizí osobou, požár, havárie elektrického proudu, havárie vody, nadměrný únik škodlivých látek, technických plynů a zdůvodnit její výběr, přivolat příslušnou odbornou pomoc, popsat pravidla a taktiku činnosti bezpečnostního zásahu, který vede k dočasnému omezení osobní svobody osoby přistižené při páchání trestného činu popsat pravidla a taktiku činnosti bezpečnostního zásahu v místech, kde byl spáchán trestní čin. Tyto znalosti se ověřují prakticky a ústně.

i) Používání věcných bezpečnostních prostředků

Osoba musí prokázat vědomosti z okruhů, popsat pravidla, vysvětlit postup použití zadaného věcného prostředku a předvést v modelové situaci a popsat obecné zásady komunikace při použití spojovacích prostředků.

j) Vedení dokumentace o ostraze, kontrolách a poskytnutých službách

Osoba musí prokázat vědomosti z okruhů, vyjmenovat základní údaje, které musí služební záznam o události obsahovat a zdůvodnit význam vedení dokumentace o ostraze a kontrolách. Tyto znalosti se ověřují ústně.

3. Právní základy soukromé bezpečnostní činnosti

Každá činnost v oblasti ochrany majetku a osob musí být právně ošetřena. Vzhledem k absenci zákona o civilních bezpečnostních službách v našem právním řádu vyplývá nutnost aplikovat platný právní řád na podmínky soukromých bezpečnostních činností.

Jedná se zejména o aplikaci těchto právních norem:

- Ústava ČR – ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ve znění změn a doplňků,
- Listina základních práv a svobod – ústavní zákon č. 2/1993 Sb.,
- Občanský zákoník č. 40/1964 Sb., ve znění změn a doplňků,
- Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád) č. 141/1961 Sb., ve znění změn a doplňků,

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Trestní zákon č. 40/2009 Sb., ve znění změn a doplňků,
- Zákon o přestupcích č. 200/1990 Sb., ve znění změn a doplňků
- Zákoník práce č. 262/2006 Sb., ve znění změn a doplňků,
- Živnostenský zákon č.455/1991 Sb., ve znění změn a doplňků (§6a).

Výběr elementárních legislativních ustanovení upravujících činnost zaměstnanců ostrahy a ochrany majetku a osob

3.1 Ústava ČR

Čl. 2

(3) Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon

(4) Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.

3.2 Listina základních práv a svobod

Čl. 2

(2) Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.

(3) Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.

Čl. 7

(1) Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.

Čl. 8

(1) Osobní svoboda je zaručena.

(3) Obviněného nebo podezřelého z trestného činu je možno zadržet jen v případech stanovených v zákoně. Zadržaná osoba musí být ihned seznámena s důvody zadržení, vyslechnuta a nejpozději do 48 hodin propuštěna na svobodu nebo odevzdána soudu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Soudce musí zadrženou osobu do 24 hodin od převzetí vyslechnout a rozhodnout o vazbě, nebo ji propustit na svobodu.

Čl. 11

(1) Každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Dědění se zaručuje.

Čl. 12

(1) Obydlí je nedotknutelné. Není dovoleno do něj vstoupit bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí.

Čl. 24

Příslušnost ke kterékoli národnostní nebo etnické menšině nesmí být nikomu na újmu.

Čl. 37

(1) Každý má právo odepřít výpověď, jestliže by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké.

Čl. 39

Jen zákon stanoví, které jednání je trestným činem a jaký trest, jakož i jaké jiné újmy na právech nebo majetku, ze za jeho spáchání uložit.

Čl. 40

(1) Jen soud rozhoduje o vině a trestu za trestné činy.

(2) Každý, proti němuž je vedeno trestní řízení, je považován za nevinného, pokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu nebyla jeho vina vyslovena.

3.3 Trestní řád

§ 2

Základní zásady trestního řízení

(1) Nikdo nemůže být stíhán jinak než ze zákonných důvodů a způsobem, který stanoví tento zákon.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

§ 8

(1) Státní orgány, právnické a fyzické osoby jsou povinny bez zbytečného odkladu, a nestanoví-li zvláštní předpis jinak, i bez úplaty vyhovovat dožadáním orgánů činných v trestním řízení při plnění jejich úkolů. Státní orgány jsou dále povinny neprodleně oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.

§ 12

Výklad některých pojmů

- (1) Orgány činnými v trestním řízení se rozumějí soud, státní zástupce a policejní orgán.
- (2) Policejními orgány se rozumějí útvary Policie České republiky. V řízení o trestných činech policistů a zaměstnanců zařazených v Policii České republiky má postavení policejního orgánu Inspekce Policie ČR. Stejné postavení mají v řízení o trestných činech příslušníků ozbrojených sil pověřené orgány Vojenské policie, v řízení o trestných činech příslušníků Vězeňské služby České republiky pověřené orgány této služby, v řízení o trestných činech příslušníků Bezpečnostní informační služby pověřené orgány Bezpečnostní informační služby, v řízení o trestných činech příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace pověřené orgány Úřadu pro zahraniční styky a informace a v řízení o trestných činech příslušníků Vojenského zpravodajství pověřené orgány Vojenského zpravodajství. Tím není dotčeno oprávnění státního zástupce podle § 157 odst. 2 písm. b). Postavení policejních orgánů mají i pověřené celní orgány v řízení o trestných činech spáchaných porušením celních předpisů a předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, a to i v případech, kdy se jedná o trestné činy příslušníků ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů a služeb, a dále porušením právních předpisů při umístění a pořízení zboží v členských státech Evropských společenství, je-li toto zboží dopravováno přes státní hranice České republiky, a v případech porušení předpisů daňových, jsou-li celní orgány správcem daně podle zvláštních právních předpisů. Není-li dále stanoveno jinak, jsou uvedené orgány oprávněny ke všem úkonům trestního řízení patřícím do působnosti policejního orgánu.
- (3) Kde tento zákon mluví o soudu, rozumí se tím podle povahy věci okresní soud,

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

krajský soud, vrchní soud nebo Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“).

(4) Kde tento zákon mluví o okresním soudu, rozumí se tím i obvodní soud, popřípadě jiný soud se stejnou působností; kde tento zákon mluví o krajském soudu, rozumí se tím i Městský soud v Praze.

(5) Kde tento zákon mluví o okresním státním zástupci, rozumí se tím i obvodní státní zástupce, popřípadě jiný státní zástupce se stejnou působností; kde tento zákon mluví o krajském státním zástupci, rozumí se tím i městský státní zástupce v Praze.

(6) Stranou se rozumí ten, proti němuž se vede trestní řízení, zúčastněná osoba a poškozený a v řízení před soudem též státní zástupce a společenský zástupce; stejné postavení jako strana má i jiná osoba, na jejíž návrh nebo žádost se řízení vede nebo která podala opravný prostředek.

§ 76

Zadržení osoby podezřelé

(1) Osobu podezřelou ze spáchání trestného činu může, je-li některý z důvodů vazby (§67), policejní orgán v naléhavých případech zadržet, i když dosud proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání (§ 160 odst. 1). K zadržení je třeba předchozího souhlasu státního zástupce. Bez takového souhlasu lze zadržení provést, jen jestliže věc nesnese odkladu a souhlasu předem nelze dosáhnout, zejména byla-li osoba přistižena při trestném činu nebo zastižena na útěku.

(2) Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.

(3) Policejní orgán, který provedl zadržení, zadrženou osobu vyslechne a o výslechu sepíše protokol, v němž označí místo, čas a bližší okolnosti zadržení a uvede osobní údaje zadržené osoby, jakož i podstatné důvody zadržení.

(4) Policejní orgán, který zadržení provedl nebo kterému byla podle odstavce 2 odevzdána osoba přistižená při trestném činu, ji propustí bezodkladně na svobodu v případě, že bude podezření rozptýleno nebo důvody zadržení z jiné příčiny odpadnou.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nepropustí-li zadrženou osobu na svobodu, předá státnímu zástupci protokol o jejím výslechu s vyhotovením usnesení o zahájení trestního stíhání a další důkazní materiál tak, aby státní zástupce popřípadě mohl podat návrh na vzetí do vazby. Návrh musí policejní orgán podat bez odkladu, aby osoba zadržená podle tohoto zákona mohla být odevzdána soudu nejpozději do 48 hodin od tohoto zadržení; jinak musí být propuštěna na svobodu.

(5) Ustanovení § 33 odst. 1, § 91, 92, 93 a 95 je třeba přiměřeně dbát i tehdy, jestliže je zadržená osoba vyslýchána v době, kdy ještě proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání (§ 160).

(6) Zadržená osoba má právo zvolit si obhájce, hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby a radit se s ním již v průběhu zadržení; má též právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jejím výslechu podle odstavce 3, ledaže je obhájce ve lhůtě uvedené v odstavci 4 nedosažitelný. O těchto právech je třeba podezřelého poučit a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění.

§ 158

(1) Policejní orgán je povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele; je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti.

(2) Oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, je povinen přijímat státní zástupce a policejní orgán. Přitom je povinen oznamovatele poučit o odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje, a pokud o to oznamovatel požádá, do jednoho měsíce od oznámení jej vyrozumět o učiněných opatřeních.

(3) O zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, sepíše policejní orgán neprodleně záznam, ve kterém uvede skutkové okolnosti, pro které řízení zahajuje, a způsob, jakým se o nich dověděl. Opis záznamu zašle do 48 hodin od zahájení trestního řízení státnímu zástupci. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, policejní orgán záznam sepíše po provedení potřebných neodkladných a neopakovatelných úkonů. K objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, opatřuje policejní orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu. V rámci

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

toho je oprávněn, kromě úkonů uvedených v této hlavě, zejména

- a) vyžadovat vysvětlení od fyzických a právnických osob a státních orgánů,
- b) vyžadovat odborné vyjádření od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky,
- c) obstarávat potřebné podklady, zejména spisy a jiné písemné materiály, d) provádět ohledání věci a místa činu,
- e) vyžadovat za podmínek uvedených v § 114 provedení zkoušky krve nebo jiného podobného úkonu, včetně odběru potřebného biologického materiálu,
- f) pořizovat zvukové a obrazové záznamy osob, za podmínek stanovených v § 114 snímat daktyloskopické otisky, provádět osobou téhož pohlaví nebo lékařem prohlídku těla a jeho zevní měření, jestliže je to nutné ke zjištění totožnosti osoby nebo ke zjištění a zachycení stop nebo následků činu,
- g) za podmínek stanovených v § 76 zadržet podezřelou osobu,
- h) za podmínek stanovených v § 78 až 81 činit rozhodnutí a opatření v těchto ustanoveních naznačená,
- i) způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádět neodkladné nebo neopakovatelné úkony, pokud podle tohoto zákona jejich provedení nepatří do výlučné pravomoci jiného orgánu činného v trestním řízení.

3.4 Trestní zákon

§ 12

Zásada zákonnosti a zásada subsidiarity trestní represe

- (1) Jen trestní zákon vymezuje trestné činy a stanoví trestní sankce, které lze za jejich spáchání uložit.
- (2) Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu.

§ 13

Trestný čin

- (1) Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.
- (2) K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.

§ 14

Přečiny a zločiny

(1) Trestné činy se dělí na přečiny a zločiny.

(2) Přečiny jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let.

(3) Zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny; zvláště závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let.

§ 15

Úmysl

(1) Trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

a) chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, nebo

b) věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.

(2) Srozuměním se rozumí i smíření pachatele s tím, že způsobem uvedeným v trestním zákoně může porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem.

§ 16

Nedbalost

(1) Trestný čin je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

a) věděl, že může způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí, nebo

b) nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

(2) Trestný čin je spáchán z hrubé nedbalosti, jestliže přístup pachatele k požadavku náležité opatrnosti svědčí o zřejmé bezohlednosti pachatele k zájmům chráněným trestním zákonem.

HLAVA III

OKOLNOSTI VYLUČUJÍCÍ PROTIPRÁVNOST ČINU

§ 28

Krajní nouze

- (1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.
- (2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.

§ 29

Nutná obrana

- (1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.
- (2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.

§ 30

Svolení poškozeného

- (1) Trestný čin nespáchá, kdo jedná na základě svolení osoby, jejíž zájmy, o nichž tato osoba může bez omezení oprávněně rozhodovat, jsou činem dotčeny.
- (2) Svolení podle odstavce 1 musí být dáno předem nebo současně s jednáním osoby páchající činem jinak trestným, dobrovolně, určitě, vážně a srozumitelně; je-li takové svolení dáno až po spáchání činu, je pachatel beztrestný, mohl-li důvodně předpokládat, že osoba uvedená v odstavci 1 by tento souhlas jinak udělila vzhledem k okolnostem případu a svým poměrům.
- (3) S výjimkou případů svolení k lékařským zákrokům, které jsou v době činu v souladu s právním řádem a poznatky lékařské vědy a praxe, nelze za svolení podle odstavce 1 považovat souhlas k ublížení na zdraví nebo usmrcení.

§ 31

Přípustné riziko

(1) Trestný čin nespáchá, kdo v souladu s dosaženým stavem poznání a informacemi, které měl v době svého rozhodování o dalším postupu, vykonává v rámci svého zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce společensky prospěšnou činnost, kterou ohrozí nebo poruší zájem chráněný trestním zákonem, nelze-li společensky prospěšného výsledku dosáhnout jinak.

(2) Nejde o přípustné riziko, jestliže taková činnost ohrozí život nebo zdraví člověka, aniž by jím byl dán k ní v souladu s jiným právním předpisem souhlas, nebo výsledek, k němuž směřuje, zcela zřejmě neodpovídá míře rizika, anebo provádění této činnosti zřejmě odporuje požadavkům jiného právního předpisu, veřejnému zájmu, zásadám lidskosti nebo se přičí dobrým mravům.

§ 32

Oprávněné použití zbraně

Trestný čin nespáchá, kdo použije zbraně v mezích stanovených jiným právním předpisem.

§ 111

K pojmu trestného činu

Trestným činem se rozumí jen čin soudně trestný, a pokud z jednotlivého ustanovení trestního zákona nevyplývá něco jiného, též příprava k trestnému činu, pokus trestného činu, organizátorství, návod a pomoc.

§ 112

Opomenutí

Jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel povinen podle jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, v důsledku dobrovolného převzetí povinnosti konat nebo vyplývala-li taková jeho zvláštní povinnost z jeho předchozího ohrožujícího jednání anebo k němuž byl z jiného důvodu podle okolností a svých poměrů povinen.

§ 117

Veřejné spáchání trestného činu

Trestný čin je spáchán veřejně, jestliže je spáchán

a) obsahem tiskoviny nebo rozšiřovaného spisu, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo

b) před nejméně třemi osobami současně přítomnými.

§ 118

Spáchání trestného činu se zbraní

Trestný čin je spáchán se zbraní, jestliže pachatel nebo s jeho vědomím některý ze spolupachatelů užije zbraně k útoku, k překonání nebo zamezení odporu anebo jestliže ji k tomu účelu má u sebe; zbraní se tu rozumí, pokud z jednotlivého ustanovení trestního zákona nevyplývá něco jiného, cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.

§ 119

Spáchání trestného činu násilím

Trestný čin je spáchán násilím i tehdy, je-li spáchán na osobě, kterou pachatel uvedl do stavu bezbrannosti lstí nebo jiným podobným způsobem.

§ 120

Uvedení někoho v omyl a využití něčího omylu prostřednictvím technického zařízení

Uvést někoho v omyl či využít něčího omylu lze i provedením zásahu do počítačových informací nebo dat, zásahu do programového vybavení počítače nebo provedením jiné operace na počítači, zásahu do elektronického nebo jiného technického zařízení, včetně zásahu do předmětů sloužících k ovládnutí takového zařízení, anebo využitím takové operace či takového zásahu provedeného jiným.

§ 125

Osoba blízká

Osobou blízkou se rozumí příbuzný v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec,

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

sourozenec, manžel a partner; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdyby újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní.

§ 127

Úřední osoba

(1) Úřední osobou je

- a) soudce,
- b) státní zástupce,
- c) prezident České republiky, poslanec nebo senátor Parlamentu České republiky, člen vlády České republiky nebo jiná osoba zastávající funkci v jiném orgánu veřejné moci,
- d) člen zastupitelstva nebo odpovědný úředník územní samosprávy, orgánu státní správy nebo jiného orgánu veřejné moci,
- e) příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru nebo strážník obecní policie,
- f) soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti a při činnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce,
- g) notář při provádění úkonů v řízení o dědictví jako soudní komisař,
- h) finanční arbitr a jeho zástupce,
- i) fyzická osoba, která byla ustanovena lesní stráží, stráží přírody, mysliveckou stráží nebo rybářskou stráží, pokud plní úkoly státu nebo společnosti a používá při tom svěřené pravomoci pro plnění těchto úkolů.

(2) K trestní odpovědnosti a ochraně úřední osoby se podle jednotlivých ustanovení trestního zákona vyžaduje, aby trestný čin byl spáchán v souvislosti s její pravomocí a odpovědností.

(3) Úřední osoba cizího státu nebo mezinárodní organizace se za podmínek uvedených v odstavcích 1 a 2 považuje za úřední osobu podle trestního zákona, pokud tak stanoví mezinárodní smlouva.

§ 134

Věc a jiná majetková hodnota

(1) Věcí se rozumí i ovladatelná přírodní síla. Ustanovení o věcech se vztahují i na živá zvířata, zpracované oddělené části lidského těla, peněžní prostředky na účtu a na cenné

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

papíry, nevyplyvá-li z jednotlivých ustanovení trestního zákona něco jiného.

(2) Jinou majetkovou hodnotou se rozumí majetkové právo nebo jiná penězi ocenitelná hodnota, která není věcí a nevztahují se na ni ustanovení o věcech podle odstavce 1.

3.5 Zákon o přestupcích

§ 2

Pojem přestupku

(1) Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

(2) Přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací

a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo

b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

§ 3

Zavinění

K odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

§ 47

Přestupky proti veřejnému pořádku

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) neuposlechne výzvy veřejného činitele při výkonu jeho pravomoci,

b) poruší noční klid,

c) vzbudí veřejné pohoršení,

d) znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství,

e) úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení,

f) ruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice,

g) poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení,

h) neoprávněně založí skládku nebo odkládá odpadky nebo odpady mimo vyhrazená místa.

(2) Za přešůpek podle odstavce 1 písm. a) až c) lze uložit pokutu do 5000 Kč, za přešůpek podle odstavce 1 písm. d) pokutu do 20 000 Kč za přešůpek podle odstavce 1 písm. e) a f) pokutu do 3000 Kč a za přešůpek podle odstavce 1 písm. g) a h) pokutu do 50000 Kč.

§ 49

Přestupky proti občanskému soužití

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

a) jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch,

b) jinému z nedbalosti ublíží na zdraví,

c) úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přešůpku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním,

d) omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin,

e) způsobí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský

(1) Za přešůpek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 1000 Kč, a za přešůpek podle odstavce 1 písm. d), a e) pokutu do 5 000 Kč, za přešůpek podle odstavce 1 písm. b) a c) pokutu do 3000 Kč.

§ 50

Přestupky proti majetku

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- a) úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku, nebo se o takové jednání pokusí,
 - b) úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si присvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby,
 - c) úmyslně ukryje neb na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.
- (2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 15 000 Kč.

3.6 Živnostenský zákon

§ 6a

- (1) Koncesovaná živnost ostraha majetku a osob zahrnuje poskytování služeb spojených s ostrahou a ochranou nemovitého a movitého majetku, ostrahou při přepravě peněz a jejich zpracování, cenností či jiného majetku, ochranou osob a právních zájmů, zajišťováním pořádku v místech konání veřejných shromáždění, slavností, sportovních podniků nebo lidových zábav podle pokynů objednatele, vyhodnocováním bezpečnostních rizik a provozováním centrálních pultů ochrany.
- (2) Koncesovaná živnost služby soukromých detektivů zahrnuje poskytování služby spojené s hledáním majetku a osob, zjišťováním skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky v řízení před soudem nebo správním orgánem, získáváním informací týkajících se fyzických nebo právnických osob nebo jejich majetkových poměrů, získáváním informací v souvislosti s vymáháním pohledávek, vyhledáváním protiprávních jednání ohrožujících obchodní tajemství, sběr dat a jejich vyhodnocování pro subjekty, které prokáží právní zájem.

3.7 Občanský zákoník

§ 6

Jestliže hrozí neoprávněný zásah do práva bezprostředně, může ten, kdo je takto ohrožen, přiměřeným způsobem zásah sám odvrátit.

§ 11

Fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

§ 22

(1) Zástupcem je ten, kdo je oprávněn jednat za jiného jeho jménem. Ze zastoupení vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému.

(2) Zastupovat jiného nemůže ten, kdo sám není způsobilý k právnímu úkonu, o který jde, ani ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného.

§ 23

Zastoupení vzniká na základě zákona nebo rozhodnutí státního orgánu (zákonné zastoupení) anebo na základě dohody o plné moci.

3.8 Zákoník práce

§101

(5) Povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci se vztahuje na všechny fyzické osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích

§106

Odst. 4: Zaměstnanec je povinen

e) nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště, nevstupovat pod jejich vlivem na pracoviště zaměstnavatele a nekouřit na pracovištích a v jiných prostorách, kde jsou účinkům kouření vystaveni také nekuřáci. Zákaz požívání alkoholických nápojů se nevztahuje na zaměstnance, kteří pracují v nepříznivých mikroklimatických podmínkách, pokud požívají pivo se sníženým obsahem alkoholu, a na zaměstnance, u nichž požívání těchto nápojů je součástí plnění pracovních úkolů nebo je s plněním těchto úkolů obvykle spojeno,

§ 248

(2) Zaměstnavatel je z důvodu ochrany majetku oprávněn v nezbytném rozsahu provádět kontrolu věcí, které zaměstnanci k němu vnášejí nebo od něho odnášejí, popřípadě provádět prohlídky zaměstnanců. Při kontrole a prohlídce podle věty první musí být dodržena ochrana osobnosti podle § 11 občanského zákoníku. Osobní

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

prohlídku může provádět pouze fyzická osoba stejného pohlaví.

4. Formy činnosti soukromých bezpečnostních služeb

Formou rozumíme vnější výraz stanoveného obsahu, projevující se navenek v konkrétních úkonech (orgánů, organizací, institucí), tedy i SBS.

V aplikaci jsou formami SBS:

a) **strážní služba** = fyzická ochrana osobami na pevných stanovištích nebo hlídkování v objektu (obchůzky) spočívající ve sledování vlastního objektu a přilehlého okolí, obraně proti nedovoleným činnostem směřujícím k narušení ochrany objektu i plnění dalších zvláštních úkolů.

b) **bezpečnostní dohled**, zpravidla v chráněném (střeženém) objektu, event. prostoru, obsahující kontroly oprávněnosti pobytu a činností, dodržování režimů, doprovody osob, dozor nad pracemi (např. stavebními) aj.

c) **bezpečnostní ochranný doprovod**

- **osob** (osobní ochrana osob - BODY GARDING)

- **zásilek** přepravovaných po silnici, železnici (případně letadly či loděmi) prováděný fyzickou přítomností a stanovenými činnostmi bezpečnostních pracovníků v reálném čase.

5. Metody činnosti soukromých bezpečnostních služeb

Metody lze obecně **označit** za **promyšlené postupy činností**.

Metody činností SBS (SBA) jsou následující:

a) **fyzické pozorování střeženého objektu** z důvodů vyloučení jeho narušení nebo napadení,

b) **pozorování s využitím EZS** (elektronických systémů, zpravidla tvořených videokamerami, nosiči a monitory),

c) **osobní prohlídky** na propustných místech (např. vrátnicích) ve střeženém objektu.

Většinou se jedná o kontroly obsahu příručních zavazadel či skutečné prohlídky osob (in

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

natura),

d) kontroly dokladů jako jsou podnikové průkazy zaměstnanců firmy, propustky opravňující k opuštění objektu v pracovní době, doklady od zakoupeného zboží, materiálů, provedených oprav (faktury, paragony), příkazy k jízdě vozidel firmy jež SBS střeží, propustky na zapůjčené nářadí atd. K provádění zmíněných kontrol jsou pro BP žádoucí aktuální podpisové vzory dokladů, podpisové vzory kompetentních pracovníků firmy apod.,

e) fyzická ochrana zájmů zákazníka bezpečnostními pracovníky při ostraze objektů, ochraně osob, bezpečnostních přepravách zásilek (peněz, cenin, drahých kovů),

f) technická ochrana představující různé zábrany mechanické i elektronické, chránící objekt před napadením, nástrahové prostředky, signalizace, ale i výstražné nápisy, trvalá písemná upozornění aj.,

g) nasazení cvičeného psa v doprovodu s BP, volně puštěného ve střeženém objektu, upoutaného na bloku (na vodícím laně),

h) obranné zákroky uplatňované výhradně při naplnění znaků nutné obrany nebo krajní nouze s užitím obranných prostředků:

- hmatů, chvatů, úderů sebeobrany

- slzotvorných prostředků

- distanční tyče (tomfy), obušku

- pout (výjimečně, hrozí-li nebo trvá nebezpečí napadení) na nezbytnou dobu (§ 76 tr. řádu)

- vlastní zbraně, je-li BP držitelem zbrojního průkazu nebo zbraně SBS, jestliže SBS ze zákona zbraněmi disponuje, BP naplňuje další zákonné podmínky a zbraň je mu za účelem ochrany života, zdraví a majetku při výkonu služby svěřena.

O použití obranných prostředků je BP povinen sepsat záznam pro možné potřeby orgánů činných v trestním řízení, odpovědných pracovníků vlastní SBS i zákazníka, jehož zájmy ochraňuje,

i) ochranné zákroky (opatření)

- **před katastrofami a živelnými pohromami** (evakuace osob, zařízení, inventáře, zboží, materiálů, administrativních dokumentů),

- **k ochraně životního prostředí** zaměřené na dodržování režimů, směrnic, nařízení ve věcech, jež by mohly ohrozit vodní zdroje, ovzduší, zeminu nesprávnými aktivitami vlastních zaměstnanců firmy, případně ostatních (dodavatelů prací, služeb apod.) spolu s

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

konkrétními činnostmi BP (např. uzavření hlavního vod. řádu, plynového ventilu přívodového potrubí atd.),

- **k protipožární ochraně** spočívající ve sledování dodržování předpisů ve střeženém objektu a následných informací o jejich dodržování, v přivolání pomoci (hasičů), v použití hasicích přístrojů a zařízení v místě požáru a organizátorské a jiné případné pomoci hasičům pokud provádějí zákrok k uhašení požáru.

j) zajištění místa činu - místa protiprávního jednání, např. krádeže, vloupání, fyzického napadení osob atd. Zajištěním místa činu BP zamezí do příjezdu Policie ČR zničení či poškození stop, které mají pro objasnění případů elementární význam a rovněž důkazní hodnotu pro soud.

Jedná se o uchování stop zejména:

- **biologických** - např. krve a krevních stop, slin, obsahu žaludku, části tkání, lejna, moči, zubů, kostí, zvířecích materiálů

- **daktyloskopických** - viditelných i skrytých (latentních), vedoucích k identifikaci osob. Tyto stopy vznikají po fyzickém kontaktu částí lidského těla pokrytých papilárními liniemi s předmětem. Jsou to zejména stopy v prachu, plastické jež vznikají zabořením pokožky s papilárními liniemi do tvárného materiálu (měkký tmel, vláčné nátěrové hmoty aj.)

- **trasologických** - stop nohou, obuvi, dopravních prostředků i dalších objektů: stopy bosých a obutých nohou odrážejí vnější strukturu plosky nohy nebo podešve obuvi, vykazují znaky skupinové příslušnosti a zvláštní znaky dané pouze jedinému objektu. Stopy dopravních prostředků jsou stopami kolových, pásových a smykových vozidel, vznikají po kontaktu s podložkou, např. pneumatik a nezpevněné vozovky. K jiným trasologickým stopám řadíme např. stopy rtů, zubů, rukavic, pěstí spolu s dlaněmi, zavazadel, zvířat a další.

- **mechanoskopických** - vytvářejících se v důsledku změn v materiálním stavu objektu proti kterému směřovalo určité jednání a odrážejících v sobě stavbu a vlastnosti předmětu použitého k určitému jednání. Mechanoskopickými stopami jsou vtisky, sešinuté stopy, rýhy, vrypy a zhmožděné stopy

- **balistických** - přesněji stopy užití zbraní, střeliva a jeho součástí, produktů výstřelu, zasažených objektů a účinků střel (nálezy zbraní, střel a nábojů).

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

6. Prostředky v činnostech soukromých bezpečnostních služeb

Pro výkon specifické bezpečnostní činnosti využívají BP rozličné prostředky, rozdělené na:

- právní prostředky
- organizačně-řídící prostředky
- technické prostředky

6.1 Právní prostředky

Mezi právní prostředky náleží obecně závazné právní předpisy a vnitřní normativní akty:

- **obecně závazné právní předpisy jsou zákony, vyhlášky ministerstev a nařízení vlády** (např. trestní zákon, obchodní zákoník, občanský zákoník atd.)
- **vnitřní normativní akty** představují směrnice (instrukce), závazné písemné pokyny, nařízení, řády (organizační řád, pracovní řád, směrnice pro ostrahu objektu, pokyny k provádění inventur, nařízení o nošení uniformy aj.)

6.2 Organizační prostředky

Organizační prostředky (prostředky organizace a řízení SBS) zajišťují uspořádání, aktivity a fungování SBS. Uspořádání SBS se projevuje v organizační struktuře (majitel SBS, výkonný ředitel, obchodní manažer, vedoucí ostrahy objektu, BP - strážný, ředitelství, dispečerské stanoviště). Prostředky zajišťující aktivity a fungování mohou být plány služeb, kontroly výkonu služby, hlášení mimořádných událostí, záznamy o výkonu služby aj.

6.3 Technické prostředky

Technické prostředky můžeme členit na:

- a) výstroj
- b) výzbroj
- c) spojovací prostředky
- d) zabezpečovací prostředky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- e) jiné technické prostředky
- f) evidence, písemnosti

6.3.1 Výstroj pracovníka SBS

Pracovníci fyzické ostrahy jsou ustrojeni dle Výstrojního řádu útvaru splňujícího ustanovení zpracovaných rizik dané bezpečnostní agentury dle nařízení vlády č. 495/2001 Sb. Přidělovaná služební uniforma se skládá z profesní bundy obsahující čitelné označení příslušnosti k bezpečnostní a hlídací službě bezpečnostní agentury, profesních kalhot, košile, triko s čitelným označením příslušnosti k bezpečnostní a hlídací službě bezpečnostní agentury, služební průkaz obsahující osobní číslo zaměstnance a aktuální fotografií, zimní obuvi, letní obuvi, čepice.

Obr. 1. Služební průkaz

6.3.2 Výzbroj pracovníka SBS

Výzbroj fyzické ostrahy vždy záleží na konzultaci a požadavcích se zákazníkem, které se zahrnují do obchodní smlouvy. Plná výzbroj fyzické ostrahy se skládá z technických obranných prostředků. Ke krytí hlavy slouží bezpečnostní helma, jako ruční donucovací prostředek lze vybrat jeden z prostředků jako je tomfa, obušek nebo teleskopický obušek. K předvedení a zajištění osoby jsou to pouta a k paralyzaci protivníka lze také použít slzotvorné prostředky nebo elektrický paralyzér. Pro lepší viditelnost nebo práci ve tmě lze použít svítilnu a dalekohled nebo dalekohled pro noční vidění. Při kontrole vstupu do střeženého objektu patří k výbavě ruční detektor zbraní a kovů.

V nutných případech podle obchodní smlouvy patří k výbavě fyzické ostrahy krátká palná zbraň. Fyzickou ostrahu se zbraní může plnit jen držitel zbrojního průkazu skupiny D k výkonu zaměstnání nebo povolání.

Obr. 2. Krátká palná zbraň CZ 2075 RAMI

Tomfa a obušek

Tvoří často vybavení člena fyzické ostrahy. Zde je však nutné seznámení s ohledem na jejich správné a zákonné používání dle zákona č. 553/1991.

Obr.3. tomfa

Teleskopický obušek

K jedním z „hitů“ poslední doby v bezpečnostním sektoru patří teleskopický obušek. Jde vlastně o poměrně nevelký válec, který se jako zázrakem máchnutím ruky přemění v dlouhou ocelovou tyč. Jen samotné objevení se obušku na scéně může zabránit dalšímu pokračování nebezpečné situace. Typický kovový zvuk, provázející jeho vysunutí už nejednou v reálné situaci odradil některého z agresorů, kteří již obvykle dobře vědí, co taková věc může na jejich těle v „akci“ napáchat.

Obr. 4. Vlevo teleskopický obušek vysunutý, vpravo teleskopický obušek v pouzdře

Pouta

Jen zcela ve výjimečném případě, přiložení pout je z hlediska pracovníků fyzické ochrany značně problematické, jejich příležitosti by mohlo přidat v úvahu v případě, kdy bezprostředně hrozí nebezpečí dalšího opakovaného napadení při splnění požadavků nutné obrany (§ 13 tr. zákona) a při splnění požadavků dle § 76 odst. 2 tr. řádu (předvedení či zadržení). V žádném případě nesmí docházet k připoutání k různým předmětům apod. a nemělo by být provedeno ani sputání s rukama dozadu.

Obr.5. Pouta

Slzotvorné prostředky

Jsou jedním z nejrozšířenějších sebeobránných prostředků, ale také je využívají bezpečnostní agentury. Doba použitelnosti spreje je výrobcem omezena, po nějaké době zhruba 2-3 roky podle typu. Náplň obvykle tvoří paralyzující látka, která působí ochromujícím účinkem na zrak, sliznice a dýchací aparát. Nejmodernějším trendem v současnosti jsou výtažky z kayenského pepře (druh pálivé papriky) označované OC (oleoresin capsicum), které mají na odolnou osobu velmi silný dopad. Kvalitně zasažený člověk cítí neovladatelně palčivou bolest v očích a na sliznicích, i při mírném nadechnutí látky má pocit „vyraženého dechu“. Jeho akceschopnost je ne několik minut (max. cca 30) významně narušena.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obr. 6 Vlevo kasr, vpravo pepřový sprej

Elektrický paralyzér

Jde o malý, poměrně lehký kapesní transformátor, který napětí vnitřního zdroje (obvykle 9V baterie) dokáže přeměnit na výboje o síle i několik set tisíc voltů. Kdo si někdy neopatrně sáhl v minulosti do elektrické zásuvky, chápe že nejde o zrovna příjemnou záležitost. Od toho to typu obranného prostředku se ustupuje z důvodu realizace. Elektrody přístroje se musí dostat do kontaktu s tělem protivníka na vzdálenost 1-1,5 cm. To v praxi znamená přiblížit se k protivníkovi a zmáčknout spínač.

Obr. 7. Elektrický paralyzér

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Svítilna

Pro užití v tmavých, nebo nedostatečně osvětlených prostorách, nebo při výpadku elektrického proudu. Musí být dostatečně výkonná pro daný účel. Mezi nejlepší svítilny v této době patří takzvané LED svítilny.

Příruční malé a světelně silné jako veliké - to jsou kvalitní LED - kapesní svítilny, které oba tyto atributy efektivně slučují. A díky nákladnému vytvoření masivního - aluminiového obalu má tento světelný zdroj také velikou robustnost a snadno se drží v ruce. Jsou to výhodní průvodci venkovních aktivit, které za to stojí.

Obr. 8. LED svítilna

Detektor kovů a zbraní

Detektor Super Wand detekuje středně velkou pistoli ze vzdálenosti 22,5 cm, velký kapesní nůž ze vzdálenosti 15 cm, žiletku ze vzdálenosti 7,5 cm a kloboukovou jehlici z 2,5 cm. Stačí stisknout tlačítko ON a automatické obvody detekují všechny kovové zbraně až po nejmenší kapesní nože a zbraně. Super Wand má automatické ladění a kontrolu baterie. Jakékoli úpravy a seřizování nejsou nutné. Jakmile je zachycen podezřelý předmět, přístroj automaticky sepne zvukový alarm a rozsvítí se vizuální alarm. Tento přístroj byl vylepšen módem vibračního alarmu pro diskrétní kontroly; novou ergonomickou rukojetí pro lepší uchopení a novým zakončení, které umožňuje výměnu baterií bez jakýchkoli nástrojů. Detektor pracuje na kmitočtu 95 kHz, hmotnost

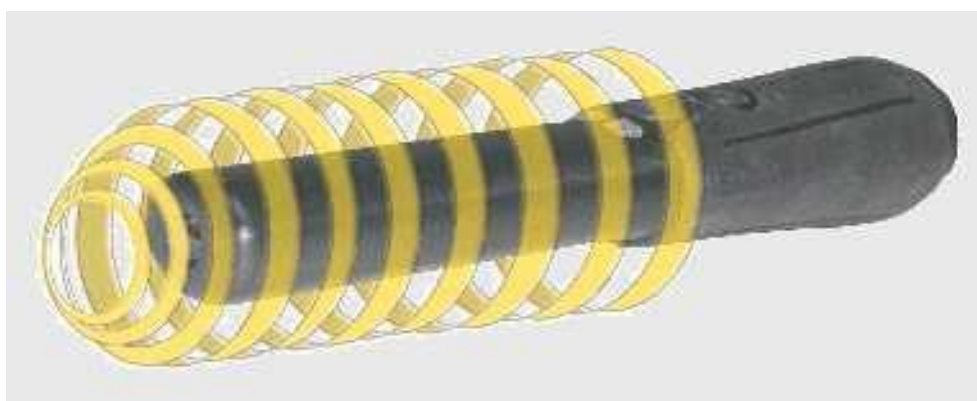
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

0,45 kg, rozměry detektoru šířka 3,20 cm, délka 48,3 cm, Ladění je automatické. Napájení 9 V akumulátorem v provozu vydrží až 80 hodin.

Obr. 9. Vlevo detektor kovů a zbraní, vpravo detektor kovů v akci

Praktičtější detektor je taktický ruční detektor kovů Garrett THD je robustní, kompaktní ruční detektor kovů s tichým provozem. Přístroj je velmi citlivý, s rychlou odezvou. Detekuje veškeré železné i neželezné kovy a spouští tichý alarm – vibrace a červená LED dioda upozorní na přítomnost těchto předmětů. Stačí stisknout tlačítko ON a automatické obvody detekují všechny kovové zbraně až po nejmenší kapesní nože a zbraně. THD má automatické ladění a kontrolu baterie. Jakékoli úpravy a seřizování nejsou nutné. Jakmile je zachycen podezřelý předmět, přístroj automaticky sepne zvukový alarm a rozsvítí se vizuální alarm.

Obr. 10. Detektor Garrett THD detekční zóna

*Obr. 11. Detektor Garrett THD
v pouzdře na opasku*

6.3.3 Spojovací prostředky

Mezi spojovací prostředky patří klasické mobilní telefony, který jsou závislé na službách mobilního operátora a podle daného tarifu jsou dané ceny. Tato volba je cenově náročná. Nejefektivnější a nejlevnější formou spojení je využívání rádiových kmitočtů a provozování vysílacích rádiových zařízení. Tato zařízení jsou nejvýznamnější pracovní pomůckou pro bezpečnostního pracovníka od doby, kdy bylo v České Republice povoleno využívat radiostanice pro komerční účely soukromé bezpečnostní služby. Jeho největším přínos je v tom, že umožňuje bezpečnostnímu personálu mluvit přímo s kontrolním střediskem a jiným bezpečnostním personálem a poskytovat přesné podrobnosti o situaci nebo mimořádné situaci na objektu.

Všeobecná oprávnění

Český telekomunikační úřad jako příslušný orgán státní správy podle § 108 odst.

1 písm. B) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), na základě výsledků veřejné konzultace uskutečněné podle §130 zákona, rozhodnutím Rady Úřadu podle §107 odst. 8 písm. B) bod 2 a k provedení §9 zákona vydává opatření obecné povahy všeobecné oprávnění č.VO-R/16/08.2005-28 k využívání rádiových kmitočtů a k provozování zařízení provozovaných společně na určených

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

kmítotech v pásmech 27 MHz až 450 MHz.

Obr. 12. Radiostanice Motorola

6.3.4 Zabezpečovací prostředky

Zabezpečovací prostředky **ochrany majetku a osob, t.j. elektronické zabezpečovací systémy** (systémy proti vniknutí), např.:

- systémy průmyslové televize
- systémy kontroly vstupu (vjezdu)
- bezpečnostní osvětlení , infrazávory
- ostatní zabezpečovací prostředky

6.3.5 Dopravní prostředky

Převážně to jsou silniční motorová vozidla (automobily, motocykly, čtyřkolky), výjimečně železniční vozidla (např. přeprava jaderného paliva po železnici). Je vhodné označovat automobily logem SBS. Provoz silničních motorových vozidel upravují vnitřní normativní směrnice SBS.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obr. 13. Fyzická ostraha na mobilní čtyřkolce

6.3.6 Jiné technické prostředky

Jiné technické prostředky tvoří např. *počítače, tiskárny, psací stroje, trezory, trezorové místnosti*) *speciální registry, kancelářský nábytek*, aj.

6.3.7 Evidence, písemnosti

Jedná se o evidence nezbytné pro fungování SBS, které můžeme členit na:

- a) **obligatorní** (povinné), např. obchodní smlouvy, pokladní deník, faktury, personální (osobní) karty atd. a
- b) **fakultativní** - docházka do zaměstnání, plán pracovních a obchodních cest, písemnosti odesílané vně SBS (v kopiích) a doručované SBS aj.

7. Základní oprávnění pracovníků soukromých bezpečnostních služeb

Mezi základní oprávnění pracovníků soukromých bezpečnostních služeb (SBS) patří:

- a) kontrolovat osoby, které vstupují do střeženého objektu či prostoru nebo jej opouštějí,
- b) kontrolovat vozidla při vjezdu nebo výjezdu do objektu a z objektu,
- c) vyzvat kohokoliv k odvrácení škody na životě, zdraví a majetku,
- d) zabránit vstupu nepovolaných osob nebo vjezdu nežádoucích vozidel do střeženého objektu,

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

e) zadržet podezřelou osobu ve střeženém objektu

Pro provádění zákroků pracovníky SBS je nutno se držet striktních zásad, které těmto zákrokům vnáší legalitu a legitimitu:

- zákroky pracovníků SBS mohou být prováděny co do intenzity výhradně v souladu s trestním zákonem, ustanovením o nutné obraně, o krajní nouzi a ustanovením §76, odst.2 trestního řádu o zadržení (předvedení) osoby,
- zákroky provádějí pracovníci SBS odborně, psychicky a fyzicky způsobili

Se základními oprávněními pracovníků SBS souvisí etika jejich činností. Etika se zabývá lidským chováním ve vztahu ke svědomí či společenským chováním upřesňovaným právními i mravními normami.

Při výkonu služby pracovníci SBS respektují osobnost občana, uplatňují individuální přístup, navazují kontakt jako první, kontrolují a usměrňují vlastní jednání a chování, dbají o vážnost a čest své osoby i image SBS, zasahují včas, důsledně ale slušně, preferují prevenci v činnosti SBS.

8. Ochrana informací v činnosti soukromé bezpečnostní služby

Ochrana informací v činnostech SBS je významná ve dvou rovinách:

a) ochrana informací o vlastní SBS – pomocí interních aktů, např. pracovní smlouvou, podmínkami pro výkon bezpečnostní služby poskytované mandatářem, směrnici o ochraně utajovaných skutečností v rámci SBS atd.

b) ochrana informací, jež se týkají zákazníka, kterému SBS poskytuje služby

v tomto případě SBS chrání především informace – utajované skutečnosti o zákazníkovi a týkající se zákazníka, vymezené v seznamech utajovaných skutečností pomocí prostředků ochrany utajovaných skutečností, vždy podle dispozic od zákazníka.

Ochrana informací je upravena následujícími zákony:

- *zákonem o ochraně utajovaných skutečností* (v platném znění) s tím, že zákon vymezuje skutečnosti nutné utajovat v zájmu České republiky, způsob jejich ochrany, působnost a pravomoc orgánů státu při výkonu státní správy v dané oblasti, povinnosti

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

orgánů státu, **práva a povinnosti fyzických a právnických osob** a také odpovědnost za porušení povinností obsažených v tomto zákoně. Rovněž stanoví stupně utajení, povinnosti dalších subjektů při ochraně utajovaných skutečností, uvozuje výkon státního dozoru i pokuty a řízení (jednání) ve věcech utajovaných skutečností.

- ***zákonem o ochraně osobních údajů***, který zaručuje ochranu informací při provozování informačních systémů, které nakládají s osobními údaji
- ***trestním zákonem***, jež chrání státní tajemství, brání realizaci vyzvědačství a ochraňuje hospodářské tajemství, zamezuje zneužívání informací v obchodním styku, ohrožení služebního tajemství a zabývá se ochranou informací na nosičích.
- ***obchodním zákoníkem***, ustanoveními o obchodním tajemství, o nekalé soutěži, o porušení obchodního tajemství, atd.

8.1 Ochrana osobních údajů

Služby poskytované soukromými bezpečnostními službami jejich zákazníkům jsou koncesovanou živností, jejíž obsahovou náplň stanoví § 6a odst. 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Z náplně služby soukromých bezpečnostních služeb stanovené citovaným ustanovením živnostenského zákona, dochází v rámci provozování této živnosti k nakládání s osobními údaji, zejména při činnosti spočívající v získávání informací týkajících fyzických osob nebo jejich majetkových poměrů, získávání informací v souvislosti s vymáháním pohledávek, hledání osob a jiných informací.

Vztahy mezi soukromým bezpečnostními službami a klienty se většinou řídí občanským nebo obchodním zákoníkem. Na předem uzavřené smlouvě s klientem shromažďují soukromé bezpečnostní služby dle pokynů klienta informace k určitému případu. Soukromé bezpečnostní služby však předem neznají požadavky klienta, ani to, jaké informace pro klienty shromáždí. Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, se vztahuje na ucelené zpracování osobních údajů, ale podle dalšího ustanovení zákona, § 3 odst. 4, se však nevztahuje na nahodilé shromažďování osobních údajů, pokud tyto údaje nejsou dále zpracovávány. Je nesporné, že samotná činnost soukromých bezpečnostních služeb

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

musí být prováděna systematicky, informace shromažďované k určitému případu jsou však nepředvídatelné v tom smyslu, že je nemůžeme ze strany soukromých bezpečnostních služeb nijak dopředu ovlivnit či stanovit, ať již se to týká rozsahu, tak druhu nebo kvality. Pokud je takto shromážděný soubor informací předán klientovi, a to i formou písemné zprávy, jsou naplněny znaky citovaného ustanovení § 3 odst. 4 zákona o ochraně osobních údajů, podle něhož se zákon na takto shromážděné údaje nevztahuje. Pokud by však byly jakýmkoliv způsobem propojeny informace týkající se různých klientů či různých obchodních případů, šlo by již o systematické zpracování osobních údajů, jímž by se soukromé bezpečnostní služby při své činnosti samy podřadily pod režim zákona o ochraně osobních údajů. Takto shromažďované informace, by již byly přímým porušením tohoto zákona, fakticky jeho ustanovení § 5 odst. 1 písm. f), g) a h), která správci osobních údajů ukládají povinnost zpracovávat údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny, shromažďovat údaje otevřeně s vyloučením možnosti shromažďovat údaje pod záminkou jiného účelu, a nesdružovat údaje, které byly získány k rozdílným účelům.

Obdobně by se činnost soukromých bezpečnostních služeb mohla dostat do nesouladu se zákonem o ochraně osobních údajů i tehdy, kdyby shromažďování osobních údajů překročilo svým rozsahem rámec výše zmíněného nahodilého shromažďování k určitému případu. Při shromažďování informací dokumentujících chování či jednání sledované osoby mohou být někdy shromažďovány i osobní údaje dalších osob, na základě jejich vztahu ke sledované osobě. Přitom však nesmí převážit náchylnost shromažďovat údaje těchto osob bez věcného vztahu ke sledovanému případu. Rozhodující pro posouzení, kdy je takto shromážděný soubor údajů třeba považovat již za zákonu podléhající systematické zpracování, je povaha a rozsah samotného případu. I za těchto okolností by takovéto systematické zpracování bylo již přímým porušením zákona. Umožňuje-li to charakter případu, mohou být údaje o těchto dalších osobách před předáním informace klientovi vhodným způsobem anonymizovány, třeba začerněním nebo vytečkováním jmen, dat narození a adres. Porušením zákona by bylo také jen preventivní shromažďování osobních údajů soukromými bezpečnostními službami, aniž by pro to měly důvod podložený existencí daného smluvního vztahu. Tato možnost je dána zákonem pouze bezpečnostním složkám státu.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

9. Obecné a specifické zásady činnosti strážného

Bezpečnostní pracovník (dále jen BP) je povinen řádně plnit příkazy a nařízení, řídit se závaznými právními předpisy a vnitřními normativními akty SBS a také pokyny zákazníka. BP zaměstnaný u SBS zajišťuje zákaznickou bezpečnost, setkává se denně s jeho zaměstnanci, návštěvami a klienty a je svým způsobem zákaznickovým zástupcem, např. na vrátnici, kde kontroluje osoby a podává informace. Přestože se vzájemně liší střežené objekty, má ostraha a ochrana objektů shodné zákonitosti a využívá autentické formy, metody a prostředky ostrahy a ochrany.

Každý BP by měl obecně znát zákony, či vyhlášky související s obsahem jeho činností a podrobně se musí seznámit se Směrnicemi konkrétního objektu v písemné formě, obsahem Směrnic a jejich ustanoveními se řídit.

Užití obranných prostředků

BP je při ochraně životů a zdraví i ostraže majetku zákazníka v případě jejich ohrožení oprávněn použít obranné prostředky k tomu, aby odvrátil útok na sebe, nebo jinou osobu, překonal odpor směřující ke zmaření plnění jeho úkolu, nebo zabránil útěku zadržené osoby.

Zákaz užití obranných prostředků

BP při zákroku proti jednotlivé osobě nesmí použít obranné prostředky proti těhotné ženě, osobě vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou, nebo nemocí a osobě zřejmě mladší patnácti let (s výjimkou případů, kdy to povaha útoku vedeného touto osobou proti chráněným zájmům, nebo mimořádnosti situace nezbytně vyžadují).

Poskytnutí první pomoci a lékařského ošetření

Dojde-li při užití obranných prostředků ke zranění osoby, je povinností BP poskytnout zraněnému první pomoc a následně zajistit lékařské ošetření. První pomoc BP poskytuje a lékařské ošetření zajišťuje i v případech, kdy to vyžaduje situace (např. úrazy, náhlé nevolnosti, nebo jiná poškození zdraví).

Postupy na místě činu protiprávních jednání

BP na místě činu protiprávního jednání zachová rozvahu, oznámí zjištěnou skutečnost nadřízenému, dispečerskému stanovišti SBS nebo přímo Policii ČR. Nevstupuje na

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

místo činu (není-li to nezbytné k poskytnutí pomoci zraněnému - pak postupuje po jedné trase), nedotýká se předmětů (až na výjimky - nepoužívá rukavice, kapesník, aby neznehodnotil stopy). Pozorně si prohlédne místo činu a nejbližší okolí.(prohlídka může určit, jak se pachatel protiprávního jednání pohyboval, zda bylo manipulováno s předměty, které věci byly odcizeny, nebo je pachatel ztratil apod.).

Zadržení podezřelé osoby

BP zhodnotí důvody zadržení podezřelé osoby. Důvody musí být přezkoumatelné orgány činnými v trestním řízení (např. policií) a prokazatelné. K realizaci zadržení může BP použít přiměřené síly. Pokud dospěje k závěru, že podezřelou osobu nelze zadržet vlastními silami, zadržení podezřelé osoby neprovede, ale přivolá pomoc.

Registrace firem a telefonních čísel v objektu

BP který byl zařazen k ostraze toho kterého objektu se seznámí s firmami registrovanými v objektu a s telefonními čísly (linkami) v objektu.

Uskutečňování telefonických hovorů ve službě

BP nevedou během výkonu služby soukromé telefonické hovory. Ostatní telefonáty musí být věcné a stručné, případně evidovány.

Čtení a psaní ve službě, jiné odvádění pozornosti

BP si nesmí během služby číst, psát nebo studovat, pokud o to nejsou výslovně požádáni, příp. pokud to nevyžaduje plnění služebních úkolů (hlášení, výkazy aj.) BP nemají odvádět svoji pozornost od plnění předmětných úkolů ani jiným způsobem (sledování televize, videa, přijímání soukromých návštěv, spánek apod.).

Kouření

BP ve službě mohou kouřit pouze na vyhrazených místech. Přitom nemohou odvádět pozornost od výkonu služebních činností.

Zanedbání služebních povinností

BP musí být za každých okolností bdělý a ostražitý. Zanedbání především povinností a neplnění úkolů vyplývajících ze Směrnic je neomluvitelné a je považováno za akt proti SBS a zákazníkovi.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Porušení subordínace

SBS nebude tolerovat porušení subordínace (nekázeň, neposlušnost) a to jak verbální, tak věcné.

Neslušnost

BP, který zejména při výkonu ostrahy a ochrany objektu užívá neslušné výrazy, neslušně se chová a jedná, hrozí disciplinární řízení.

Alkohol, drogy, narkotika

Pokud BP nastoupí do služby pod vlivem alkoholu, drog, nebo narkotik, není schopen výkonu činností stejně jako BP, který alkoholické nápoje, drogy případně narkotika požil ve službě. Uvedené jednání je protiprávní, se všemi důsledky pro BP.

Opuštění stanoviště

Opuštění stanoviště během výkonu služby bez souhlasu nadřízeného a fyzické náhrady BP je zakázáno. Porušení zákazu je rovněž protiprávním jednáním.

Plýtvání s časem

BP se nesmějí "potloukat" po areálu nebo se zbytečně zdržovat v toaletách, na chodbách, v dílnách, halách apod.

Přijímání spropitného

BP je zakázáno přijímat spropitné a jiné dary, které lze považovat za úplatek nebo za platbu za služby poskytované SBS.

Udělování dovolené

O dovolenou je třeba žádat alespoň 14 dnů před jejím začátkem. Na udělování dovolené se vztahují pracovněprávní předpisy.

Nemoc

Neschopnost nastoupit do služby pro nemoc je nutné oznámit představenému okamžitě po potvrzení pracovní neschopnosti lékařem. Pokud BP onemocní v průběhu služby, oznámí danou skutečnost nadřízenému, může požádat o vystřídání, ale je povinen

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

vyčkat na vystřídání jiným BP.

Střídání služby na stanovišti

BP nemůže opustit stanoviště, aniž by byl ve službě řádně vystřídán (obdobně jako při onemocnění během služby).

Komunikace

Komunikace (dorozumívání) jak verbální (slovní), tak neverbální se považuje za podstatné dovednosti BP. Výkon činností BP je podmíněn spolu s jinými znalostmi používání telefonů a radiového spojení, jednáním s veřejností, vedením firmy (podniku) střeženého objektu, řešením konfliktních situací a slovních hlášení (verbální komunikace) i užívání informačního a dorozumivacího zařízení a písemných hlášení (neverbální komunikace).

Veškeré akce, jednání a chování BP, jež by mohly poškodit postavení a pověst SBS, narušit disciplínu nebo fungování SBS jsou nežádoucí, budou posuzovány vedením SBS podle stupně nebezpečnosti a ve svých důsledcích povedou k opatřením a závěrům v souladu s právními předpisy.

9.1 Práva a povinnosti strážného

Výkon fyzické ostrahy konkrétního objektu formou písemných směrnic (vycházejících z podkladů vnitřních organizačních směrnic a požadavků plnění výkonu služby objednavatele), jež jsou před zahájením samotné fyzické ostrahy odsouhlasené na obou smluvních stranách.

Členové fyzické ostrahy mají oprávnění odmítnout výkon práce, o níž mají důvodně za to, že bezprostředně a vážně ohrožuje jejich život a zdraví, popřípadě život a zdraví jiných fyzických osob.

Pro zajištění účinné a kvalitní bezpečnosti daného objektu, musí být pracovník fyzické ostrahy disciplinovaný. Zároveň musí být schopen interpretovat, dodržovat a jednat dle pokynů a pravidel stanovených v objektových instrukcích pro výkon bezpečnostní služby. Tyto instrukce jsou vždy písemné a bezpečnostní pracovník s nimi musí být předem seznámen. Pokud nejsou některé okolnosti jasné, srozumitelné a

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zřetelné, musí si je nechat vysvětlit. O interpretaci instrukcí pro výkon služby nesmí být pochyby. Dle situace mohou být tyto instrukce určenou a kompetentní osobou klienta nebo zaměstnavatele doplněny ústním, telefonickým, radiovým nebo faxovým pokynem. O tomto doplnění musí být proveden zápis (kdo, čas a jaký pokyn byl vydán, jeho doba platnosti a kdo pokyn převzal). Bezpečnostní pracovník musí znát kompetentní osoby klienta a zaměstnavatele. Pokud nehrozí nebezpečí z prodlení, musí dodržovat stanovené a určené pořadí autority a velení. Bezpečnostní pracovník nesmí mít pochyby o tom, od koho smí přijímat instrukce, pokyny nebo příkazy.

9.1.1 Směrnice

Směrnice musí obsahovat veškerá práva a povinnosti pracovníků fyzické ostrahy. Tito pracovníci se dále řídí statutem pracovního řádu a podle řádu výkonu služby, jež obsahuje povinnosti pracovníka a jeho postup při vzniku mimořádných událostí na objektu s citací, komentářem zákonných ustanovení Trestního řádu (zákon č. 141/1961Sb.), Trestního zákona (zákon č. 40/2010 Sb.) a Občanského zákoníku (zákon č. 40/1964Sb.). Řád výkonu služby je i předmětem periodického školení všech pracovníků bezpečnostní agentury s ověřením znalostí pomocí písemného testu.

9.1.2 Požadavky pro způsobilost strážného

Pracovníci fyzické ostrahy jsou osoby, které splňují zákonem (§ 33 zdravotní způsobilost k výkonu fyzické ostrahy nebo pátrání) stanovené podmínky pro výkon daného povolání, jako je beztrestnost, věk minimálně 18 let, spolehlivost a zdravotní způsobilost. Dále splňují profesní požadavky, jako například schopnost vést administrativní agendu, plně vykonávat pochůzkovou činnost, spolehlivě reagovat na mimořádné události. Dále musí splňovat požadavky fyzické zdatnosti a psychické odolnosti.

Většina zaměstnanců fyzické ostrahy byli před příchodem do bezpečnostních agentur často zaměstnanci Ministerstva vnitra (HZS, Policie ČR – služba kriminální policie a vyšetřování) Ministerstva obrany (Armáda ČR).

9.1.3 Školení

Školení pracovníka musí proběhnout ještě před jeho zařazením do výkonu služby, a to v oblastech:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- základních pracovních znalostí pracovníka právních základů a taktických aspektů zákroků
- psychologických aspektů a etiky práce pracovníka těchto služeb
- základních interních předpisů týkajících se výkonu bezpečnostních služeb
- směrnice pro ochranu objektu, kam bude pracovník k výkonu služeb zařazen
- obecných zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a pracovní hygieny a směrnic pro oblast BOZP pro objekt, kde bude vykonávat službu
- obecných i konkrétních zásad protipožární ochrany

Pokud bude pracovník vykonávat službu se zbraní, je nezbytné, aby před nástupem služby:

- vlastnil zbrojní průkaz
- prošel školením a výcvikem v použití zbraně
- absolvoval ostré školní střelby

Školení pracovníků fyzické ostrahy jsou zaměřena na oblasti zákona č. 40/1964 Sb. v platném znění (občanský zákoník); zákona č. 140/1961 Sb. v platném znění (trestní zákon); zákona č. 141/1961 Sb. v platném znění (trestní řád) a taktických postupů při vzniku mimořádných událostí souvisejících se vznikem požárů, průmyslových havárií, ohrožení životního prostředí, narušení objektů cizími osobami, kontrol cizích osob atd. Školení jsou rovněž zaměřena na oblast bezpečnosti práce a první pomoci. Závěrem uvedených školení je písemný test, který má za úkol zjistit, na jaké úrovni je dané školení poskytováno. Jednotlivé školicí kurzy jsou zajišťovány jak specializovanými institucemi, tak i vlastními zaměstnanci. Při školení je postupováno v souladu s Evropským výcvikovým modulem pro základní ostrahu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ČESKÁ REPUBLIKA
Zbrojní průkaz

JMÉNO _____

PŘÍJMENÍ _____

DATUM NAROZENÍ _____

MÍSTO POBYTU _____

VYDAL _____

PLATÍ PRO SKUPINU (-Y)

PLATNOST DO _____

00000000

nařík
a
podpis

Skupiny zbrojních průkazů

A - ke sběratelským účelům	D - k výkonu zaměstnání nebo povolání
B - ke sportovním účelům	E - k ochraně života, zdraví nebo majetku
C - k loveckým účelům	F - k provádění pyrotechnického průzkumu

Zvláštní záznamy:

Obr. 14. Zbrojní průkaz

10. Přístupová kontrola na pevných stanovištích

Přístupovou kontrolu realizují hlídky BP na trvalém (pevném) stanovišti jako jsou např. vrátnice, v určitém časovém rozsahu (nepřetržitě 24 hod. denně, pouze v časovém úseku dne apod.) Povinnosti hlídek BP jsou dány Směrnicemi pro střežení a ochranu objektu a ostatními direktivami.

Kontrola příchodu a odchodu osob, vjezdu a výjezdu vozidel do objektu a z objektu je jednou z nejdůležitějších součástí bezpečnostního systému. Ploty a zamčené brány nebo dveře mohou zabránit např. nepovolaným osobám ve vstupu do areálu, ale protože

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

provoz téměř každého podniku je spojen s příchody a odchody, s přepravou materiálů zboží a výrobků vozidly, je třeba kontrolovat osoby i vozidla.

System kontroly se vybírá s ohledem na specifické podmínky toho kterého objektu, jako např. velikost, počet zaměstnanců, charakter výroby, obchodní aktivity, existující bezpečnostní opatření atd. Účinná bezpečnostní opatření lze zavést bez podstatného narušení provozu a zbytečného obtěžování návštěvníků při zachování určitých pravidel. Účinný systém kontroly musí být jednoduchý a snadno pochopitelný.

K tomuto je nutné aby:

- do objektu měli přístup jen lidé, kterým je to povoleno
- zaměstnanci a návštěvníci byli identifikovatelní a byl omezen nebo řízen jejich pohyb v rámci objektu (firmy, podniku)
- BP kontrolovali všechny přinášené a odnášené věci, zavazadla apod.
- kontrola vozidel se uskutečňovala zejména v propustném místě

10.1 Identifikace osob a vozidel v objektu

Rozeznávání zaměstnanců

Rozeznávání zaměstnanců od jiných osob je jedním z neúčinnějších způsobů identifikace osob. V malých podnicích (firmách) je zpravidla takový způsob identifikace dostačující. Jestliže se zaměstnanci často mění, nebo pokud nastupuje na jednotlivé směny více než 30 zaměstnanců, má BP potíže s jejich rozeznáváním od nepovolaných osob a dílčí systém přestává být funkční.

Průkazy totožnosti

Průkazy totožnosti jsou spolehlivým způsobem identifikace zaměstnanců jestliže se nedají měnit nebo upravovat. Požadavky na průkazy jsou následující:

- vyrobeny mají být z pevného materiálu a zalaminovány (výjimečně opatřeny průhledným pouzdem)
- k výrobě je vhodné použít zvláštní papír (s vodotiskem či jinou úpravou, inkousty a barviva mají být citlivá na teplo a ředidla pro případy, že se někdo pokusí odstranit laminaci nebo průkaz (údaje v něm zaznamenané) změnit

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Průkaz má obsahovat:

- název zaměstnavatele
- barevnou fotografii držitele průkazu
- jméno a příjmení držitele průkazu
- držitelova základní data a údaje (údaje s ohledem na hloubku identifikace)
- identifikační číslo průkazu
- datum vystavení průkazu, podpis oprávněné osoby vydávající průkazy, podpis držitele průkazu

Účinnost prokazování totožnosti je závislá na důslednosti BP.

Identifikační karta (odznak)

Nošení identifikační karty (odznaku) s údaji určité osoby má význam pouze tehdy, kdy je BP schopen všechny tyto osoby osobně rozeznat, nebo identifikovat jiným způsobem. Metoda se využívá ke kontrole návštěvníků, zaměstnance dodavatelských firem zdržujících se v objektu delší dobu atd.

Rozeznávání vozidel

Rozeznávání vozidel, oprávněnost jejich vjezdu, manipulace s nimi a stání v daném prostoru i vjezd přispívají jednoznačně k zabezpečení ostrahy objektu.

Registrační a rozeznávací znaky vozidel

Registračními znaky vozidla jsou jeho registrační značka přidělená mu orgánem státní správy z moci úřední a případně viditelně umístěný název a sídlo spolu s IČO firmy provozující to které vozidlo. Rozeznávacím znakem vozidla je tovární značka výrobce, typ, model, druh vozidla, karoserie, barva vozidla (kabiny, valníku, plachty, skříně).

Elektronické kontroly vstupu a vjezdu

- Elektronické kontroly vstupu (i výstupu) umožňují oprávněným osobám pohyb propustným místem nezávisle na BP. Zaměstnanci (oprávněné osoby) vkládají do čtecího zařízení přidělené identifikační karty (IK) a je-li IK v pořádku, dá čtecí zařízení signál řídící jednotce k otevření elektronického zámku na brance (dveřích) a tím ke vstupu (výstupu) do nebo z objektu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Jednou z variant elektronických zabezpečovacích systémů jsou systémy kontroly vjezdu vozidel (podobné elektronickým kontrolám vstupu) na principu např. čipové karty přidělené konkrétnímu vozidlu, čtecího, vyhodnocovacího povelového zařízení a mechanických zábran s tím, že komplex poté, kdy zjistí (identifikuje) vozidlo jako oprávněné, umožní mu vjezd do objektu, nebo opuštění objektu (systém není schopen kontrolovat ložnou plochu či kabinu vozidla).

Základní zásady identifikačního systému

BP musí být seznámen se systémem identifikace osob, užívaným firmou (podnikem), ve kterém nastupuje službu ostrahy. Je určeno, jak a kde se nosí identifikační průkazy (odznaky), jak postupovat při jejich ztrátě, jakým způsobem a kdy se odebírají identifikační karty návštěvníkům, zaměstnancům dodavatelských firem aj., jsou stanoveny postupy při rušení a vydávání nových průkazů zaměstnanců atd. Obdobně se BP seznámí s rozeznáváním vozidel.

Inspekce průkazů osob

BP zjišťuje:

- skutečnou podobu zaměstnance, jež porovnává s fotografií na průkazu
- zda průkaz odpovídá ostatními náležitostmi (vypsáním údajů, podpisy, razítkem) požadavkům
- je-li průkaz platný
- zda-li lze na průkaz vstupovat do firmy (podniku) jako takové, do dílčích částí firmy apod.

Zápis příchodu a odchodu osob, vjezdu a výjezdu vozidel

BP zjišťuje oprávněnost vstupu či vjezdu a zapisuje všechny osoby a vozidla, směřující do firmy i firmu opouštějící. Zápis se zpravidla skládá z údajů o jméně a příjmení osoby, SPZ vozidla, názvu mateřské firmy, hodiny a minuty příchodu a odchodu (příjezdu, odjezdu), názvu firmy (její organizační části), kterou osoba (osoby) navštíví a důvodu návštěvy (pracovní, soukromý).

Návštěva prostor nepřístupných veřejnosti ve střeženém objektu

Při žádosti návštěvy o vstup (vjezd) do objektu postupuje BP následovně :

U vchodů:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- spojí se s odpovědným pracovníkem a zjistí zda je možné návštěvu povolit
- zapíše nutné údaje do návštěvní knihy
- vydá propustku (odznak) s tím, že tato se musí při odchodu odevzdat
- návštěvu doprovodí, případně požádá o další pokyn osobu, za kterou návštěva přichází

U závory:

- před zvednutím závory nebo otevřením brány BP zjistí návštěvníkovu totožnost, požádá o souhlas s jeho vstupem případně vjezdem vozidla do firmy, zapíše všechny potřebné údaje do knihy návštěv (osob, vozidel) a vydá propustku (odznak)
- vozidla do objektu vjíždí postupně, po splnění všech formalit každého jednotlivého vozidla a osob, jež se ve vozidle nachází

Existuje-li do objektu více vchodů a vjezdů a BP vykonává službu samostatně a nemůže tyto fyzicky sledovat najednou je třeba, aby tam kde není BP osobně přítomen se vchody a vjezdy zajistily mechanicky a vhodně doplnily elektronickým zabezpečovacím systémem (EZS). Pokud je EZS nainstalován a funguje, signalizuje BP narušení ochrany objektu (akusticky, světelně či jinak) nepovolanou osobou.

Za účinnou kontrolu identifikace odpovídají BP, kteří musí jednat rozhodně a taktně. Identifikaci osob, tj. kontrolu a usměrňování pohybu zaměstnanců, návštěv, motorových vozidel a věcí i zavazadel je třeba provádět maximálně pozorně. Nepozornost ze strany BP omezuje účinnost kontroly a ohrožuje vnitřní bezpečnost v objektu.

10.2 Identifikace neznámých osob a vozidel ve střeženém objektu

Pěší i motorizované hlídky se mohou ve střeženém objektu setkat s osobami a vozidly, které se zde nachází neoprávněně.

U osob je pro BP důležité zapamatovat si a zaznamenat **popis osoby**, t.j. výšku, stavbu těla (postavu), pleť, tvar obličeje, vlasy (barvu, délku, stříh, pleš), hlavu (velikost a tvar), obočí, nos, ústa, bradu, rty, uši, ruce, zvláštní znamení (deformace, tetování, pihy), oblečení (včetně obuvi) a jeho stav (potrhané zašpiněné, stopy krve), doplňky (hodinky, odznaky, šperky) a věci, nebo předměty, které měla osoba u sebe.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

U vozidel zapisuje BP údaje *o druhu* (nákladní - osobní), *o výrobci* (Ford), *modelu* (Escort), *registrační značce*, *typu a druhu karoserie* (sedan, karoserie skříňová), *počtu dveří*, *viditelných poškozeních*, *doplňcích* (antény, spoilery aj.).

Získané informace předá BP nadřízenému, policii, event. zákazníkovi. Informace mohou ovlivnit např. postup orgánů činných v trestním řízení, opatření SBS ve střeženém objektu atd.

Hlídky považujeme za důležitou součást zajišťování bezpečnosti objektu . Výstroj a výzbroj BP jsou jedinou pomocí v inkriminovaném okamžiku, na něž by se měl BP spolehnout. K výkonu služby je nutné přistupovat kompetentně, odpovědně, projevovat iniciativu. BP musí umět analyzovat události rychle se rozhodovat a přijímat opatření směřující k nápravě protiprávního stavu.

11. Staniční a mobilní hlídky

Staniční hlídka má přiděleno stanoviště, ze kterého *zajišťuje bezpečnost určité části objektu*.

Mobilní hlídka *provádí ostrahu v celém areálu nebo jeho části*.

Mobilní hlídky jsou *pěší i motorizované*.

Formou činnosti pěší hlídky jsou *obchůzky*.

Motorizovaná hlídka provádí ostrahu větších oblastí, lze ji použít v krizových nebo mimořádných situacích a při kontrole zaměstnanců firmy (podniku) ve střeženém teritoriu i pro zajišťování dopravy BP v objektu.

Hlídky je možné charakterizovat jako *základ veškeré bezpečnostní činnosti především při ostraze a ochraně objektu*.

Účel hlídek:

- ochrana životů, zdraví a majetku
- prevence protiprávních jednání

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- zjišťování protiprávních jednání
- plnění vyžadovaných jednorázových služeb mimo povinnosti stanovené normativními akty (zpravidla služby pro zákazníka - mandanta)

Časový rozvrh

Přestože Směrnice pro střežení a ochranu objektu určují jak často se hlídkuje, časový rozvrh hlídek je třeba měnit a to:

- obratem nebo změnou směru hlídky
- nepravidelným stanovením výchozího času
- přerušením hlídky, návratem do výchozího bodu nebo směrem k výchozímu bodu, poté hlídka pokračuje po stanovené trase

11.1 Telefonické a radiové spojení

Součástí výkonu služby hlídek je *dorozumívání pomocí telefonického a radiového spojení*. **Telefonické spojení** spočívá ve využití *pevných* nebo *mobilních* telefonů.

Pro *užívání telefonů platí* určité *zásady*:

- představit se a identifikovat volajícího
- vyjadřovat se jasně
- zaznamenat obsah rozhovoru
- eliminovat hluky
- otevřeně nepředávat informace bezpečnostní povahy

Radiové spojení (radioprovoz) je charakteristické předávání a přijímání informací pomocí *radiostanic* v určitém pásmu či na přidělené frekvenci.

Radiové spojení funguje v simplexním a duplexním provozu. Simplexní provoz je obousměrný provoz na 1 kmitočtu. Duplexním provozem je obousměrný provoz na 2 kmitočtech.

Rádiovou síť tvoří nejméně 3 radiostanice.

Radiostanice - sestává z *vysílače s přijímačem* a *ovládacího zařízení*:

- vypínače (lze jím kontrolovat hlasitost)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- tlačítka doladování a nastavení šumu
- tlačítka pro volbu kanálů
- klíčovací tlačítka s možností připojení na mikrofon

Konstrukčně existují *radiostanice*

- základnové (povětšinou na pevných stanovištích)
- mobilní (montovány jsou do automobilů)
- ruční (určeny BP při výkonu činností)

Obsluhu radiostanice tvoří **radiooperátor** (osoba obeznámená s provozem radiostanice).

Povinnosti při radioprovozu spočívají v dodržování provozní kázně, vysílání v češtině, v jasné a slušné řeči, ve využívání radiového spojení pouze pro povolené účely.

Zprávy v rámci radioprovozu vysílá BP v určitém **pořadí**:

- 1) tísňové volání a tísňové zprávy
- 2) pilnostní signál (PAN) a pilnostní zprávy
- 3) bezpečnostní signál (SÉCURITÉ), bezpečnostní zprávy

Tísňové volání (MAYDAY) je vyhrazeno k záchraně lidského života nebo jiného závažného nebezpečí, **má absolutní přednost** před každým jiným vysíláním, není adresováno konkrétní radiostanici, nepotvrzuje se.

Tísňová zpráva následuje za tísňovým voláním a obsahuje tísňový signál MAYDAY, volací znak stanice v tísni, adresu objektu, povahu tísně a druh požadované pomoci, jiné sdělení a opakovaně volací znak stanice v tísni.

Tísňová korespondence je vždy uváděna signálem MAYDAY.

Pilnostní signál (PAN) a **pilnostní zpráva** má přednost před každým jiným voláním s výjimkou tísňových zpráv, v radioprovozu je pilnostním signálem zdvojené slovo PAN PAN, jež se opakuje třikrát. Tyto zprávy mohou být adresovány všem i jedné radiostanici, vysílat se **smí pouze v otevřené řeči**.

Bezpečnostní signál a bezpečnostní zpráva (SÉCURITÉ)

- signál ohlašuje vysílání bezpečnostní zprávy
- zpráva se týká bezpečnosti osob či důležité výstrahy

Bezpečnostním signálem je třikrát opakované slovo SÉCURITÉ. Bezpečnostní zprávy mají přednost před ostatními s výjimkou zpráv tísňových nebo pilnostních, vysílají se pouze v otevřené řeči.

11.2 Úkoly a povinnosti strážných zařazených do hlídky

Mobilní pěší hlídky uskutečňují činnosti *uvnitř* areálu a *vně* po perimetru.

Hlídky na stanovištích jsou hlídkami na určitém místě.

Rozvrh a úkoly hlídek podrobně určují *Směrnice*.

Obsah Směrnic musí BP při výkonu služby *aplikovat* v širších obecnějších souvislostech.

BP zařazený do hlídky :

- kontroluje přidělenou oblast
- prostuduje plánky přidělené oblasti, fixuje si umístění vchodů a východů, vjezdů, výjezdů, výtahů, schodů apod. Pokud existují plánky a BP je má k dispozici, mohou mu posloužit v administrativě (př. vyplňování hlášení)
- seznámí se s dislokací pokladny, výplatní místnosti, exponovaných skladů, kotelny, laboratoří, výpočetního střediska i jiných důležitých zařízení
- aktivuje a deaktivuje EZS podle předepsaného postupu (jestliže je EZS v objektu instalován) nebo EZS obsluhuje
- je povinen vědět, kde jsou nouzové východy, hasicí přístroje, hydranty, pojistky a veškeré protipožární vybavení
- zná umístění bran a ostatních přístupů do areálu podniku a budov, nakládacích ramp, střešních ventilátorů, šachet
- seznámí se s umístěním (uložením) elektrického vedení, plynového potrubí, vodovodními přípojkami, s komunikačními linkami a s jinými významnými

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zařízeními

- neustále sleduje vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost objektu a jakékoliv ohrožení oznámí nadřízenému, případně vedení firmy střeženého objektu
- uskutečňuje specifické činnosti při mimořádných událostech (např. při napadení objektu)
- vyhlašuje požární poplach po té, kdy si ověřil, že došlo k požáru a provádí příslušná opatření
- poskytuje zdravotnickou první pomoc nemocným a zraněným osobám nacházejícím se v objektu (s ohledem na vlastní způsobilost poskytnout takovou pomoc)
- zjištěné skutečnosti v objektu a požadované údaje zaznamenává v objektové dokumentaci - zpravidla ji tvoří Kniha služeb (kniha předání a převzetí služby), Kniha předání a převzetí klíčů, Kniha návštěv, Kniha vjezdu a výjezdu vozidel, Kniha vydaných propustek a jiné. Vypisuje hlášení, případně zpracovává určité písemnosti
- pracuje s vnitřními normativními akty (se směrnicemi, příkazy, plány pro mimořádné situace a ostatními). S normativy se seznamuje průběžně a opakovaně, úkoly z normativních aktů v případech potřeby plní

Potencionální ohrožení bezpečnosti

Povinností BP je v rámci prevence eliminovat ohrožení bezpečnosti střeženého objektu.

Možné ohrožení bezpečnosti, po kterých je třeba pátrat během hlídky (obchůzky) jsou:

- ohniska požáru (situace nebo předměty)
- neobvyklé zdroje světla
- nesvítící světla v místech, která bývají za normálních okolností osvětlena
- zamrzlé nebo ucpané hydranty a hadice, nefunkční hasící přístroje či poplachová zařízení aj.
- zaseknuté stroje v provozu, stroje v chodu bez obsluhy
- unikající plyn
- ucpaná kanalizace, nepokryté kanály
- poškozené parní nebo plynové potrubí
- uvolněné nebo utržené vývěsky a nápisy
- smetí ohrožující bezpečnost práce

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- volně ležící dráty
- poškozené ploty
- překážky na cestě bránící v provozu
- nedostatečné osvětlení (co do počtu těles i intenzity)
- poškozené telefony
- materiály, věci, výrobky složené příliš blízko u plotů, u stěn budov
- zámky, které se někdo pokoušel otevřít
- uvolněné poklopy kanálů nebo ventilačních zařízení
- neuzamčená podniková vozidla
- a mnohé další

BP se musí snažit odhalovat možné nedostatky ochranného bezpečnostního systému objektu a navrhnout jejich nápravu.

Dodatečné povinnosti

Na požádání zákazníka plní pracovníci ostražky i jiné úkoly např. při kontrole vozidel v objektu. Nalezne-li BP neuzamčené podnikové vozidlo, odebere z něho doklady spolu s klíči (jestliže se ve vozidle nacházejí) a odevzdá tyto svému nadřízenému současně s hlášením o události.

Změny uvnitř budov

Zjistí-li BP změny v provádění údržby příp. úklidu budovy, změny vnitřního uspořádání aj., je povinen informovat svého nadřízeného. Nadřízený se souhlasem kompetentních pracovníků (majitelů, výkonných ředitelů, správců) a vyžadují-li to jmenované změny, upraví režimová opatření SBS a seznámí s nimi podřízené BP.

11.3 Taktika pěší hlídky

Poté, co se BP seznámí s objektem nebo jeho částí, za něž odpovídá, začíná systematicky hlídkovat. Službu v hlídce je třeba provádět pružně, měnit postupy, snažit se vyhnout monotónnímu obcházení stejným směrem. BP nejprve obejde obvod svěřeného objektu (části) a prohlédne si okolí. Zkontroluje vnějšek budov. Po kontrole zvenčí může následovat kontrola uvnitř objektu začínající ve sklepě (suterénu) a končící na půdě střechou. Vyskytne-li se při kontrole něco neobvyklého, podá BP o neobvyklostech hlášení svému nadřízenému k provedení opatření a vyčká dalších

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

pokynů.

Zásady postupu při kontrolní obchůzce

Abychom vyloučili (minimalizovali) možnost napadení BP, zejména na odlehlých místech objektu, v noci apod., BP (strážný):

- nepohybuje se těsně kolem výklenků, vrat, dveří (zvláště pootevřených), kolem průjezdů, rohů budov, sloupů apod. za kterými by mohl být útočník skryt. BP využívá prostředek cesty (chodníku, chodby)
- nechodí těsně kolem nízkých zdí, otevřených oken v přízemí a pod stromy, odkud by mohl útočník seskočit
- za snížené viditelnosti (v noci) se vyhne členitým místům s temnými stíny, případně tato místa nejprve prosvítí svítilnou
- při vstupu ze světla do temných míst, musí počítat s časovou adaptací zraku na tmou, postačí rovněž tato místa prosvítit
- při jednání se zadrženou osobou dodržuje BP pokud možno vzdálenost nad mezí zásahu (minimálně 1,2 m) v opačném případě uhýbá do sféry ztíženého zásahu (odkrok, odsun)
- při střetnutí s útočníkem blokuje zrakové vjemy vhozením příležitostných předmětů (kapesník, aktovka, noviny, čepice atd.), nebo použije paralytický sprej, či jakoukoliv kapalinu (např. minerálku)

11.4 Motorizovaná hlídka (MH)

Účel motorizovaných hlídek je až na výjimky stejný jako účel pěších hlídek, s typickými výhodami a nevýhodami druhu hlídky zajišťující bezpečnost.

Výhody MH

- pokrytí poměrně velkého prostoru střeženého areálu
- rychlost
- kvalitní oboustranné radiové spojení (vozidlová a základnová radiostanice)
- posílá jiných hlídek ve výhodné časové relaci
- možnost další přepravy BP na požadované místo v krizových situacích
- snadnější zviditelnění (obzvláště, pokud je hlídka ve vozidle označeném logem SBA) s dopadem na prevenci

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nevýhody MH

- služba není tak osobní a důkladná jako u pěší hlídky
- je snadnější zpozorovat příjezd vozidla než příchod člověka
- z vozidla nelze zjistit, zda uvnitř objektu nedochází k ohrožení bezpečnosti

Příprava na hlídku

Před nástupem na hlídku odpovídá BP osobně za znalost předpisů k výkonu služby v objektu a požaduje, aby mu byly sděleny důležité informace. Ve službě je BP řádně vystrojen a vyzbrojen. ***Nastupuje-li BP do motorizované hlídky má být oproti pěší hlídce navíc opatřen*** světelným výstražným zařízením, lékárníčkou, příkrývkami, hasičskou sekerou, pomocným reflektorem, skládacími nosítky a přenosnou vysílačkou.

11.5 Klíčový režim

Po instalování spolehlivého pod systému zámků a klíčů k ochraně osob, majetku a informací je nutné klíče přísně a metodicky kontrolovat formou každodenních inventur a zápisů.

Bez kontroly a registrace každého klíče jednotlivého zámku je ohrožena účinnost pod systému zámků a klíčů, což zpochybňuje úroveň dílčí bezpečnosti, kterou pod systém zajišťuje. Přestože každá firma (podnik) má obvykle svůj vlastní režim klíčového hospodářství, mají režimy následující společné prvky:

- a) Osobu, která za kontrolu pod systému klíčů odpovídá,
- b) Kontrolovatelnou knihu zápisů všech vydaných a vrácených klíčů; za knihu odpovídá BP ve službě na pevném stanovišti (vrátnici) - ***zápisy v knize ponejvíce obsahují:***
 - celkový počet klíčů v pod systému
 - celkový počet klíčů se zakódovanými čísly (pokud takové klíče u firmy existují)
 - celkový počet vydaných klíčů
 - celkový počet klíčů, jež zůstávají ostraze objektu k dispozici. Většinou se jedná o náhradní
 - (rezervní) klíče uložené samostatně, se zvláštní knihou jejich výdeje a příjmu
 - příjmení osob, kterým byly klíče vydány (i s názvy jednotlivého pracoviště

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

osoby)

- datum a přesný čas vydání a vrácení klíče
 - podpis BP (osoby), která klíče vydává a přebírá
- c) Depozitář klíčů; ten by měl být v místnosti (ve vrátnici) se stálou přítomností BP, pod nepřetržitým dohledem pracovníků ostrahy,
- d) Metodu výkazu pro klíče, vydávané osobám dlouhodobě.

Ztráta klíčů

Ztratí-li osoba klíč, je povinna oznámit ztrátu písemně BP. V oznámení je nutné uvést okolnosti ztráty a opatření učiněná k nalezení klíče (byla-li opatření provedena). Odpovědný pracovník firmy po obdržení oznámení (např. správce objektu) rozhodne, zda se eventuálně vydá náhradní klíč či se vymění zámek.

Žádný podsystém kontroly zámků a klíčů není dokonalý. Funkčnost podsystému je jednou ze záruk celkové ochrany objektu.

11.6 Kynologická ostraha

Psovodi u SBS jsou také využíváni při zajištění veřejného pořádku při sportovních a kulturních akcích (například fotbalová utkání). Pes zde působí spíše jako prevence. Psovodi u SBS provádějí především soukromě bezpečnostní průzkum. Tato činnost obnáší zabezpečení dohledu nad dodržením žádoucího stavu, zejména uvnitř objektu. Metoda užití cvičeného psa je nejčastěji využívána pro ochranu majetku.

Způsoby použití cvičeného psa:

- a) Psovod se psem vykonává v objektu kontrolní činnost. Psovod je doprovázen při obchůzkové činnosti v objektu psem.

Výhody použití psa:

- psovod se cítí bezpečněji (pes dodává strážnému sebevědomí)
 - psovod může pracovat sám, ušetří další pracovní sílu
 - pes je schopen díky svým schopnostem včas upozornit na osobu (avizovat)
 - psa lze použít i přesto, že je objekt elektronicky zajištěn
- b) pes střeží objekt samostatně, a to těmito možnými způsoby:
- střežení na volno

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- střežení na pohyblivém stanovišti - na bloku
- střežení na pevném stanovišti
 - u úvazného kolíku
 - u boudy
 - střežení pomocí signální stěny
 - střežení podél oplocení v koridoru

Výhody použití psa:

- při volném střežení dokáže pes zajistit velký prostor
- psi pracují samostatně, nejsou tak vysoké požadavky na pracovní síly

Obr. 15 Německý ovčák – nejčastější plemeno včivku

Nevýhody použití

Psovodi u SBS jsou také využíváni při zajištění veřejného pořádku při sportovních a kulturních akcích (například fotbalová utkání). Pes zde působí spíše jako prevence. V případě, kdy dojde k poškozování majetku nebo ohrožení zdraví osob, je možné psa použít jako obranný prostředek. Strážníci SBS nemohou používat donucovací prostředky, ale jen obranné prostředky, a to jen v případech vymezených zákonem. Mimo obranných prostředků je pracovník SBS oprávněn použít v souladu s ustanovením § 13 trestního zákona místo nebo vedle obranných prostředků též psa s

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

příslušným výcvikem. Co je však považováno za příslušný výcvik, již není nikde definováno. V odst. 2 § 16 statutu detektivních služeb je uvedeno, že „způsobilost psa k použití podle odst. 1 musí být osvědčena kynologickým klubem“.

12. Bezpečnostní ochranný doprovod

Doprovázet a chránit lze osoby, ale také zásilky přepravované po silnici či železnici (případně letecky nebo lodí).

Ochranný doprovod (osobní ochranu) provádí bezpečnostní pracovníci ve stejnokroji nebo v občanském oděvu, po předchozí přípravě či bez této přípravy.

Ochranný doprovod po předchozí přípravě spočívá:

- *v získání informací o doprovázené (chráněné) osobě*, tj. o psychických vlastnostech, fyzické kondici, zdravotním stavu, reakcích na stresové zatížení, o jejich zvyklostech, ochotě spolupracovat s doprovodem
- *ve znalosti základních informací o doprovázené zásilce* (peníze, zboží, materiály), technických (technologických) podmínkách (např. pro přepravu finančních hotovostí je stanoven počet doprovázejících bezpečnostních pracovníků, jejich výstroj a výzbroj, konstrukce kufříku pro přepravu peněz apod.), o vlastnostech zásilky (hořlavina, těkavé látky) atd.
- *ve výběru trasy doprovodu a její rekognoskaci*, zhodnocení rizikových míst (např. městská zástavba, parkoviště, členitost terénu), pravděpodobné frekvenci pohybu osob a vozidel, vytipování únikových cest
- *zhodnocení dopravního prostředku* (konstrukce, technické vlastnosti, celková způsobilost čelit případnému napadení, účinnost telefonického či radiového spojení z vozidla během jízdy)
- *vyhodnocení místa* jednání osoby, nakládání i vykládání věcí (místo je veřejně přístupné, jedná se o uzavřených prostor) aj.
- *v provedení vlastního ochranného doprovodu*

Ochranný doprovod bez předchozí přípravy představuje:

- získání nezbytných informací o doprovázené (chráněné) osobě nebo zásilce
- stanovení trasy doprovodu, počtu bezpečnostních pracovníků včetně jejich

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

výstroje a výzbroje, rozhodnutí o způsobu spojení během doprovodu

- seznámení se s dopravním prostředkem, pokud je osoba nebo zásilka přepravována
- uskutečnění vlastního ochranného doprovodu

Požadavky na BP realizující ochranný doprovod

- v dostatečném časovém předstihu před začátkem doprovodu nepožívat alkohol, nápoje a léky ovlivňující psychickou i fyzickou způsobilost BP k akci
- před vlastním doprovodem omezit fyzickou námahu i psychickou zátěž
- vzít na vědomí určitá omezení (po dobu doprovodu např. nekouřit, nepožívat jídlo, nápoje)
- uspořádat a připravit k použití výstroj a výzbroj nutnou k doprovodu
- absolvovat instruktáž k provedení ochranného doprovodu

Činnosti BP při ochranném doprovodu

- pozorovat a vnímat okolí, sledovat manipulaci s předměty v blízkosti chráněného subjektu, např. s příručními aktovkami, zavazadly, balíčky, oděvními součástmi
- tipovat možné úkryty zbraní - kapsy u oděvů, příruční zavazadla, odkládací poličky v automobilech aj.
- sledovat gestikulaci a motorické pohyby jiných osob v blízkosti chráněného subjektu
- vnímat pachy a vůně, snažit se identifikovat médium a při pochybnostech o nezávadnosti prostředí se urychleně spolu s doprovázeným subjektem přesunout do bezpečné vzdálenosti
- registrovat změny viditelnosti v prostoru, kde se doprovázený subjekt nalézá spolu se světelnými změnami (např. náhlé zatmění prostoru, záblesk, oslnění světlometry automobilu atd.
- naslouchat zvukům, které nejsou přirozené (tvrdý zvuk nataženého závěru pistole, nadměrně hlasitý magnetofon zakrývající výkřiky oběti při přepadení aj.)
- sledovat terén, v němž se BP - ochránce a subjekt pohybují (frekvenci provozu, zástavbu, umístění oken a dveří budov, střechy, sklepy, průjezdy, podchody)
- vnímat chování a jednání jiných osob v okolí doprovázeného subjektu (jejich ukrývání, telefonování mobilním telefonem, náhlá setkání s dalšími osobami)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

apod.)

- v případě napadení doprovázeného subjektu čelit útoku - reflexivně subjekt chránit, znemožnit např. mířenou střelbu pohybem (do stran, vpřed, vzad), intenzivně vyhledat úkryt, přivolat pomoc atd.

Ochranný doprovod vyžaduje organizační a materiální přípravu každé akce a od BP vzhledem k neopakovatelnosti daných skutečností toho kterého doprovodu umění improvizace v kritické situaci. Při provádění společného doprovodu osob a věcí má **vždy** prioritu ochrana osoby.

13. Místní pořádkové záležitosti

Za místní pořádkové záležitosti lze označit záležitosti v reálném místě a čase, vyžadující zabezpečení požadovaného mimořádného režimu, jako např. při valné hromadě akciové společnosti, sportovních utkáních, kulturních či společenských událostech aj.

Výkon služby, kterým BP zajišťuje místní pořádkové záležitosti je kombinací činností při ostraze objektu a ochranném doprovodu se všemi jejich průvodními obecnými a specifickými aspekty závaznými pro BP.

14. Mimořádné události

14.1 Požáry

Oheň může vzniknout kdykoliv a na libovolném místě bez cizího zavinění (samovznícení), nebo se jeho příčinou stane nedbalost (např. nedodržení bezpečnostních předpisů při sváření) či úmysl (např. založení požáru v hotelu k zahlazení stop trestného činu). Požár nezřídka způsobí škody na životech i zdraví osob a vždy vznikají škody na majetku. Povinností BP je neustále pátrat po náznacích požárů, jejich příčinách a okamžitě reagovat na dané skutečnosti.

Povinnosti BP ve vztahu k požární ochraně

Aby mohl BP *chránit osoby a majetek před požárem*, musí znát:

- předpisy protipožární ochrany
- rozmístění poplachových zařízení a jejich funkce
- systém vyrozumění oznámení vzniku požáru, přivolání pomoci (hasičů)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- funkci hasicích zařízení a sprinterů
- umístění uzávěrů hasicích zařízení, hlavního uzávěru vody
- umístění hlavního vypínače elektrické instalace
- trasy plynového příp. parního potrubí, vedení (potrubí) kyseliny, čpavku i jiných nebezpečných chemikálií (pokud s nimi firma pracuje) a jejich uzávěry
- umístění hasicích přístrojů, druhy těchto přístrojů a jejich obsluhu
- vnitřní uspořádání budov - kde jsou schody, výtahy, východy, nouzové východy, umístění kanceláří, skladů, výrobních dílen, šaten, garáží atd., dále pak přístupové cesty, způsoby proniknutí do uzamčených prostor
- přítomnost a pohyb osob i vozidel v objektu
- příjmení a telefonní čísla osob, se kterými je třeba se spojit v případě vzniku požáru

Protipožární inspekce během obchůzky

V průběhu obchůzky nesmí BP zapomínat na potenciální nebezpečí požáru; všímá si neobvyklých situací, jež by požár mohly zapříčinit, tj.:

- stav automatického sprinklerového zařízení, zda jsou otevřeny všechny kontrolní uzávěry
- úklid budovy, odklizení odpadků na určená místa
- stopy po kouření v místech, kde je to zakázáno
- opotřebované nebo poškozené vedení elektrického proudu
- kontejnery nezajištěné před požárem nebo z nich unikající hořlavý materiál
- odpady a smetí mimo kontejnery
- hořlavý materiál umístěný v blízkosti zdroje zapálení
- poškozené hasicí přístroje
- nedostatečný prostor mezi hlavicemi sprinklerů a skladovaným materiálem
- zablokované uličky, nouzové východy, protipožární výzbroj, poplašná zařízení, hasicí přístroje
- jednání a chování pracovníků v objektu (např. svářečské práce a s tím související dodržování bezpečnostních předpisů)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Postup BP při vzniku požáru

Při vzniku požáru BP :

- vyhlásí požární poplach (v souladu s požárními poplachovými směrnicemi)
- telefonicky ohlásí požár hasičům (a to vždy)
- zajistí evakuaci osob a věcí (podle rozsahu a velikosti požáru)
- vzhledem k okolnostem použije hasící prostředky a sám požár likviduje (lokalizuje)
- hasičům umožní veškeré činnosti směřující k hašení požáru

Užití hasících prostředků a likvidace požáru BP je závislá na tzv. **třídě požáru** (označení A- B-C-D)

BP zasahuje proti požáru pouze u třídy "A" (hoří papír, textil, dřevo). O požáru informuje nadřízeného, dispečerské pracoviště SBS a zástupce zákazníka.

14.2 Jiné mimořádné události

Za jiné závažné mimořádné události se považuje zejména vyhrožování **bombovým útokem, únik plynu, poruchy na elektrickém vedení a zařízeních** či **poškození vodovodního řádu** nebo i **zatopení vodou**. Zmíněné události představují potenciální i faktické nebezpečí ohrožení životů a zdraví osob a vznik materiálních škod na majetku. Postup BP v inkriminované době a místě vyžaduje určité následující činnosti:

14.2.1 Vyhrožování bombovým útokem

Výhrůžka bombovým útokem nemůže být znevažována. *Při prvním přijetí výhrůžky* bombou by měla být v objektu **učiněna úplná evakuace** a okamžitě **informována policie**.

BP (strážný):

- neignoruje výhrůžku bombou
- nedotýká se podezřelých předmětů
- nehýbe s neznámými věcmi a tyto neodkládá do vody
- věci neobrací, netřepe s nimi
- nepřerušuje dráty, netahá za ně, nepřestřihává provázky atd.
- nerozbaluje zalepené balíčky, nepohybuje kovovými nástroji v blízkosti podezřelého předmětu, v jeho blízkosti nekouří a nezapíná elektrické spotřebiče

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

v místnosti, kde se podezřelý předmět nachází.

Platí zásada, že BP nepřemísťuje bombu od lidí, ale přemísťuje osoby od bomby.

Jestliže je bombovým útokem vyhrožováno telefonicky, BP by měl získat informace od volajícího:

- **KDE** je bomba umístěna
- **KDY** vybuchne
- **CO** jí přivede k výbuchu, zda lze bombu deaktivovat
- **JAK** bomba vypadá
- **PROČ** byla na to které místo položena

Není-li telefonát nahráván, BP přesně zapíše slova užitá volajícím a to současně s hovorem, nebo po jeho ukončení, **důležitý je rovněž poznatek o průběhu hovoru a volajícím:**

- telefonoval-li muž či žena
- věku mladého - středního – staršího
- hovořili s přízvukem, nářečím, slangem, nebo s vadou řeči
- tón hlasu byl tlumený, hlasitý, vysoký, nízký, zastřený, jasný, uctivý, zlostný, inteligentní, nebo prostoduchý, tichý, ustrašený atd.
- zvuky v pozadí způsobil dopravní šum, hudba, mluva, hluk strojů aj..

Obdrží-li BP podezřelý balíček:

- položí předmět na vodorovnou pevnou plochu
- nečiní žádné pokusy o jeho otevření
- zajistí, aby všechny osoby opustily místnost (prostor) a zavřely dveře
- pokusí se otevřít okna do místnosti a zabrání vstupu nepovolaných osob
- vyrozumí policii, sdělí jí stručně a přesně, že se jedná o vyhrůžku bombou

14.2.2 Únik plynu

Zjistí-li BP únik plynu, má za povinnost :

- uzavřít přívod plynu, pokud je takový úkon technicky proveditelný
- vyrozumět plynárenskou poruchovou pohotovostní službu a řídit se jejími pokyny
- podle možnosti vyvětrat zasažený prostor, otevřením oken a dveří
- zamezit v místě úniku plynu a blízkém okolí manipulaci s otevřeným ohněm,

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

elektrickými spotřebiči a kouření

- informovat o události nadřízeného, nebo dispečerské pracoviště SBS a zástupce zákazníka

14.2.3 Porucha na elektrickém vedení a elektrických zařízeních

Závažnost poruch limituje praktická opatření BP. Např. jednoduché poruchy elektrických zařízení (prasklá žárovka) zpravidla BP odstraní samostatně, přepálený vodič v elektroinstalaci je důvodem k odbornému zásahu specialisty.

Činnost BP (strážného):

- přeruší (vypne) přívod elektrického proudu
- o vážné poruše neprodleně vyrozumí poruchovou pohotovostní službu energetických závodů (firmy) a zástupce zákazníka
- zamezí vstupu nepovolaných osob do místa poruchy a neoprávněné manipulace s poškozenými elektrickými zařízeními
- o události informuje SBS (nadřízeného, dispečerské stanoviště)

14.2.4 Poškození vodovodního řadu, zatopení vodou

Při poškození vodovodního řadu a zatopení prostor vodou BP:

- uzavře ventil hlavního vodovodního řadu přivádějícího vodu do objektu
- spojí se co nejdříve se zástupcem zákazníka (aby zamezil např. poškození zařízení v kotelně, čističce vody apod.)
- o závadě informuje pohotovostní poruchovou službu vodárenské společnosti(firmy), např. o unikání vody ze země v objektu
- pokud byl zatopen vodou prostor (místnosti) v objektu v důsledku poruchy řadu, živelné události - průtrže mračen, telefonicky oznámí danou skutečnost hasičům
- o události podá hlášení nadřízenému, nebo dispečerskému stanovišti SBS

14.3 Prevence a kontrola nehod

Nehody obvykle způsobují nebezpečné situace, neopatrnost, nedbalost nebo neznalost. Povinností BP je nehodám předcházet tím, že rozezná, pochopí, pokusí se napravit a oznámí situaci, jež by mohla způsobit nehodu. Činnosti BP musí být podzákonné; BP rovněž usiluje o dodržování předpisů ostatními osobami.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nebezpečné situace

- mokrá, kluzká podlaha, poškozená podlaha
- náledí
- výkopy
- otevřené šachty výtahů
- uvolněná zábradlí
- překážky omezující pohyb ve vstupech, na schodištích, chodbách
- špatné a nedostatečné osvětlení v objektu, nefungující osvětlení
- předměty, jež by mohly spadnout ze střech, římsy
- zablokované nebo zavřené hadice sprinterů
- unikající voda, plyn, pára, olej aj.
- kabely elektrického vedení nebo dráty ležící volně na podlaze pod napětím (proudem)
- riziková místa neoznačená varovnými nápisy
- špatný úklid případně údržba
- přetížené podlahy a výtahy
- nezajištěná lešení
- poškozené zařízení nebo stroje
- nepoužívání ochranných pracovních pomůcek (oděvy, rukavice, obuv, brýle atd.)

Nebezpečné chování

- kouření na zakázaných místech
- nedbalé nebo nebezpečné řízení motorového vozidla v objektu
- běhání chodbami, halami, po schodech
- nebezpečné žertování
- požívání alkoholu (drog - požívání se složitě dokazuje)
- nesprávné skladování materiálů, zboží, chemikálií, hořlavin, PHM
- přestupky proti závazným předpisům

Postup v případě nehody

V případě nehody postupuje BP následovně:

- poskytne první pomoc, pokud to skutečnosti nehody vyžadují
- požádá o pomoc zdravotnické zařízení a informuje nadřízeného
- pokusí se zajistit svědky a zajistí místo činu na kterém se nehoda stala
- o nehodě sepiše oznámení (hlášení) a předá je nadřízenému

15. Poskytování první pomoci

První pomoc není v žádném případě náhradou lékařského ošetření. Je to okamžitá, dočasná péče poskytovaná nemocnému či zraněnému do doby příchodu lékaře. Účelem první pomoci je udržet nemocného nebo zraněného naživu, zabránit zhoršení jeho zdravotního stavu a napomoci brzkému zlepšení tohoto stavu u postiženého.

Dále uvedené informace k dané problematice seznámí BP zevrubně s postupem při poskytování první pomoci.

15.1 Postup při zranění osob

Při poskytování první pomoci zraněné osobě postupujeme následujícím způsobem:

- zhodnotíme situaci
- rozhodneme jaké ošetření poskytneme
- při poskytování ošetření nezapomínáme, že pokud se jedná o úraz ošetřovaný může mít několik různých zranění. Některým zraněním je nutné dát při ošetřování přednost před jinými zraněními
- neprodleně přivoláme lékařskou pomoc a zařídíme převoz zraněného k následnému ošetření do zdravotnického zařízení

Z uvedeného vyplývá, že BP:

- a) musí zůstat klidný ; převezme kontrolu nad situací a jedná rozhodně,
- b) pokud je zraněný při vědomí, dodává mu důvěru tím, že s ním hovoří, poslouchá jej a ujišťuje, že vše bude v pořádku,
- c) zajistí bezpečnost zraněného a svoji vlastní s ohledem na druh nehody:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- **při silniční nehodě** požádá jiné osoby nacházející se v okolí, aby pomohly usměrňovat provoz, předávat zprávy a pomáhat tak, jak je třeba
- **při nehodě s elektrickým proudem** - vypne proud a chrání zraněného před šokem
- **při požáru, poškozených (zřícených) budovách** - přemístí zraněné na bezpečné místo
- **při úniku plynu a kouře** - je-li možné, paralyzuje zdroje a urychleně přesune postižené na vzduch

BP zraněné nepřemístí uje, pokud to není absolutně nutné a dále:

- rozhodne o druhu zákroku s tím, že zjišťuje jaká událost nastala (klade otázky zraněnému pokud neztratil vědomí a rovněž pokládá otázky svědkům)
- prohlédne zraněného a současně se táže na symptomy jako je bolest, nehybnost, pocity - např. horka, chladu atd.

K získání co největšího počtu informací užívá BP vlastní smysly, což jsou čich, zrak, sluch, cit (dotyky).

15.2 Bezvědomí

Postup:

- ujistíme se, zda jsou všechny zúčastněné osoby v bezpečí
- ležícího hlasitě oslovíme, abychom zjistili stav vědomí
- a) reaguje-li, ponecháme ho v poloze, ve které jsme ho našli, pokusíme se zjistit příčinu jeho stavu, ev. ji odstranit; pravidelně kontrolujeme jeho stav
b) nereaguje-li, přivoláme pomoc.
phone first: nalezneme-li osobu v bezvědomí, před zahájením kardiopulmonální resuscitace přivoláme lékařskou pomoc – 155, 112
- přetočíme postiženého na záda a záklonem hlavy zprůchodníme dýchací cesty
- udržujeme dýchací cesty průchodné a zjistíme, zda postižený normálně dýchá. (U osob postižených náhlou srdeční příhodou se až ve 40 % může vyskytovat tzv. lapavé dýchání, které není považováno za normální. V případě jakýchkoliv pochybností jednejte s postiženou osobou jako by nedýchala.) Normálním dýcháním nejlépe ověříme přiložením hřbetu dlaně před ústa, můžeme použít i brýle nebo zrcátko. Také můžeme k ústům postiženého naklonit vlastní tvář.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- a) dýchá-li normálně, uložíme ho do stabilizované polohy a pravidleně dýchání kontrolujeme;
- b) nedýchá-li normálně,
- přivoláme pomoc, je-li pouze jeden záchránce, může postiženého opustit, a zahájíme **nepřímou srdeční masáž**

Nepřímá srdeční masáž:

Nepřímou srdeční masáží simulujeme mechanickou činnost srdce jako pumpy. Vlastní silou tedy vytlačujeme krev do oběhu. Zároveň při následném uvolnění tlaku na hrudník vytváříme v hrudní dutině negativní tlak, který usnadní nasátí krve do srdce.

Srdeční masáž provádíme v poloze na zádech, na pevné podložce. Záchránce je po boku postiženého. Nejprve si najdeme na hrudníku masážní bod. Ten se nalézá na středu hrudní kosti. Tam přiložíme jednu ruku a druhou přiložíme přes ní. Masáž provádíme s napjatými lokty tak, aby pohyb vycházel z celé horní poloviny těla. Hrudník stlačujeme o 1/3 vzdálenosti podložka – povrch těla (4-5 cm) 100 x za minutu. (Normální tepová frekvence je okolo 75 tepů za min.) Je důležité, aby stejná doba, jaká je věnována stlačení, byla věnována i uvolnění hrudníku. Stlačování a uvolňování hrudníku by tedy mělo probíhat v poměru 1:1

- po 30-ti kompresích hrudníku znovu zprůchodníme dýchací cesty záklonem hlavy a poskytneme **2 záchranné vdechy**

Dýchání z úst do úst:

Ve vdechovaném vzduchu je 21 % kyslíku, ve vydechovaném jen 16 %. Toto množství je ale dostačující pro poskytnutí adekvátní první pomoci. Každý vdech by měl trvat zhruba 1s (u dětí 1,5 s), abychom předešli vniknutí vzduchu do žaludku, následnému zvracení a vdechnutí zvratků.

- jestliže se nám vdechy nezdaří, zkontrolujeme správnost záklonu hlavy a přesvědčíme se, zda se v dýchacích cestách nenachází nějaká překážka. Tu se můžeme pokusit odstranit

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- pokračujeme v oživování kombinací 30-ti kompresí a 2 vdechů. Pokud oživování provádí více zachránců, měli by se po 2 minutách střídat.

Ukončení resuscitace

Resuscitaci ukončujeme:

- začne-li postižený normálně dýchat
- dostaví-li se lékařská pomoc
- při naprostém vyčerpání zachránce

Topless KPR

V případě, že z jakéhokoli důvodu nelze, nebo zachránce nechce provádět dýchání z plic do plic, je přípustné provádět pouze srdeční masáž.

Resuscitace dětí

Resuscitace dětí má své vlastní doporučené postupy (viz. dále). Pokud si jimi ovšem nejste jisti, postupujte podle postupů pro dospělé. Děti méně poškodí pomoc poskytnutá podle doporučení pro dospělé, než neposkytnutí pomoci.

15.3 Obstrukce dýchacích cest cizím tělesem

Postup:

Osoba při vědomí:

Kašel: Pokud je postižená osoba schopna efektivně kašlat, povzbuzujeme ji ke kašli.

Úder mezi lopatky: Tento manévr použijeme, dusí-li se někdo vdechnutým předmětem, ev. potravou. Otevřenou dlaní udeříme postiženého mezi lopatky. Postup můžeme opakovat 5 krát.

Heimlichův manévr: Manévr má stejné použití jako předchozí. Přistoupíme k postiženému zezadu, rukama ho obejmeme okolo trupu ve výšce pod koncem hrudní

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

kosti a silou toto místo stlačíme. Postup opakujeme 5 krát, ev. střídáme s předchozím. Tento manévr nepoužijeme u malých dětí ani u těhotných žen.

Osoba v bezvědomí:

- a) **záklonem hlavy** - při záklonu se posune dolní čelist kupředu a napnou se svalové struktury přední části krku. Kořen jazyka se vzdálí od zadní části hltanu

Postup:

Ruku položíme pod šíji postiženého, druhou ruku položíme na jeho čelo a hlavu stlačujeme mírně dozadu. Kromě oddálení kořene jazyka od zadní části hltanu se otevřou ústa zraněného. Pokud se ústa otevřou nedostatečně, pomůžeme si rukou původně položenou pod šíjí. Záklon hlavy je nutné stále udržovat.

- b) **předsunutím dolní čelisti** v případech, kdy záklon hlavy je k uvolnění dýchacích cest nedostatečný

Postup:

umístíme ukazováky, prostředníky a prsteníky obou rukou za úhel dolní čelisti pod ušní lalůčky. Táhneme silou dopředu až posuneme dolní čelist dopředu a nahoru. Současně zakláníme hlavu zraněného a oběma palci odtahujeme jeho horní ret.

- c) **eventuálním vyčistěním ústní dutiny**

Postup :

- za pomoci kolena otočíme ramena, krk a hlavu postiženého na stranu
- otevřeme mu násilím ústa, tlačíme palcem na dolní zuby a ukazovákem na horní zuby (zkřížené prsty, nejvýhodnější je koutek úst)
- vyčistíme ústa a hrdlo prsty, kapesníkem, mulem apod.

Pokud je překážka ucpávající dýchací cesty uložena hluboko a nedosáhneme na ní prsty, odstraníme ji.

Umělé dýchání přerušovaným přetlakem - je nejúčinnější způsob umělého dýchání

Postup:

- hlavu zraněného zakloníme dozadu levou rukou pod krkem a tlakem pravé ruky na čelo. Palcem a ukazovákem pravé ruky stlačujeme nosní dírky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

postiženého

- otevřeme zešíroka ústa, nadechneme se a překryjeme svými ústy ústa postiženého tak, aby mezi našimi rty a obličejem zraněného neunikal vzduch. **Vydechneme vzduch z úst do úst a pozorujeme hrudník postiženého. Zdvížení hrudníku ukazuje, že vydechnutý vzduch pronikl do plic**
- oddálíme ústa a necháme zraněného pasivně vydechnout. Mezi tím se hluboce nadechneme k dalšímu umělému dechu. Pozorujeme hrudník postiženého i během výdechu. Pokles hrudníku ukazuje, že vzduch volně uniká z plic

Zástava oběhu

Zástavou oběhu rozumíme *úplné zastavení srdeční činnosti nebo funkčně nedostatečnou srdeční činnost*; je spojena s rychle narůstajícím nedostatkem kyslíku a poškozením životně důležitých tkání. **Příznakem je vymizení tepu na velkých tepnách** (zjistíme pohmatem tepu na krkavici). **Náhradou normální spontánní srdeční činnosti je nepřímá srdeční masáž**

Nepřímá srdeční masáž

Postup:

- vyhledáme správné tlakové místo na hrudní kosti asi 3,5 cm (dva prsty) od hrotu mečíku
- položíme zápěstní hranu dlaně na správné tlakové místo na hrudní kosti. Na ní přiložíme zápěstí druhé ruky. Prsty se nesmějí dotýkat hrudníku, tlak působí jen zápěstní hrana dlaně
- hranu dlaně udržujeme nad hrudní kostí. Naše ramena jsou kolmo nad hrudníkem a lokty narovnány aby tlak působil přímo dolů (využíváme váhy našeho těla a zmenšujeme vlastní únavu)
- hrudník stlačujeme pravidelně, plynule a nepřerušovaně. **Stlačení hrudní kosti musí být dostatečné, nejméně 5 - 7 cm**, po každé kompresi uvolníme okamžitě tlak rukou na hrudní kost. Během uvolnění udržujeme lehký styk rukou s hrudníkem, abychom neztratili správné místo pro stlačování
- dbáme, aby postižený ležel na pevném podkladě

15.4 Stabilizovaná poloha

Stabilizovaná poloha je poloha na boku, relativně nejlépe zajišťující bezpečnost postiženého. Ukládáme do ní každého postiženého, který dýchá a má funkční krevní oběh. Stabilizovaná poloha není stejná pro všechny postižené, měla by se ale té ideální co nejvíce blížit – stabilní poloha na boku bez tlaku na hrudník.

Postup:

- postiženého uložíme do polohy na zádech (pokud se v ní již nenachází)
- přiklekneme k němu ze strany
- bližší horní končetinu podsuneme pod tělo, pokrčíme vzdálenější dolní končetinu v koleni a vzdálenější horní končetinu pokrčíme v lokti a přiložíme k bližší tváři
- uchopíme postiženého za vzdálenější bok a rameno a pomalu přetáčíme směrem k sobě
- leží-li postižený na boku, uvolníme spodní horní končetinu a necháme ji ležet za zády
- hlavu mírně zakloníme. Postižený je zapřen o pokrčenou dolní končetinu a zajištěn tak proti úplnému přetočení na břicho
- nachází-li se postižený ve stabilizované poloze déle než 30 min, přetočíme ho na druhý bok.

15.5 Přivolání rychlé záchranné služby

Jediná pomoc, kterou jste povinni poskytnout, je přivolání lékařské pomoci. Ostatní pomoc je vždy na vašem uvážení. Za každé situace je třeba dbát na vlastní bezpečí a zdraví. Počet osob s infekčními onemocněními jako tuberkulóza, hepatitida B a C a HIV každým rokem roste.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dojezdový čas lékařské služby je okolo 8 min. Mozek vydrží bez kyslíku max. 4 min., než dojde k nenávratnému poškození! Proto je laická první pomoc rozhodující pro další osud postiženého!

Telefonní čísla:

155 (číslo platné pro ČR)

112 (číslo jednotné pro celou EU)

Postup volání

- představit se
 - popis situace: co se stalo, kolik je zraněných, kolik z toho je dětí před pubertou
 - adresa, popřípadě detailní popis okolí
 - vyčkat případných dotazů dispečera
 - dispečer může i poradit, co dělat, než dorazí odborná pomoc
- telefonní číslo se dispečerovi automaticky zobrazí

15.6 Krvácení

Zásada: Každé krvácení zastavit co nejdříve

Rozeznáváme :

- Kapilární krvácení

Krvácení z drobných koncových cévek krevního řečiště. Většinou ustává samo. Ránu můžeme zalepit náplastí.

- Tepenné krvácení

Krvácení z tepen. Krev je světle zbarvená (okysličená) a z rány tryská v pulsech. Krvácení stavíme stlačením místa nad ránou nebo přímo v místě poranění proti pevnému - kostěnému, podkladu. Nedoporučuje se používat zaškrcovadla, ale pouze tlakové obvazy. Použijeme-li zaškrcovadlo, je třeba přesně zaznamenat

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

dobu přiložení a po deseti minutách jej povolovat, aby zůstala zásobena periferní část končetiny.

- **Žilní krvácení**

Krvácení z žil. Krev je tmavě zbarvená (odkysličená) a z rány volně vytéká. Krvácení stavíme tlakovým obvazem.

- **Krvácení vnější**

- **Krvácení vnitřní**

Postup:

Vnější krvácení

- na krvácející ránu přiložíme obvaz (nejlépe polštářkový)
- ránu příliš nestahujeme, aby tlak obvazu nezabraňoval přítoku krve do ošetřované části těla, neodstraňujeme sraženou krev. Krvácející část těla, pokud tak lze, držíme ve zvýšené poloze
- všímáme si množství krve, kterou postižený ztrácí. Je-li v ráně předmět či vystupuje-li z rány kost, vyvíjíme tlak v okolí rány
- krvácející hluboké rány na hrudníku ošetříme přiložením gázy a pevným ovázáním, abychom zabránili přístupu vzduchu do hrudního koše

Vnitřní krvácení posuzujeme jej podle nepřímých příznaků, tj. omdlávání, nápadná bledost, vlhká pokožka, značná žízeň, nervozita, rychlý a slabý puls, potíže s dechem a případné bezvědomí

Neúrazové krvácení (z jícnu, žaludku, do břišní dutiny, ze střev, plic, do močových cest a mozku). Projevuje se jako celkové zhoršení stavu; u postižených při vědomí je v krvácející oblasti častá **bolest**.

Úrazové krvácení je způsobeno úrazem a představuje krvácení do tělesných dutin a mezi měkké tkáně těla (do lební dutiny, spodiny lebeční, hrudníku, břišní dutiny, příledvinové oblasti, pánevní oblasti a mezi svalové vrstvy - hýždě, stehna).

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předmět v ráně

Předmět z rány nikdy neodstraňujeme!! Manipulací s ním bychom mohli zranění ještě zhoršit. Ránu pouze sterilně překryjeme a předmět zajistíme proti pohybu.

Krvácení z nosu

Krvácení z nosu je poměrně časté zejména u mladších dětí, může být ale i příznakem závažného onemocnění. Při krvácení z nosu předkloníme hlavu, aby krev mohla volně odtékat a nestékala do dýchacích a trávicích cest. Můžeme chladit zátylek. Chlad stahuje cévy, a pomáhá tak zastavit krvácení. Krvácení stavíme stiskem chrupavčitých částí nosních křídel proti sobě. Stisk nepovolujeme po dobu 10 minut. Tento manévr většinou postačí k zastavení krvácení. Nezastaví-li se krvácení do 15 minut, je lepší vyhledat lékařskou pomoc.

15.7 Popáleniny

Příčiny

Nejčastější příčinou popálenin je oheň a horká tekutina. Popáleniny mohou být způsobeny ale i horkou párou, chemickými látkami nebo elektrickým proudem.

Dělení:

Podle závažnosti poranění se popáleniny dělí na 4 stupně:

- 1.stupeň: **Zarudnutí**
- 2.stupeň: **Puchýř**
- 3.stupeň: **Poškození hlubších struktur**
- 4.stupeň: **Zuhelnatění**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Stanovení rozsahu:

Rozsah popálení nám pomáhá stanovit **pravidlo devíti:**

hlava = 9 %

každá horní končetina = 9 %

každá dolní končetina = 18 %

tělo zepředu = 18 %

tělo ze zadu = 18%

genitálie = 1%

Je-li popáleno více než 20 % těla u dospělého a 10 % těla u dítěte, je vždy nutné vyhledat lékaře, a to i v případě lehkých popálenin. Hrozí totiž riziko infekce a ztráty velkého objemu tekutin.

Postup:

- základním úkonem je **chlazení popálených ploch** čistým prostředkem, proudící čistou vodou nebo položení končetiny do čisté studené vody **ihned** na dobu 15 - 20 minut
- z popálené plochy nestrháváme lpící oděv, neodstraňujeme pevné látky (asfalt).
- z hlubokého popáleninového kráteru odstraňujeme jen žhavé nebo chemicky působící předměty
- z popálených míst odstraníme prstýnky, náušnice
- po chlazení kryjeme popálenou plochu čistým ručníkem, kapesníkem, prostěradlem, nejlépe však sterilní rouškou
- popálené oči opakovaně vyplachujeme borovou nebo čistou vodou

15.8 Poleptání

Postup:

- odstraníme potřísněný oděv, zamezíme potřísnění sebe a dosud nepostižených míst zraněného
- nejméně 15 - 20 minut vydatně neutralizujeme poleptané místo:
 - a) **u kyselín** - roztokem jedlé sody, mýdlovou vodou, minerálkou

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- b) *u louhů* - slabým roztokem octa nebo citrónové kyseliny ; pokud není k dispozici neutralizační roztok, postačí čistá voda. Při poleptání úst a jícnu necháme ústa vyplachovat a zraněnému podáváme dostatečně nápoje
- po oplachování kryjeme jako u popálenin

15.9 Poranění elektrickým proudem

Postup:

- přerušíme spojení postiženého těla se zdrojem proudu; vysoké napětí vypneme s tím, že neohrozíme vlastní bezpečnost. Nelze-li odstranit zdroj proudu z blízkosti poraněného, tohoto odtáhneme (nejlépe za nohy zabalené do suché nevodivé látky nebo sevřené mezi dvě suché tyče, prkna apod.)
- při bezvědomí, nedýchání a nehmatném tepu zahájíme okamžitě resuscitaci
- zajistíme rychlou zdravotnickou pomoc

15.10 Zlomeniny

Postup:

- končetinu znehybníme pod a nad zlomeninou. Je-li otevřená a několikanásobná kontrolujeme krvácení v místě, kde vystupuje kost, připevníme dlahu, zajistíme RZP
- jako improvizované dlahy lze použít hole, deštníky, dřevěné desky atd., šály, ručníky, kravaty mohou nahradit obinadla

15.11 Otravy

Nejběžnější typy otrav jsou otrava jídlem, otravy tekutými chemikáliemi (skladovanými např. v plastových lahvích od nápojů) a otrava alkoholem.

Otrava jídlem

Při podezření na otravu jídlem se vždy pokusíme zajistit zbytky potravy. U postiženého, je-li při vědomí, vyvoláme zvracení. Nejjednodušší způsob je prst do krku. Zásadně použijeme prst postiženého, nikoli vlastní. Je vhodné zajistit i zvratky k následnému rozboru. Můžeme podat tablety živočišného uhlí. Pokud se stav postiženého nelepší nebo uplynula-li od požití delší doba, transportujeme k lékaři.

Otrava leptavými látkami – kyselinami, louhy

K tomuto typu otravy nejčastěji dochází při náhodném pozření. Zvracení nevyvoláváme, protože opětovný průchod jícnem by mohl způsobit ještě větší poleptání. Kyseliny a louhy se snažíme co nejvíce zředit. U obou typů je vhodné použít vodu, zvláště nevíme-li přesně o jakou látku se jedná. Dále platí to, co u předchozího případu. Postiženého i se zbytky tekutiny transportujeme k lékaři.

Otrava saponáty

Při pozření saponátu nevyvoláváme zvracení, abychom nezpůsobili vznik pěny (postižený by ji mohl vdechnout), ani neředíme vodou. Saponáty nejlépe zredukujeme masnotou, proto dáme postiženému vypít co nejvíce oleje.

Otrava alkoholem

V první fázi má alkohol povzbuzující účinky. Později ale tlumí centrální nervový systém, způsobuje změny nálady, zhoršuje orientaci, oslabuje soustředění, zhoršuje koordinaci pohybů. Může způsobit i bezvědomí.

Důležité je udržet průchodnost dýchacích cest. Osobu v bezvědomí uložíme do stabilizované polohy, aby případné zvratky mohly volně vytékat. Dbáme na zajištění dostatečného tepla.

V případě nepřítomnosti známek životních funkcí zahájíme oživování podle zásad KPR.

U osoby při vědomí se můžeme pokusit vyvolat zvracení a vyloučit tak alkohol z těla. Zvracení nejlépe vyvoláme podrážděním horního patra prstem. Použijeme prst postiženého, nikoli svůj vlastní.

Nelepší-li se stav postiženého, přivoláme lékařskou pomoc.

TIS

TIS – Toxikologické informační středisko: 224 91 92 93, 224 915 402

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

15.12 Epileptický záchvat

Epilepsie je postižení mozku projevující se rozmanitými druhy záchvatů. U dětí jsou např. typické tzv. absence, kdy se dítě upřeně zahledí a nevnímá okolí. Tento stav trvá krátkou dobu a dítě si na něj nepamatuje. Jiné záchvaty se mohou projevovat drobnými svalovými záškuby, čichovými halucinacemi atd.

Nejzávažnějším typem záchvatu je tzv. grand mal- záchvat velkého typu. Dochází při něm ke ztrátě vědomí a tonicko-klonickým křečím. Postižený náhle ztratí vědomí, padne k zemi a je postižen křečemi. Záchvat trvá jen krátkou dobu a postižený většinou sám nabývá vědomí.

Ke zranění dochází zpravidla při pádu na zem ev. o předměty v okolí.

Ošetření

Po dobu trvání záchvatu se snažíme odstranit ostré předměty z okolí postiženého, sundáme mu brýle, odebereme cigaretu... V žádném případě se mu nesnažíme sahat do úst a manipulovat s jazykem. S největší pravděpodobností bychom stejně nepřekonali stisk čelistí, v horším případě by nás postižený mohl pokousat. Zapadnutí jazyka zde nehrozí.

Někteří odborníci doporučují postiženého zalehnout. Musíme však správně odhadnout naše možnosti.

Hlavní pomoc přichází po odeznění záchvatu. V první řadě musíme zkontrolovat životní funkce, ev. zahájit ožívání. Jelikož si postižený nic nepamatuje, je dobré informovat ho o tom, co se stalo, kde se nachází.

Drobné rány můžeme ošetřit.

Doporučujeme vždy přivolat lékařskou pomoc. Jedná-li se o první záchvat, nemocný by měl podstoupit další vyšetření. Opakované záchvaty mohou být projevem nedostatečné terapie.

15.13 Hypoglykémie

Hypoglykémie je nízká hladina krevního cukru. Nejčastěji nastává u špatně kompenzované cukrovky (diabetes mellitus).

Diabetik (osoba trpící cukrovkou) v bezvědomí v důsledku hypoglykémie bývá bledý a opocený, někdy je možné cítit acetonový zápach z úst.

Většina osob trpících cukrovkou u sebe nosí průkaz diabetika.

Ošetření:

První pomocí u nízké hladiny cukru je její doplnění. U osoby při vědomí k tomu poslouží cukr, který většina diabetiků nosí u sebe. Nemáme-li cukr, je možno použít např. sladký bonbon, který vložíme do úst na tvářovou sliznici. Osobě v bezvědomí do úst nic nevkládáme.

Samozřejmostí je ověření životních funkcí a přivolání lékařské pomoci.

15.14 Tonutí

Při záchraně tonoucího opět platí, že musíme dbát především na vlastní bezpečí. Tonoucí se člověk panikaří, máchá kolem sebe rukama, popřípadě se snaží chytit se nejbližšího člověka, a tím ho stahuje pod hladinu. Není-li vyhnutí, je možno použít i fyzickou sílu k překonání síly tonoucího, abychom ho mohli vytáhnout z vody.

Na břehu opět zkontrolujeme životní funkce, vyčistíme dutinu ústní. V případě nutnosti zahájíme resuscitaci. Nabyde-li tonoucí vědomí, uložíme ho do stabilizované polohy. Zároveň dbáme na udržení tepla (svlékneme mokré šaty, přikryjeme tonoucího..).

15.15 Poranění oka

Oko je velmi citlivý orgán, a proto jsou všechna zranění oka nebezpečná. Mohou vést k poškození zraku.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ošetření:

Ze zraněného oka se nikdy nesnažíme vytahovat žádné předměty. Oko pouze vypláchneme co největším množstvím pokud možno sterilního roztoku (můžeme použít I čistou vodu) a překryjeme. S postiženým okem by zraněný neměl pohybovat. Protože existuje souhyb očí (obě oči se pohybují současně), je lépe zakrýt i druhé oko.

Nemocného transportujeme k očnímu lékaři.

15.16 Šok

Šok je oběhové selhání v důsledku nepoměru mezi nároky tkání na kyslík a jejich skutečným zásobením kyslíkem. Tento nepoměr vede k buněčné hypoxii (nedostatku kyslíku).

Podle vyvolávajících příčin můžeme rozlišit několik druhů šoku.

Dělení:

- **Nepoměr mezi kapacitou a skutečnou náplní krevního řečiště:**

Hypovolemický šok

Nedostatek kyslíku ve tkáních je způsoben snížením objemu cirkulující (kolující) krve. Objem krve je snížen:

V důsledku krevních ztrát:

zevních-krvácení pozorovatelné navenek

vnitřních-krvácení do tělesných dutin

V důsledku ztrát krevní plazmy:

zevních– popáleniny

vnitřních– únik tekutiny do mezibuněčného prostoru (otoky)

- **Pokles minutového srdečního výdeje:**

Kardiogenní šok

Nedostatek kyslíku ve tkáních je způsoben selháním srdeční činnosti. Srdce přestane plnit svou funkci pumpy, nebo ji plní nedostatečně, a okysličená krev není distribuována k jednotlivým orgánům.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nejčastější příčinou kardiogenního šoku je akutní infarkt myokardu. Mezi další příčiny patří zánět srdečního svalu a srdečních obalů, některé vady chlopní, nepravidelný srdeční rytmus...

• Porucha mikrocirkulace:

Anafylaktický šok

Akutní reakce na cizorodou látku (alergen), se kterou se nemocný již setkal. Takovou látkou mohou být některé léky, ale i potraviny nebo hmyzí bodnutí. Přítomnost alergenu v lidském těle může vyvolat vyplavení řady látek, které mimo jiné způsobují i změny v krevním zásobení orgánů.

Příznaky anafylaktického šoku obvykle nastupují do 30 minut od setkání s alergenem. Kromě obecných známek šoku je to především zarudnutí kůže a spojivek, kopřivkové pupeny, otoky. Může se přidat i nevolnost a zvracení.

Septický šok

Septický šok je spojen s přítomností bakterií nebo jejich částí v krevním oběhu. Vlivem jejich působení dochází k poklesu krevního tlaku a nedostatečnému prokrvení cílových orgánů. Tento stav může vest až k selhání organismu.

Příznaky

Některé příznaky šoku, jako je například snížený krevní tlak, můžeme odhalit jen pomocí lékařských přístrojů. Jiné jsou ale zjizitelné i bez nich. Patří mezi ně:

- zrychlená tepová frekvence (více než 100 tepů za minutu)
- zrychlené dýchání (normální frekvence je okolo 14 – 17 dechů/min)
- bledost
- zpocená (chladná nebo teplá) pokožka
- může dojít ke ztrátě vědomí

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ošetření

- neodkladné zajištění lékařské pomoci
- stabilizace životních funkcí podle zásad KPR
- udržení průchodnosti dýchacích cest
- ošetření vyvolávající příčiny (např. krvácení)
- protišoková poloha (viz výše)
- zajištění tepla

15.17 Resuscitace dětí

U resuscitace dětí jsou odlišnosti dány jednak jinými příčinami zástavy životních funkcí a jednak odlišnou stavbou dětského těla.

Nejčastějším důvodem resuscitace v dětském věku je zástava dechu. Ta bývá způsobena u kojenců vdechnutím tekutin, u starších dětí vdechnutím cizího tělesa, otokem dýchacích cest, popřípadě v důsledku tonutí nebo intoxikace.

Rozdělení dětí podle věku

Podle věku můžeme děti rozdělit na:

- **nemluvňata** - do konce prvního roku života
- **děti** - do puberty

Oživování

Postup:

- ujistíme se, zda jsou dítě i záchránce v bezpečí
- zkusíme, zda dítě reaguje na nějaký podnět (dotek, hlas)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- a) reaguje-li pohybem nebo zvukem, ponecháme ho v poloze, ve které jsme ho našli, pokusíme se zjistit příčinu jeho stavu, ev. ji odstranit; pravidleně kontrolujeme jeho stav
- b) nereaguje-li, pošleme někoho pro pomoc
- přetočíme ho na záda a záklonem hlavy zprůchodníme dýchací cesty. (u dětí, na rozdíl od dospělých, by měl být vzhledem k odlišným anatomickým poměrům záklon hlavy pouze mírný)
- udržujeme dýchací cesty průchodné a zjistíme, zda dítě normálně dýchá. Normálním dýcháním nejlépe ověříme přiložením hřbetu dlaně před ústa, můžeme použít i brýle nebo zrcátko. Také můžeme k ústům dítěte naklonit vlastní tvář
- a) dýchá-li normálně, uložíme ho do stabilizované polohy a pravidleně dýchání kontrolujeme
- b) nedýchá-li normálně, opatrně odstraníme jakékoliv cizí těleso z dýchacích cest a dáme 5 záchranných vdechů. Pokud jsou záchranné vdechy neúčinné, zkontrolujeme, zda nejsou dýchací cesty zneprůchodněny nějakým předmětem, ev., pokud je vidět, se ho pokusíme odstranit. Pokud nejste úspěšní ani po 5 vdeších, přejděte rovnou k srdeční masáži.

Dýchání z úst do úst

Nemluvňata: U dětí do jednoho roku provádíme dýchání přes ústa i přes nos tak, že ústa záchránce obejmou ústa i nos dítěte. Věku dítěte musíme přizpůsobit i objem vzduchu. V tomto případě plně postačí objem, který odpovídá objemu úst záchránce.

Děti starší 1 roku: Technika dýchání z úst do úst je stejná jako u dospělých. Palcem a ukazovákem ucpeme nos a dýcháme pouze ústy.

Nepřímá srdeční masáž:

Nepřímou srdeční masáží simulujeme mechanickou činnost srdce jako pumpy. Vlastní silou tedy vytlačujeme krev do oběhu. Zároveň při následném uvolnění

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

tlaku na hrudník vytváříme v hrudní dutině negativní tlak, který usnadní nasátí krve do srdce.

Nemluvňata: Je-li jeden zachránce, masíruje jeden prst pod čarou spojující prsní bradavky dvěma prsty jedné ruky přiloženými vedle sebe. Jsme při tom orientováni bokem k batoletě. Jsou-li zachránci dva, masírují jeden prst pod čarou spojující prsní bradavky oběma palci, které leží vedle sebe kolmo k této pomyslné čáře. Stojí, popř. klečí přitom čelem k dítěti.

Děti: Masážní bod je v dolní 1/3 hrudní kosti (jeden prst nad mečíkem). Masírujeme hranou dlaně, jsme orientováni bokem k dítěti.

Počet kompresí se u dětí liší podle počtu zachránců. Je-li jeden, je počet stejný jako u dospělých – 30. Je-li zachránců více, provádí se pouze 15 kompresí. Frekvence by vždy měla být 100 za minutu.

- po příslušném počtu stlačení následují dva záchranné vdechy a dále se oboje kombinuje v poměru 30:2, respektive 15:2
- je-li přítomen pouze jeden zachránce, měl by jednu minutu resuscitovat před tím, než se vydá pro pomoc

Ukončení resuscitace

Resuscitaci ukončujeme:

- začne-li dítě jevit známky života (spontánní dýchání, puls, pohyb)
- dostaví-li se lékařská pomoc
- při naprostém vyčerpání zachránce

Obstrukce dýchacích cest cizím tělesem

Postup:

Odstranění překážky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nemluvňata: Nemluvně položíme na břicho na ruku zachránce, hlavičkou dolů. Jeden prst nosné ruky vsuneme mezi čelisti. Druhou rukou ho přidržujeme. Tekutý obsah může v této poloze volně vytékat z dýchacích cest. Použijeme-li poklep mezi lopatky, klepeme pouze dvěma prsty.

Nad 1 rok: Můžeme použít vis za nožky nebo předklon i Heimlichův manévr.

Kašel: Kašle-li dítě efektivně, pouze ho v kašli povzbuzujeme.

Záklon hlavy

Novorozenci: Hlavu nezakláníme, ale udržujeme ji v neutrálním postavení. Dolní čelist udržujeme předsunutou.

Nemluvňata: U dětí do jednoho roku musíme hlavu podkládat rukou.

16. Zkoušky odborné způsobilosti

Na začátku si vysvětlíme proč je nutné skládat zkoušky. Činnost ostrahy majetku a osob a činnost služby soukromého detektiva je v České republice regulovaným povoláním, pro jehož provozování je potřebné živnostenské oprávnění pro koncesované živnosti „Ostraha majetku a osob“, případně „Služby soukromých detektivů Uchazeči o koncesi podnikatelé musí splnit požadavky na odbornou způsobilost. Podnikatel musí rovněž zajistit, aby tyto činnosti vykonávaly pouze osoby splňující podmínky odborné způsobilosti. Po úspěšném vykonání zkoušky s obsahovou náplní stanovenou v kvalifikačních a hodnotících standardech pro dílčí kvalifikaci „strážný“ nebo dílčí kvalifikaci „detektiv koncipient“, bude vydáno osvědčení o odborné způsobilosti. Každá tato zkouška odborné způsobilosti se, v souladu s vyhláškou koná před autorizovanou osobou, která získala autorizaci dle zákona, a zároveň je akreditovaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Každý žadatel o zkoušku musí vyplnit přihlášku ke zkoušce, žádosti mohou být u autorizované osoby podávány jednotlivě nebo skupinově (např. zaměstnavatel podá přihlášku za více svých zaměstnanců). Vzor jednotlivé (obr. 1) a skupinové (obr.2) přihlášky a náležitosti nám stanoví zákon číslo 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Proto, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy, stanoví každému žadateli autorizovaná osoba, jaké doklady bude žadatel předkládat, zveřejní datum a místo

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

konání zkoušky. Určí též, které pomůcky smí a nesmí při zkoušce používat, poučí uchazeče o organizaci zkoušky, sdělí mu nezbytné pokyny pro vykonání zkoušky. Než bude zkouška zahájena, je žadatel obeznámen s pracovištěm, s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s požadavky požární ochrany a dalšími možnými omezeními při vykonávání zkoušky. Seznámení s průběhem a podmínkami zkoušky může být provedeno ústně nebo písemně.

16.1 Písemná zkouška

Písemná zkouška se skládá ze souboru otázek, kde žadatel volí jednu z možností a, b, c u jednotlivých otázek. Test je v elektronické podobě, celkový počet otázek v testu musí být 30. Početní zastoupení jednotlivých okruhů otázek v testu je stanoveno klíčem, který je součástí souboru otázek. Určený člen komise poučí uchazeče o způsobu práce s testem před zahájením časového limitu. Zadání testu včetně odpovědí uchazeče je součástí záznamu o průběhu a výsledku písemné zkoušky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

16.1.1 Soubor otázek pro písemnou zkoušku – dílčí kvalifikace strážný

Ústavní právo

zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, č. 2/1999 Sb., Listina základních práv a svobod

1.	Listina základních práv a svobod stanovuje, že každý občan může činit	a	co je zákonem zakázáno pouze v mimořádných případech
		b	co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.
		c	vše pro své blaho
2.	Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí ...	a	může být omezena, pokud to vážnost situace vyžaduje
		b	není zaručena
		c	je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.
3.	Které jednání je trestným činem ...	a	vyplývá ze způsobené společenské újmy a vážnosti situace
		b	stanoví jen zákon
		c	není zákonem stanoveno
4.	V souladu s Listinou základních práv a svobod má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě ...	a	každý mimo cizinců
		b	každá osoba starší 15 let
		c	každý
5.	Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena ...	a	Listinou základních práv a svobod
		b	prováděcí legislativou orgánů činných v trestním řízení
		c	není zákonem zaručena
6.	Právo odepřít výpověď, jestliže by jí dotčený způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké ...	a	není zákonem zaručeno
		b	není v zákonech zmíněno
		c	je dáno Listinou základních práv a svobod

Občanské právo

zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

7.	Majetkové vztahy fyzických a právnických osob ...	a	nejsou upraveny zákonem
		b	jsou upraveny Občanským zákoníkem
		c	jsou upraveny zákonem o živnostenském podnikání

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

8.	Vlastník má právo na ochranu proti tomu kdo do jeho vlastnického práva ...	a	oprávněně zasahuje
		b	vstupuje různými omezeními
		c	neoprávněně zasahuje
9.	Fyzická osoba má právo na ...	a	ochranu své osobnosti v případech stanovených zákonem
		b	ochranu své osobnosti jen ve zvláštních případech
		c	ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy
10.	Každý je povinen počínat si tak, aby ...	a	nezpůsobil škodu na zdraví a majetku většího rozsahu
		b	nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životním prostředí
		c	mohl kdykoliv odvrátit nebezpečí, které z jeho počínání vyplyne
11.	Komu hrozí škoda, je povinen k jejímu odvrácení...	a	zakročit způsobem přiměřeným okolnostem ohrožení
		b	zakročit tak, aby bylo ohrožení zcela odvráceno
		c	učinit vše co je v jeho silách a možnostech
12.	Kdo způsobil škodu, když odvracel přímo hrozící nebezpečí, které sám nevyvolal ...	a	je za ni také vždy odpovědný
		b	není za ni v žádném případě odpovědný
		c	není za ni odpovědný, kromě případu, kdy bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo jestliže je způsobený následek zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil
13.	Neodpovídá za škodu, kdo ji způsobil ...	a	v obraně proti útoku vedenému nepřiměřeně, nebo proti osobním zájmům
		b	v nutné obraně proti hrozícímu nebo trvajícím útoku
		c	při obraně všeobecně

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

14.	Strážný odpovídá za škodu, kterou způsobil ...	a	vždy
		b	porušením právní povinnosti
		c	jestliže tento stav zavinil avšak počínal si přitom způsobem přiměřeným okolnostem

Pracovní právo

zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

15.	Pracovník ostrahy je v souladu s ustanovením zákoníku práce povinen ...	a	očekávat svého nadřízeného vedoucího pracovníka na stanovišti
		b	plnit své povinnosti i mimo pracovní dobu
		c	pracovat řádně podle svých sil, znalostí a schopností a plnit pokyny nadřízených

16.	Užívat pro svou osobní potřebu výrobní a pracovní prostředky včetně výpočetní techniky telekomunikačního zařízení zaměstnavatele a střeženého objektu pracovník ostrahy ...	a	smí, avšak pouze v případech kdy to naléhavě potřebuje
		b	nesmí bez souhlasu zaměstnavatele
		c	smí kdykoliv

17.	Povinností pracovníka ostrahy danou zákoníkem práce je ...	a	dodržovat předpisy vztahující se k práci jím vykonávané
		b	stravovat se v závodní jídelně
		c	dostavit se na stanoviště nejpozději do 15 minut od zahájení pracovní doby

18.	Za vykonanou práci přísluší pracovníkovi ostrahy mzda a odměna za pracovní pohotovost ...	a	jejíž výši stanoví zaměstnavatel podle finanční situace
		b	nejméně ve výši a za podmínek stanovených zákonem
		c	nenáleží, neboť tato podmínka není zákonem stanovena

19.	Povinností pracovníka ostrahy danou zákoníkem práce je ...	a	dostavit se na stanoviště nejpozději do 15 minut od zahájení pracovní doby
		b	plnit kvalitně a včas pracovní úkoly
		c	plnit své povinnosti i mimo pracovní dobu

20.	Jestliže je u zaměstnavatele (ve střeženém objektu) zaveden odůvodněný kontrolní mechanismus ...	a	není zaměstnavatel povinen informovat zaměstnance
		b	tato situace není zákonem upravena
		c	je zaměstnavatel povinen informovat zaměstnance o rozsahu kontroly a způsobech jejího provádění

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

21.	Pracovní smlouva musí obsahovat ...	a	obsah není stanoven zákonem
		b	druh práce, místo nebo místa výkonu práce a den nástupu do práce
		c	druh práce a výši mzdy
22.	Pracovní poměr může být rozvázáán ...	a	jestliže bylo zrušeno místo výkonu práce (např. střežený objekt)
		b	v jakékoliv situaci
		c	jen dohodou, výpovědí, okamžitým zrušením nebo zrušením ve zkušební době
23.	Zákoník práce upravuje právní vztahy ...	a	vznikající mezi právníckými osobami při uzavření smlouvy
		b	mezi zaměstnanci
		c	vznikající při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli
24.	Strážný neodpovídá za škodu, kterou způsobil při odvrácení škody hrozící zaměstnavateli nebo nebezpečí přímo hrozící životu nebo zdraví ...	a	i tehdy, jestliže tento stav zavinil, avšak počínal si přitom způsobem přiměřeným okolnostem
		b	jestliže tento stav sám úmyslně nevyvolal a počínal si přitom způsobem přiměřeným okolnostem
		c	vždy
25.	Strážný odpovídá zaměstnavateli za škodu, kterou způsobil zaviněným porušením ...	a	povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním
		b	povinností při plnění pracovních úkolů, které mu vyplývají z péče o nadřízeného
		c	jakékoliv služební povinnosti
26.	Provádět kontrolu věcí, které zaměstnanci vnášejí či vynášejí z objektu, pracovník ostrahy ...	a	je oprávněn, je-li na něj toto právo delegováno či jinak mu uloženo
		b	nesmí
		c	je oprávněn provádět ve službě kdykoliv

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární ochrana a zásady poskytování první pomoci

27.	Zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb jsou povinni ve výkonu služby dbát podle svých možností ...	a	o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob, kterých se bezprostředně dotýká jejich jednání
		b	nejsou vázáni touto povinností
		c	pouze o svou vlastní bezpečnost bez ohledu na okolnosti

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

28.	Zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb jsou povinni ve výkonu služby dodržovat ...	a	stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky a osobní ochranné pracovní prostředky jen když to vyžaduje bezpečnostní situace
		b	stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky a osobní ochranné pracovní prostředky
		c	stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky a osobní ochranné pracovní prostředky podle svého uvážení
29.	Zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb jsou povinni ve výkonu služby dodržovat ...	a	právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Touto povinností nejsou vázáni ve zvláštní situaci.
		b	právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, pouze vyžaduje-li to situace
		c	právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s nimiž byli řádně seznámeni
30.	Svůj pracovní úraz, pracovní úraz jiného zaměstnance popřípadě úraz jiné osoby, jehož byl svědkem, je zaměstnanec soukromé bezpečnostní služby ...	a	povinen oznámit nejdéle následující pracovní den svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci
		b	povinen bezodkladně oznámit, svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí
		c	povinen oznámit pokud jde o úraz, který má zjevné následky na zdraví
31.	Nedostatky a závady na pracovišti, které ohrožují nebo by mohly bezprostředně a závažným způsobem ohrozit bezpečnost nebo zdraví, vznik mimořádné události a závady nebo poruchy technických zařízení a ochranných systémů je strážný povinen ...	a	oznámit technické úklidové službě
		b	viditelně označit stanoveným způsobem
		c	oznámit svému nadřízenému vedoucímu pracovníkovi

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

32.	Požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek v průběhu služby a vstup pod jejich vlivem na místo výkonu služby je pracovníkům soukromé bezpečnostní služby ...	a	zakázáno s výjimkou požití nápojů se sníženým obsahem alkoholu
		b	povoleno pouze ve státem uznaný svátek
		c	zakázáno
33.	Osobní ochranné prostředky chrání strážného ...	a	před pracovními riziky
		b	před znečištěním
		c	ke zlepšení výkonu služby
34.	Požární řád pracoviště stanovuje ...	a	činnosti, které má zaměstnavatel provést při požáru
		b	zásady zabezpečení požární ochrany objektu
		c	povinnosti údržby objektu
35.	Pracovník ostrahy při výkonu služby je povinen ohlásit příslušnému operačnímu středisku hasičského záchranného sboru ...	a	každý požár ve střeženém objektu, při kterém vznikla škoda větší než 1,5 milionu Kč
		b	každý požár ve střeženém objektu
		c	jen požár ropných produktů a vysoce hořlavých látek a ostatní druhy požárů podle rozhodnutí nadřízeného vedoucího pracovníka
36.	Strážný je povinen znát ...	a	rozmístění hasicích přístrojů a ostatních věcných prostředků požární ochrany ve střeženém objektu
		b	použití hasičského vozu a způsob opuštění objektu
		c	umístění nejbližší jednotky HZS
37.	Strážný je povinen v souvislosti se zdoláváním požáru ...	a	uhasit požár i s nasazením svého života či zdraví
		b	zjistit rozsah požáru a podle jeho charakteru vyrozumět nadřízeného vedoucího pracovníka
		c	uhasit požár, jestliže je to možné, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření
38.	Šok je závažný zdravotní stav, se kterým se strážný může setkat ...	a	pouze u závažných úrazů
		b	pouze při velké ztrátě tělesných tekutin
		c	u všech závažných úrazových i neúrazových stavů

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

39.	K život zachraňujícím poúrazovým úkonům patří ...	a	podání teplé stravy a tekutin
		b	obnova dýchání a srdeční činnosti a zástava masivního krvácení
		c	znehynění zraněného

Trestní právo hmotné a procesní

zákony č. 140/1961 Sb., Trestní zákon, a č. 141/1961 Sb., Trestní řád, vše ve znění pozdějších předpisů

40.	Trestným činem je ...	a	každý společensky nebezpečný čin
		b	čin, který je obecně odsouzeníhodný
		c	protiprávní čin, který vykazuje znaky uvedené v zákoně

41.	Při ochraně napadeného objektu je strážný povinen ...	a	jednat tak, aby napadení bylo vždy odvráceno
		b	jednat v souladu se zákony a interními normami pro výkon služby
		c	nejednat, pokud se cítí ohrožen

42.	Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný zákonem ...	a	je trestným činem
		b	není trestným činem za podmínek uvedených v zákonu
		c	není trestným činem za jakýchkoli okolností

43.	Nutnou obranou není ...	a	obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku
		b	obrana zájmů slabšího
		c	obrana daná velikostí chráněného majetku nebo rozsahem chráněného zájmu

44.	Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem ...	a	je vždy trestným činem
		b	není trestným činem za podmínek uvedených v zákonu
		c	není trestným činem za jakýchkoliv okolností

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

45.	Nejde o krajní nouzi, ...	a	jestliže bylo možno nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil
		b	jestliže bylo nutno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě mnohem menší než ten, který hrozil
		c	vždy jestliže bylo odvráceno nebezpečí v součinnosti s Policií ČR
46.	Postup strážného (kohokoliv) při omezení svobody osoby přistižené při páčání trestného činu nebo bezprostředně poté ...	a	stanovuje trestní zákon
		b	stanovuje trestní řád
		c	není stanoven
47.	Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté ...	a	nesmí strážný omezit, neboť je chráněna zákonem
		b	smí strážný omezit, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů
		c	smí strážný omezit, vždy když jde o nebezpečného pachatele
48.	Jestliže strážný omezil osobní svobodu osobě přistižené při trestném činu nebo bezprostředně poté ...	a	je povinen ji ihned vyslechnout
		b	je povinen tuto osobu předat ihned po zahájení pracovní doby nejbližšímu policejnímu orgánu
		c	je povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu a nelze li tak učinit, je povinen tomuto orgánu omezení osobní svobody bez odkladu oznámit
49.	Za důkaz trestného činu nebo přestupku může sloužit ...	a	vše, co může přispět k objasnění věci
		b	vše, co zjevně nese stopy poškození
		c	cokoliv, co se nalézá ve střeženém objektu
50.	Strážný je povinen při zjištění nebo podezření na spáchání trestného činu ve střeženém objektu ...	a	zajistit objekt všemi dostupnými prostředky
		b	zajistit důkazy a stopy
		c	nevstupovat do podezřelých míst

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

51.	Věcnými důkazy spáchání trestného činu jsou ...	a	předměty, které mohou být prostředkem k odhalení a zjištění trestného činu, jeho pachatele a stopy trestného činu.
		b	jakékoliv předměty zjevně poškozené, přemístěné, označené a podobně
		c	jakýkoliv předmět, který se vztahuje k výkonu služby strážného

52.	Trestný čin nespáchá, kdo jedná ...	a	na základě svolení osoby, jejíž zájmy jsou činem dotčeny a která je účastna tohoto činu
		b	na základě svolení osoby, jejíž zájmy jsou činem dotčeny, a o kterých může tato osoba bez omezení oprávněně rozhodovat
		c	na základě souhlasu svědka činu

Správní právo

zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

53.	Strážní mohou zpracovávat osobní údaje ...	a	pouze za podmínek a v rozsahu stanoveném správním řádem
		b	pouze za podmínek a v rozsahu stanoveném správcem nebo zpracovatelem
		c	pouze na chráněném pracovišti

54.	Strážní, kteří v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přicházejí do styku s osobními údaji ...	a	jsou povinni zachovávat mlčenlivost o osobních údajích a o bezpečnostních opatřeních, jejichž zveřejnění by ohrozilo zabezpečení osobních údajů. Povinnost mlčenlivosti končí skončením zaměstnání nebo příslušných prací.
		b	nejsou povinni zachovávat mlčenlivost o osobních údajích a o bezpečnostních opatřeních, jejichž zveřejnění by ohrozilo zabezpečení osobních údajů v mimopracovní době
		c	jsou povinni zachovávat mlčenlivost o osobních údajích a o bezpečnostních opatřeních, jejichž zveřejnění by ohrozilo zabezpečení osobních údajů. Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení zaměstnání nebo příslušných prací

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

55.	Číslo, kód nebo prvek specifický pro fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu osoby ...	a	není osobní údaj
		b	je osobní údaj
		c	je osobní údaj jen v určitých případech

56.	Je strážný oprávněn využívat osobní údaje, se kterými se seznámil při výkonu služby pro svoji osobní potřebu ...	a	ano
		b	ne
		c	jen se souhlasem nadřízeného

57.	Podmínkou zpracování citlivých údajů o osobě ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb. je ...	a	výslovný a prokazatelný souhlas osoby
		b	písemný příkaz nadřízeného k jejich zpracování
		c	tato podmínka není zákonem stanovena

zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

58.	Úkolem Policie České republiky je ...	a	plnit specifické úkoly obrany státního zájmu
		b	chránit bezpečnost státu a jeho důležitých součástí
		c	chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek a plnit další zákonem stanovené úkoly

59.	Při provádění úkonu je policista povinen ...	a	prokázat svoji příslušnost stanoveným způsobem vždy
		b	prokázat svoji příslušnost stanoveným způsobem pokud to povaha nebo okolnosti umožňují
		c	není povinen

60.	Policie ČR při plnění svých úkolů ...	a	spolupracuje s právníky a fyzickými osobami
		b	nemá povinnost spolupracovat s právníky a fyzickými osobami
		c	není povinna spolupracovat s veřejností

61.	Požadovat pomoc od orgánů a osob ...	a	je policista oprávněn v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu policie
		b	není policista oprávněn
		c	je policista oprávněn kdykoliv

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

62.	Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti ...	a	veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví zákon
		b	správy obce a plní další úkoly stanovené obecními úřady, pokud tak stanoví zákon
		c	obecního pořádku
63.	Obracet se na zaměstnance obce zařazené do obecní policie (strážníky) se žádostí o pomoc ...	a	má právo občan obce, pokud se cítí ohrožen
		b	má právo každý
		c	nemá právo občan, pokud si může pomoci sám
64.	Výzvy nebo pokyny policisty je povinen uposlechnout:	a	každý, avšak v určitých případech za úplatu
		b	bez zbytečného odkladu každý
		c	každý s výjimkou osob tělesně a duševně postižených
65.	Policista je při plnění konkrétního úkolu policie oprávněn ...	a	vstupovat v živnostenské provozovně do prostor i po skončení prodejní nebo provozní doby
		b	vstupovat v živnostenské provozovně do prostor, u kterých lze mít důvodně za to, že se v nich zdržují fyzické osoby a to i po skončení prodejní nebo provozní doby
		c	nemá oprávnění vstupovat do prostor v živnostenské provozovně

zákon č. 412/2005 Sb., ochrana utajovaných informací ..., č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, vše ve znění pozdějších předpisů

66.	O skutečnostech, které se vztahují k zajištění bezpečnosti objektu a výkonu služby jakož i o skutečnostech obchodní, výrobní, technické či jiné povahy, o kterých se pracovník soukromé bezpečnostní služby při výkonu služby dozvěděl ...	a	je povinen zachovávat mlčenlivost
		b	je povinen zachovávat mlčenlivost, této povinnosti může být zproštěn rozhodnutím vyšší právní moci či nadřízeného
		c	je povinen zachovávat mlčenlivost pouze v mimopracovní době

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

67.	Nalezenou nebo neoprávněně získanou utajovanou informaci ...	a	je strážný povinen předat nadřízenému
		b	je strážný povinen vrátit na místo kde ji našel či získal
		c	je strážný povinen neprodleně předat Národnímu bezpečnostnímu úřadu nebo policii

68.	Obchodní tajemství ...	a	je zákonem chráněno
		b	není zákonem chráněno
		c	je zákonem chráněno pouze v případě, že informace mají bezpečnostní charakter

69.	Strážný, který má při výkonu služby přístup k utajovaným informacím, musí ...	a	být zdravý a bezúhonný
		b	splňovat podmínky pro přístup k utajovaným informacím stanovené zákonem
		c	splňovat podmínky stanovené nadřízeným a být řádně poučen

zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů a č. 500/2004 Sb., správní řád

70.	Pro výkon činností ostrahy majetku a osob ...	a	musí být zaměstnanec odborně a zdravotně způsobilý
		b	musí být zaměstnanec řádně vycvičen a fyzicky připraven
		c	nejsou stanovena žádná zákonná či pracovní omezení

71.	Pro výkon činností ostrahy majetku a osob musí pracovník splňovat odbornou způsobilost ...	a	stanovenou živnostenským zákonem a vyhláškou Ministerstva vnitra
		b	stanovenou zákoníkem práce
		c	není zákonem upraveno

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

72.	Koncesovaná živnost ostraha majetku a osob podle zákona č. 455/1991 Sb. ve znění zákona č. 274/2008 Sb. zahrnuje...	a	hlídací službu nemovitého a movitého majetku včetně převozu peněz a další služby s tím spojené
		b	poskytování služeb spojených s ostrahou a ochranou nemovitého a movitého majetku, ostrahou při přepravě peněz a jejich zpracování, cenností či jiného majetku, ochranou osob a právních zájmů, zajišťování pořádku v místech konání veřejných shromáždění, slavností, sportovních podniků nebo lidových zábav podle pokynů objednatele, vyhodnocováním bezpečnostních rizik a provozování centrálních pultů ochrany
		c	kteroukoliv činnost spojenou s poskytováním ostrahy a ochrany
73.	Bezúhonnost žadatele o vydání koncesní listiny k provozování živnosti ostraha majetku a osob se podle § 6a (4) zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 274/2008 Sb. prokazuje ...	a	výpisem z trestního rejstříku
		b	čestným prohlášením
		c	výpisem z trestního rejstříku a čestným prohlášením
74.	Fyzická osoba zajišťující ostrahu majetku a osob splňuje zdravotní způsobilost podle § 31a (2) zákona č. 455/1991 Sb. ve znění zákona č. 274/2008 Sb. jestliže ...	a	absolvovala potřebná vyšetření u speciálního zdravotního zařízení zřízeného pro tyto účely
		b	má posudek o zdravotní způsobilosti vydaný posuzujícím lékařem na základě výsledků zdravotní prohlídky, psychologického vyšetření a dalších potřebných vyšetření
		c	se cítí zcela zdravá a toto prokáže při prověření fyzické a zdravotní zdatnosti
75.	Pro výkon činností ostrahy majetku a osob musí pracovník splňovat zdravotní způsobilost ...	a	prokázanou lékařským vysvědčením
		b	prokázanou posudkem o zdravotní způsobilosti
		c	lékařskou zprávou o průčeschnosti
76.	Výkon činnosti ostrahy majetku a osob může vykonávat zaměstnanec, který prokázal odbornou způsobilost...	a	absolvováním středního a vyššího vzdělání
		b	osvědčením o odborné způsobilosti
		c	základním vzděláním a nejméně 5ti lety praxe v bezpečnostním oboru

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

77.	Podnikatel provozující koncesovanou živnost ostraha majetku a osob je podle zákona č. 455/1991 Sb. ve znění zákona č. 274/2008 Sb. povinen zajistit, aby tyto činnosti vykonávali zaměstnanci ...	a	odborně a zdravotně způsobilí
		b	poučení, vycvičení a zdravotně a fyzicky připravení
		c	pouze se středním vzděláním ukončeným maturitou v oboru bezpečnostním, právním nebo obdobném, nejvýše však s vysokoškolským v oboru obrana a ochrana státu
78.	Podání ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb. je úkonem...	a	učiněným na podatelně správního úřadu
		b	směřujícím vůči podávajícímu
		c	směřujícím vůči správnímu orgánu
79.	Osoba provozující koncesovanou živnost ostraha majetku a osob musí splňovat odbornou způsobilost ...	a	stanovenou v příloze č. 3 zákona č. 455/1991 Sb. ve znění zákona č. 274/2008 Sb.
		b	stanovenou zákonem č. 262/ 2006 Sb. zákoník práce a vyhláškou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR
		c	kterou stanoví příslušný živnostenský úřad jako přílohu k živnostenskému oprávnění
80.	Žádost ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb. Správní řád musí obsahovat náležitosti stanovené tímto zákonem a dále ...	a	musí z ní být patrné, o co žadatel žádá nebo čeho se domáhá
		b	musí být v písemné formě na úředním (hlavičkovém) papíře
		c	musí být odeslána poštou jako doporučená zásilka
81.	Správní řízení je postup správního orgánu, jehož účelem je ...	a	vydání rozhodnutí, jímž se stanoví způsob přijímání podnětů a žádostí
		b	vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby
		c	stanovení úřední doby správního orgánu
82.	Osvědčení o odborné kvalifikaci pro pracovní činnost strážný se získává ...	a	na základě prokázání nejméně 5 let praxe v bezpečnostním oboru
		b	zkouškou u autorizované osoby
		c	na základě absolvování speciálního kurzu pro pracovníky ostrahy

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

83.	Podmínky držení, nošení a používání střelných zbraní a střeliva ...	a	jsou určeny nařízením a vyhláškou Ministerstva vnitra
		b	nejsou určeny zákonem
		c	jsou určeny zákonem
84.	Nabývat, držet nebo nosit zbraň může ...	a	pouze držitel zbraně
		b	pouze držitel zbrojního průkazu nebo licence
		c	kdokoliv, neboť to není zákonem stanoveno
85.	Strážný může nosit ve službě střelnou zbraň ...	a	pouze je-li držitelem zbrojního průkazu příslušné skupiny a je ve službě ohrožen na životě
		b	pouze je-li držitelem zbrojního průkazu příslušné skupiny a nošení zbraně mu výslovně ukládá nařízení nadřízeného
		c	kdykoliv, jestliže tuto zbraň vlastní
86.	Nošením zbraně se rozumí mít zbraň ...	a	v opaskovém nebo ramenním pouzdře
		b	nenabitou a uloženou v uzavřeném obalu
		c	u sebe
87.	Svěřit střelnou zbraň jinému strážný smí ...	a	jen když ho dobře zná
		b	pouze v případech uvedených zákonem
		c	pokud ho k tomu nadřízený vedoucí pracovník vyzve
88.	Pokud má u sebe strážný ve službě zbraň, je povinen mít u sebe ...	a	náboje do této zbraně
		b	zbrojní průkaz a průkaz zbraně
		c	pověření k ostraze objektu

zákon č. 200/1990 Sb., zákon ČNR o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

89.	Přestupkem je ...	a	zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v zákoně,
		b	zaviněné jednání, které může být posuzováno současně jako trestný čin
		c	zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a škoda při něm je vyšší než 100 tisíc Kč

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

90.	Kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zničením nebo poškozením nebo se o takové jednání pokusí se dopustí ...	a	trestného činu
		b	přečinu proti lidskosti
		c	přestupku, pokud se nejedná o trestný čin
91.	K odpovědnosti za přestupek postačí ...	a	zavinění úmyslné
		b	zavinění z nedbalosti, pokud zákon nestanoví výslovně jinak
		c	zavinění hrubé a neprofesionální jednání
92.	Přestupku se dopustí ten, kdo ...	a	neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci
		b	takové neuposlechnutí není přestupkem proti veřejnému pořádku
		c	neuposlechne veřejného činitele při výkonu jeho pravomoci
93.	Porušení podmínek uložených na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních a kulturních podniků ...	a	není zákonem zmíněno
		b	je přestupkem proti veřejnému pořádku
		c	není přestupkem proti veřejnému pořádku
94.	Přestupku proti majetku se dopustí ten, kdo ...	a	úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek
		b	oprávněně užívá cizí majetek
		c	neuposlechne výzvu veřejného činitele k vydání svého majetku
95.	Ublížení na zdraví z nedbalosti ...	a	není zákonem zmíněno
		b	není přestupek proti občanskému soužití
		c	je přestupek proti občanskému soužití
96.	Kdo znečistí veřejně přístupný objekt ...	a	není zákonem zmíněno
		b	nedopustí se přestupku
		c	dopustí se přestupku proti veřejnému pořádku

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**zákon č. 273/200 Sb., o Policii české republiky, č. 553/1991 Sb., o obecní policii,
interní směrnice a standardy výkonu služby**

97.	Vyžaduje-li policie pomoc v rozsahu potřebném pro plnění úkolu ...	a	je pracovník ostrahy povinen pomoc poskytnout, kromě případů výslovně uvedených v zákoně
		b	není pracovník ostrahy povinen poskytnout požadovanou pomoc
		c	je pracovník ostrahy oprávněn pomoc poskytnout pouze po oznámení svému nadřízenému vedoucímu pracovníkovi
98.	S osobami vykonávajícími činnost ve prospěch zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti např. soukromými bezpečnostními službami ...	a	policie při plnění svých úkolů nespolupracuje
		b	policie při plnění svých úkolů spolupracuje
		c	spolupráce není zákonem řešena
99.	Policista prokazuje svoji příslušnost k policii ...	a	občanským průkazem a uvedením služebního čísla
		b	služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem policie
		c	není povinen příslušnost prokázat
100.	Telefonní číslo pro přivolání zdravotnické záchranné služby (tísňové volání) je ...	a	158
		b	155
		c	150
101.	Strážný je ve službě povinen spolupracovat ...	a	se zasahujícími jednotkami hasičského záchranného sboru při likvidaci požáru střeženého objektu, tato spolupráce však nesmí být na úkor plnění jeho prvotních povinností
		b	se všemi zaměstnanci střeženého objektu
		c	s údržbářskou četou formou přímé pomoci
102.	Strážný je ve službě povinen plnit úkoly, které mu stanoví...	a	zaměstnanci střeženého objektu
		b	vymezené osoby vedení či správy střeženého objektu
		c	pouze ředitel a jeho náměstci
103.	Strážný je ve službě povinen znát a sdělit, kde je v objektu umístěn hlavní uzávěr vody, plynu a elektrické energie ...	a	obecní policii
		b	zasahující jednotce hasičského záchranného sboru
		c	technikovi údržby

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

104.	Telefonní číslo pro ohlášení požáru (tísňové volání) je ...	a	155
		b	114
		c	150

105.	Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou ...	a	Hasičský záchranný sbor, Policie České republiky, Zdravotnická záchranná služba
		b	Hasičský záchranný sbor, Policie České republiky, Obecní policie
		c	Hasičský záchranný sbor, ostatní ozbrojené složky a neziskové organizace

106.	Jestliže na místě zasahují více než dvě složky integrovaného záchranného systému, na místě velí a koordinuje činnost ...	a	příslušník Policie ČR s nejvyšší hodností
		b	příslušník HZS – velitel zásahu
		c	ošetřující lékař s nejdelší praxí

107.	Je-li to nutné pro provádění záchranných prací, pracovník ostražky ...	a	není povinen umožnit vstup osob na pozemky a do objektů včetně vjezdu nezbytné techniky
		b	zváží, zda je vstup osob na pozemky a do objektů včetně vjezdu nezbytný a jedná podle svého úsudku
		c	je povinen umožnit vstup osob na pozemky a do objektů včetně vjezdu nezbytné techniky

108.	Pracovník ostražky je povinen poskytnout potřebnou pomoc, jestliže tak může učinit bez nebezpečí pro sebe a jiného ...	a	osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo jiného onemocnění
		b	jen osobě, kterou svým oprávněným zásahem při odvrácení nebezpečí zranil
		c	jen, když o to dotčená osoba výslovně žádá

Provádění ochrany a ostražky majetku a osob

109.	K taktickým zásadám obchůzkové činnosti patří ...	a	pravidelnost zahájení obchůzek
		b	změna času zahájení a směru obchůzky při dodržení stanoveného časového rozpětí mezi dvěma obchůzkami
		c	zahájení a směr obchůzky nepatří k taktickým zásadám

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

110.	Jaký odstup udržuje strážný při kontrole cizí osoby, pokud to situace dovoluje, ...	a	těsný
		b	co největší
		c	nad mezi zásahu
111.	Správná pozice strážného při doprovodu osoby nebo stojícího vozidla je taková, která umožňuje ...	a	okamžitě fyzicky chránit doprovázenou osobu v jakékoliv situaci
		b	pozorovat doprovázenou osobu, dění a chování ostatních osob v jejím okolí a bezprostřední reakci strážného na změnu situace
		c	skrytý pohyb strážného
112.	Při podezření, že v místnosti (uzavřeném prostoru) se neoprávněně zdržuje cizí osoba, strážný zvolí následující taktiku...	a	skrytě pozoruje situaci, hodnotí rizika a možnosti zásahu a na základě zhodnocení situace se rozhodne pro další postup
		b	skrytě pozoruje situaci, čeká, až osoba opustí místnost a poté událost ohlásí nadřízenému
		c	okamžitě přivolá policii
113.	Strážný provede kontrolu věcí, které zaměstnanec vynáší z objektu ...	a	je-li na něj oprávnění ke kontrole delegováno
		b	kdykoliv bez ohledu na oprávnění má-li k tomu důvod
		c	není oprávněn provádět kontrolu
114.	Opuštění stanoviště nebo neprovedení obchůzky je ...	a	závažné porušení pracovní kázně
		b	trestný čin
		c	běžnou pracovní náplní
115.	K zásadám vystupování strážného ve službě patří ...	a	přiměřeně tvrdé jednání
		b	profesionální, rozhodné avšak slušné a taktní jednání
		c	vyzývavé až provokující jednání
116.	Ústroj strážného ve službě	a	je závazně stanovena předpisem zaměstnavatele nebo jiné oprávněné osoby
		b	je stejnokroj, strážný jej může vhodně kombinovat s doplňky (deštník, klobouk, plavky)
		c	je stejnokroj nebo civilní oděv podle vlastní úvahy

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

117.	Činnost strážného ve službě ...	a	je stanovena zákony, normami, smluvními podmínkami, interními směrnici a pokyny
		b	je stanovena zákony, pokyny a návodem k použití
		c	zpravidla není stanovena v žádném dokumentu a závisí na znalostech a dovednostech strážného
118.	Strážný obvykle prokazuje svou příslušnost k subjektu, na který byla delegována práva zadavatelem zpravidla ...	a	nemá tuto povinnost
		b	jménem a příjmením
		c	průkazem identifikujícím zaměstnavatele a současně prokazuje identitu strážného. Forma průkazu není zákonem stanovena.
119.	Prostředky zvyšující účinnost sebeobrany jsou ...	a	agresivní výpad
		b	údery, kopy, defenzivní pohybové techniky, využití osobních obranných prostředků
		c	kryt hlavy, sed nebo leh
120.	Síly, prostředky, organizaci a způsob ostrahy daného objektu stanovuje ...	a	zákon
		b	smlouva a z ní odvozené směrnice (pokyny) pro výkon služby
		c	nařízení správce objektu
121.	Strážný propustí vozidlo do objektu / z objektu ...	a	když řidiče osobně zná
		b	po kontrole a prokázání oprávněnosti vjezdu / výjezdu
		c	jestliže je to nezbytně nutné k vyřešení dopravní situace
122.	V objektu se stanoveným dopravně regulačním režimem smí vozidla stát a parkovat ...	a	na volných místech
		b	pouze na vymezených místech
		c	kdekoliv
123.	Omezení osobní svobody osoby přistižené při páchání trestného činu nebo bezprostředně poté s cílem zamezit útěku, zjistit totožnost a zajistit důkazy ...	a	strážný bez prodlení oznámí stanoveným způsobem Policii ČR
		b	strážný bez prodlení oznámí stanoveným způsobem obecní policii
		c	strážný bez prodlení oznámí správci objektu

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Technické bezpečnostní systémy

124.	K technickým bezpečnostním systémům patří ...	a	elektronický zabezpečovací systém, kamerový systém, systém kontroly vstupu a elektronická požární signalizace
		b	elektronická zabezpečovací signalizace, pes, evakuační rozhlas
		c	siréna, obranné prostředky, stabilní hasicí systém
125.	Podstatou činnosti elektronického zabezpečovacího systému je:	a	detekce podezřelých osob
		b	detekce narušení zastřeženého prostoru
		c	vyhlášení požárního poplachu
126.	Podstatou činnosti elektronické požární signalizace je:	a	hašení požáru
		b	detekce požáru
		c	spuštění podnikového rozhlasu
127.	Součástí elektronického zabezpečovacího systému je:	a	detektor kouře
		b	detektor pohybu
		c	stabilní hasicí zařízení
128.	Připojení poplachového systému na pult centralizované ochrany ...	a	zabezpečuje ochranu proti požáru
		b	zabezpečuje koordinaci se složkami MV ČR
		c	přenáší poplachový signál na dispečerské pracoviště
129.	K čemu slouží kamerové systémy instalované ve střeženém objektu ...	a	k vizuálnímu sledování a záznamu situace v protějším činžovním domě
		b	k automatickému spuštění hasicího zařízení
		c	k vizuálnímu sledování zadaného prostoru a případnému záznamu obrazu z tohoto prostoru

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

130.	Systém kontroly vstupu ...	a	zabezpečuje ochranu proti požáru
		b	zabezpečuje vstup oprávněných osob do objektu (resp. odchod)
		c	zabezpečuje uzavření vjezdové brány po ukončení pracovní doby

16.1.2 Soubor typových situací pro ústní a praktickou zkoušku strážný

Žadatel si vylosuje dvě typové situace, vždy jednu z části A jednu z části B. Takovým to způsobem jsou ověřeny všechny předepsané kompetence. K tomuto souboru je přiložen, výbor z legislativy. Cílem zkoušky je ověřit, jak je uchazeč schopen teoretické znalosti uplatnit v praxi při řešení konkrétních situací. O každé události je nutno udělat zápis, každá z typových situací musí být tedy ukončena záznamem. Z tohoto důvodu je kompetence „Vedení dokumentace o ostraze, kontrolách a poskytnutých službách“ ověřena při řešení každé dané typové situace.

Typové situace – část A

1. Při pochůzce po objektu, kde se nikdo již nemá vyskytovat jste našel neznámou osobu ležící bez známek vědomí u rozvodny elektrické energie, která jiskří.

Popište svou činnost, způsob ověření životních funkcí, postup první pomoci.

2. Vykonáváte službu na recepci. K recepci se blíží osoba, která se drží za pravou horní končetinu. Mezi prsty prosakuje krev, která po povolení sevření ruky pulzně vystřikuje. Definujte, o jaké zranění pravděpodobně jde, a popište svou činnost.

3. Při Vykonáváte službu v herně, při kontrolní obchůzce narazíte na situaci, kdy dojde k výtržnosti několika osob; na zemi zůstává jeden ze zákazníků s nožem zaraženým v pravém boku. Zákazník začíná vykazovat známky šoku. Popište svou činnost.

4. Pracujete ve výrobním podniku. EZS nahlásila narušení ochranné zóny. Vzápětí EPS nahlásila vznik požáru. Velitel směny Vás vyslal na místo provést kontrolu. Při příchodu na místo zjistíte počínající požár a osobu, na které došlo ke vznícení oděvu. Popište svou činnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5. Hlídáte administrativní centrum. V cca. 21.30 hodin dorazí uniformovaná Policie ČR a žádá o předložení knihy návštěv a umožnění přístupu do kancelářských prostorů jednoho z nájemců centra. Popište svou činnost a zdůvodněte svá oprávnění.

6. Při vchodu do soukromého objektu se zvýšeným bezpečnostním opatřením požaduje od Vás návštěvník zdůvodnění, proč by měl projít detekčním rámem, proč by neměl vcházet se zbraní, proč by měl uvést své údaje (jméno, bydliště, rodné číslo?). Podejte dané vysvětlení, popište Vaše oprávnění v případě, že Vám (i po Vašem vysvětlení) dané údaje návštěvník odmítne sdělit.

7. Při odchodu zaměstnanců z objektu výrobního podniku jsou tito náhodně kontrolováni. Náhodný výběr pro kontrolu určuje počítač. Zaměstnankyně, která byla vybrána, nese s sebou velkou kabelu. Popište Vaši činnost, způsob provedení kontroly, zásady této činnosti, právní náležitosti ke zmocnění pro tuto činnost.

8. Ve veřejně přístupné části banky se vyskytla osoba nevábného vzhledu, zřejmě pod vlivem omamných látek, s několika igelitovými taškami a sedla si vedle lavičky určené pro čekání klientů, kde setrvává již druhou hodinu na kartonech z krabic, které si přinesla. Přepážkový zaměstnanec Vás na situaci upozorní a zástupce klienta žádá o řešení. Popište svou činnost a zdůvodněte svá oprávnění.

9. Popište zásady bezpečného výkonu strážní služby se služebním psem. Vysvětlíte na jakém základě bude posuzováno nasazení služebního psa, jestliže tento napadne osobu, která na Vás jako na strážného zaútočila.

10. Z objektu, kde vykonáváte svou činnost, odjíždí naložený nákladní automobil. Mezi povinnosti strážní služby patří náhodná kontrola nákladového prostoru. Požádáte řidiče o umožnění kontroly nákladového prostoru. Na tuto žádost reaguje řidič tím, že přidá plyn, začne ujíždět a poškodí závoru na vjezdu. Popište a zdůvodněte svou činnost.

11. V objektu, v recepci objektu, kde vykonáváte svou činnost, hlásí čidlo v plynové kotelně únik plynu. K Vašemu základnímu vybavení patří radiostanice, teleskopický obušek, svítlna.

Popište svou činnost a zdůvodněte ji.

12. Před administrativní budovou na žlutě vyznačené nástupní ploše zastaví automobil zástupce ředitele této budovy. Zástupce ředitele vchází do budovy a protože parkoviště je jinak obsazené, je evidentní, že zde automobil chce ponechat. Vy jej slušně vyzvete, aby

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

automobil přeparkoval. On Vás žádá o vysvětlení Vašeho požadavku na opuštění této plochy. Zdůvodněte Váš požadavek.

13. Vykonáváte službu v recepci hotelu. Spatříte, jak zaměstnanec kurýrní služby při spěchu porazí staršího muže, který s bolestivým výkřikem padá k zemi. Kurýr se nezastaví a pospíchá dále k východu.

Popište svou činnost a zdůvodněte svá oprávnění.

14. Vykonáváte sám službu v objektu v nočních hodinách. Z okna na protější straně ulice spatříte šlehat plameny.

Popište svou činnost, své povinnosti.

15. Vykonáváte službu v administrativně – obchodním centru. V cca. 15.30 hodin všedního dne zvoní telefon. Neznámý hlas Vám oznamuje, že v objektu je umístěna bomba.

Popište vedení rozhovoru a navazující činnost.

Typové situace – část B

16. Pracujete ve výrobním podniku. EPS nahlásila vznik požáru. Velitel směny Vás vyslal na místo provést kontrolu. Při příchodu na místo zjistíte počínající požár a osobu, na které došlo ke vznícení oděvu. Popište svou činnost.

17. Popište tři způsoby ověření životních funkcí, popište zásady a způsob základních oživovacích postupů – dýchání z úst do úst a masáže srdce. Popište způsob přivolání pomoci.

18. Popište použití přenosných hasicích přístrojů, jejich základní druhy a druhy požárů, na které je možno tyto použít, popište jiné prostředky pro hašení, které se mohou v objektech vyskytnout a jejich použití. Popište způsob uhašení hořící osoby. Lze použít k uhašení hořící osoby hasicí přístroj? Popište zásady evakuace objektu.

19. Popište obsah základní dokumentace požární ochrany, kterou má být vybaven objekt. Popište základní principy ohlášení požáru a základní postup při vzniku požáru v objektu (i s ohledem na určitý typ objektu). Vyjmenujte a popište funkci dalších věcných prostředků požární ochrany a zařízení, které se mohou v objektu vyskytnout (min. 2 druhy).

20. Popište základní informace, se kterými se musí strážný při nástupu na nový objekt seznámit. (Dokumenty, postupy, umístění zřízení a vybavení.....) Popište zásady zajištění

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

narušeného prostoru.

21. Při pochůzce ve střeženém objektu jste narazil na ženu, která se na žádost k prokázání svého oprávnění k pobytu v objektu dala na útěk. Po jejím dostižení se obrátila a použila proti Vám slzotvorný prostředek, kterému jste se vyhnul a nebyl jste zasažen. Popište svou činnost a zdůvodněte svá oprávnění.

22. Na čáře obchodu v obchodním centru, kde vykonáváte dozor, zaznělo signalizační zařízení proti odcizení zboží. Popište svou činnost a zdůvodněte svá oprávnění.

23. Na čáře obchodu v obchodním centru, kde vykonáváte dozor, jeden z návštěvníků vozíkem srazil regál. Došlo k rozbití několika flakonů s drahou voňavkou. Popište svou činnost a zdůvodněte svá oprávnění.

24. V objektu, kde vykonáváte službu, zazněl signál nouzového tlačítka signalizujícího napadení v místnosti vedoucího odboru administrativy. Popište zásady své činnosti a zdůvodněte svá oprávnění.

25. Popište rozdíl mezi nutnou obranou a krajní nouzí, popište oprávnění soukromé bezpečnostní služby k zadržení osoby (kdy, kde, jak a následující povinnosti). Definujte zbraň, definujte věcné bezpečnostní prostředky.

26. Vykonáváte strážní službu při veřejné produkci hudební skupiny. Před Vámi dojde k fyzickému napadení návštěvnice dvěma mladíky neurčitého věku. Popište svou činnost a zdůvodněte své oprávnění.

27. Při Vaší pochůzce v hotelu, kde vykonáváte strážní službu, se ozve volání o pomoc. Proti Vám, ze směru volání běží neznámá osoba. Popište svou činnost a zdůvodněte svá oprávnění.

28. V obchodním domě, kde vykonáváte svou činnost se objeví muž, který hrubě uráží okoljdoucí, pronáší sexuální poznámky na nakupující ženského pohlaví. Popište svou činnost a Vysvětlete svá oprávnění.

29. V objektu, kde vykonáváte strážní službu jste v cca. 13.00 hodin ve všední den našel násilím otevřenou místnost (sklad IT techniky). Popište svou činnost.

30. V objektu, kde je vykonávána služba se služebním psem došlo během výkonu Vaší služby k tomu, že pes Vašeho spolupracovníka omylem napadl zaměstnance klienta. Popište principy správného postupu řešení této situace.

16.2 Hodnocení zkoušky, doba přípravy na zkoušku, délka zkoušky

Komise hodnotí uchazeče pro každou prověřovanou odbornou způsobilost. Hodnocení se stanoví zvlášť pro písemnou zkoušku a zvlášť pro každé prověřované téma praktické a ústní zkoušky. Výsledky zaznamenává do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Pro úspěšné vykonání písemné zkoušky je nutné zodpovědět nejméně 80 %, to je 24 otázek správně. Úspěšné vykonání písemné zkoušky je podmínkou pro konání praktické a ústní zkoušky. V praktické a ústní zkoušce musí být splněny všechny úkoly. Při plnění úkolu se připouští dvě odchylky. Za odchylku se považuje, použití nesprávného výrazu nebo záměna pořadí činností, které nemají vliv na celkové provedení nebo výsledek prověřovaného úkolu.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti nebo nezávaznosti jednotlivých podmínek u každé odborné způsobilosti.

Celková doba přípravy na zkoušku, včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky je 5 až 10 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti ochrany zdraví při práci a požární ochrany.

Písemná zkouška trvá maximálně 45 minut. Praktická a ústní zkouška trvá maximálně 30 minut. Obě formy zkoušky absolvuje uchazeč v jednom dni.

16.3 Osvědčení o získání dílčí kvalifikace

Každý úspěšný žadatel o zkoušku obdrží po úspěšném absolvování všech částí zkoušky u autorizované osoby osvědčení o získání dílčí kvalifikace. Náležitosti osvědčení o získání dílčí kvalifikace stanoví zákon.

Seznam použité literatury

[1] Jiří Kameník & František Brabec a kolektiv: **Komerční bezpečnost.**

1. vydání, Praha: ASPI, 2007. 340 s. ISBN 978-80-7357-309-6

[2] **Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání**, ve znění pozdějších předpisů

[3] JUDr. Vladimír Laucký: **Technologie komerční bezpečnosti I.**

2. vydání, Zlín: UTB – Academia centrum Zlín 2004, ISBN 80-7318-194-0

[4] JUDr. Vladimír Laucký: **Technologie komerční bezpečnosti II.**

1. vydání, Zlín: UTB – Academia centrum Zlín 2004, ISBN 80-7318-231-9

[5] **Ministerstvo vnitra** [online]. Praha : 2010, 8.6.2010 [cit. 2010-06-07]. Pro žadatele

o udělení autorizace a pro uchazeče o vykonání zkoušky. Dostupné z WWW:

<<http://www.mvcr.cz/clanek/pro-zadatele-o-udeleni-autorizace.aspx>>.

[6] **Národní soustava kvalifikací** [online]. 2010 [cit. 2010-06-07]. Kvalifikace ve skupině vzdělání. Dostupné z WWW:

<<http://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikaceVeSkupineVzdelani.aspx?s=34>>.

[7] ČR. **Zákon o trestním řízení soudním.** In *141/1961 Sb.*. 1961, Částka 66, s. 1 - 64.

[8] ČR. **Trestní zákoník.** In *Sbírka zákonů č. 40 / 2009.* 2009, Částka 11, 40 , s. 2 - 112.

[9] ČR. **Zákon o ochraně osobních údajů** a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů č. 102/2000.* 2000, Částka 32, s. 17-29.

[10] ČR. Vyhláška **o obsahu a rozsahu kvalifikace pro výkon fyzické ostrahy a služby soukromého detektiva.** In *Sbírka zákonů č. 16/2009.* 2009, Částka 6, s. 234 - 235.

[11] Pavel Kment a ČK SOMO: **Příručka OIM – Minimum jednotné odborné přípravy pracovníků soukromé bezpečnostní služby.**

[12] P. Ševčík, V. Černý, J. Vítkovec et al.: **Intenzivní medicína;** Galén; Praha; 2003; 422 str.